

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indhold.

I. Afgangsprøverne i 1902.....	Side 5.
II. Disciplene	” 14.
III. Lærerne.....	” 19.
IV. Undervisningen. 1. Fag- og Timefordelingen 2. Oversigt over det i Skoleåret 1902—1903 udførte Arbejde	” 19.
V. Translokationen	” 36.
VI. Særskilte Meddelelser. Fordringerne ved Op- tagelsesprøverne. Udenbys Disciples Forsøm- melser. Konfirmation i III Klasse. Fritagelse for Fransk. Undervisningen i de studerende Klasser. Undervisningen efter den nye Skolelov. Bestemmelser om de Rettigheder, som de for- skellige Eksamener giver. Oplysninger for Privatister. Skoleregler.....	” 41.
VII. Skolebeneficier og Legater.....	” 48.
IX. Videnskabelige Samlinger.....	” 51.
X. Udtog af Skolens Regnskaber.....	” 75.
XI. Afgang- og Aarsprøverne i 1903.....	” 78.

I. Afgangsprøverne.

Som Censorer ved Afgangsprøverne i 1902 fungerede:

Professor, Dr. Paludan, Medlem af Undervisningsinspektionen, som deltog i Bedømmelsen af Dansk, Oldnordisk og Tysk i VI samt Dansk i IV R og IV S.

Cand. mag. Agerskov: Tysk i IV S og IV R.

Skolebestyrer Bork: Historie i VI.

Docent, Dr. Drachmann: Græsk i VI.

Professor Ellinger: Naturlære i VI og IV R.

Docent, Dr. Ad. Hansen: Engelsk i IV R.

Cand. phil. K. Hansen: Geografi i IV S og IV R.

Cand. polyt. Jessen: Matematik i IV S og IV R.

Rektor Koefoed: Latin i VI og IV S.

Dr. Johs. Petersen: Matematik i VI.

Overlærer Zerlang: Fransk i VI.

Afgangseksamen for studerende 1902.

Dimittenderne af den sproglig-hist. Retning.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk og Oldn.	Fransk.	*Tysk eller Engelsk.	Historie.	Latin Version.	Latin læst.	Latin ikke læst.	Græsk.	Naturlære.		Hovedkarakter.	Points.
J. O. M. Brøndum, f. 17. Nov. 1884.	mg.	mg.	mg.	mg. +	mg.	mg.	mg. ÷	mg.	mg. +	mg. ÷	ug.		<i>Første K.</i>	98
H. M. Frantzen, f. 6. Marts 1882.	g. +	mg. ÷	mg.	mg.	g. +	g. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +		<i>Første K.</i>	89
E. Gottlieb, f. 11. Marts 1883.	g.	g. +	g.	mg.	*mg. +	g. +	g. +	g. ÷	g. +	mg.	tg.		<i>Anden K.</i>	78½
C. H. Hartmann, f. 31. Decbr. 1883.	mg. ÷	g. +	mg. ÷	g.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	g.		<i>Første K.</i>	84½
C. C. Jespersen, f. 9. Septbr. 1883.	mg. ÷	g. +	g. ÷	g. +	mg.	ug. ÷	g. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	mg.		<i>Første K.</i>	84½
C. Haugen-Johansen, f. 12. Aug. 1882.	mg.	mg. +	mg.	mg.	*mg.	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. +	mg.		<i>Første K.</i>	100
M. Mortensen, f. 17. Febr. 1885.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg. +	mg. +	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. ÷	mg.	mg.		<i>Første K.</i>	98½
N. L. Nielsen, f. 15. Juli 1877.	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg.	mg.	mg. +	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. +	mg. +		<i>Første K.</i>	98½
Dimittenderne af den matematisk-naturvidenskabelige Retning.	Dansk Stil I.	Dansk Stil II.	Dansk og Oldn.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Aritmetik skr.	Aritmetik mundtl.	Geometri skr.	Geometri mundtl.	Fysik mekanisk.	Fysik kemisk.	Hovedkarakter.	Points.
A. R. Olesen, f. 25. Septbr. 1884.	g. +	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	mg.	tg. +	mg.	mg.	g.	<i>Første K.</i>	86½
O. P. Theilade, f. 23. Maj 1883.	g.	g. ÷	tg. +	g. ÷	—	tg.	g. ÷	g.	tg. +	g.	g.	g. ÷	Forlod Eksamen.	

Til 1ste Karakter med Udmærkelse kræves 105 Points, til 1ste K. 84 P., til 2den K. 70 P., til 3dje K. 56 P.

Almindelig Forberedelseseksamen 1902.

Dimittenderne.	Dansk Stil.	Dansk.	Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Regning.	Aritmetik.	Geometri.	Naturlære.	Orden m. skriftl. Arbejder.	Points.
C. Christophersen, f. 24. Oktbr. 1886.	g.	mg.	mg.	mg.	g. +	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	ug.	g. +	g.	mg. ÷	mg.	105½
N. Lerche, f. 22. Novbr. 1884.	g. +	mg.	ug. ÷	mg. +	mg. +	g.	g.	mg.	g. ÷	tg.	tg.	g. ÷	mg. ÷	88
M. Møller, f. 14. Juli 1885.	g. +	mg. +	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. +	mg. +	mg.	mg.	mg.	mg. +	mg.	g. +	111½
O. J. J. Rasmussen, f. 12. Juli 1884.	g.	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	g. +	g. +	ug. ÷	g. ÷	tg. ÷	g. ÷	g.	mg. ÷	83½
H. A. H. Schultz, f. 10. Septbr. 1885.	g.	mg. ÷	mg. ÷	mg.	mg. ÷	g. ÷	g.	mg. ÷	ug.	ug. ÷	ug. ÷	mg. +	mg. ÷	100½

Til „Bestaaet med Udmærkelse“ kræves med 3 fremmede Sprog 120 Points, med 2 fr. Spr. 112½ P.

Til „Bestaaet“ kræves med 3 fr. Spr. 69½ P., med 2 fr. Spr. 65 P. Karaktererne i Modersmaalet maa tilsammen udgøre mindst 17½ P.

IV. Klases Hovedeksamen 1902.

Eksaminanderne.	Dansk Stil.	Fransk.	Tysk.	Latin.	Græsk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.	Points i de afsluttede Fag.
H. H. M. Ammitzbøll, f. 15. Aug. 1885.	mg. ÷	mg. +	mg.	mg.	—	g. +	mg. +	mg. +	ug. ÷	ug.	g.	75½	35½
M. K. Andersen, f. 20. Marts 1884.	g. +	ug. ÷	mg. +	mg.	ug. ÷	mg. +	ug.	ug. ÷	g. ÷	tg. +	—	71½	29
H. Birch, f. 21. Febr. 1885.	g.	mg.	g.	g. +	—	tg.	g. ÷	mg. ÷	tg. +	mdl. +	tg.	38½	26½
K. Bjerregaard, f. 8. Septbr. 1885.	mg. ÷	mg.	mg. ÷	g.	—	ug. ÷	mg. ÷	mg. +	mg. ÷	tg.	g.	63½	30
H. F. J. Estrup, f. 2. Marts 1886.	g.	mg.	mg. ÷	mg. ÷	—	mg. +	mg. +	mg. +	g.	ug. ÷	mg. ÷	72	33½
J. Federspiel, f. 25. Juli 1885.	tg. +	g.	mg. ÷	tg. +	mg. ÷	mg. ÷	mg.	ug. ÷	g. ÷	g. ÷	—	53	28½
K. C. Hedegaard, f. 13. Marts 1887.	g. +	mg. +	g. +	g. +	—	mg. ÷	mg.	mg. ÷	tg.	tg. +	g. +	58½	30½
J. G. Jensen, f. 27. Jan. 1886.	g.	mg. ÷	g. +	mg.	mg. ÷	mg. +	g. +	ug.	mg. ÷	mg.	—	71½	32½
Aa. Knudsen, f. 18. Oktbr. 1886.	mg. ÷	mg. +	mg.	ug. ÷	mg.	mg. +	mg. ÷	g. +	g. +	g. ÷	—	71½	28½
T. I. Koed, f. 18. Jan. 1886.	mg. ÷	ug. ÷	g. +	mg. +	g.	mg. ÷	ug. ÷	ug. ÷	g. ÷	tg. ÷	—	63	23
O. G. Konradsen, f. 26. Aug. 1885.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	—	mg. +	mg. +	mg. +	mg. +	ug. ÷	mg. ÷	75	33½
J. C. S. Mølgaard, f. 10. Oktbr. 1885.	mg.	ug. ÷	ug.	ug. ÷	ug. ÷	ug. ÷	ug.	ug. ÷	ug.	ug. ÷	—	84½	39½
J. Plenge, f. 11. Oktbr. 1884.	mg. ÷	mg. ÷	mg. ÷	g.	—	g. ÷	mg. ÷	mg. +	mdl. +	g. ÷	g. ÷	49½	30
S. Sørensen, f. 12. Jan. 1885.	mg.	mg.	mg. +	mg. ÷	mg. ÷	g. +	mg. ÷	g. +	g. +	mg. ÷	—	70	31½
F. N. Thorborg, f. 3. April 1887.	mg. ÷	ug. ÷	mg.	ug. ÷	—	ug.	ug.	ug. ÷	mg.	ug.	ug. ÷	82½	38

I Sommeren 1902 indstillede Disciplene af V Kl. J. R. Jacobsen og J. F. L. Mika sig til Tillægsprøven i Latin ved IV Klasses Eksamen. De opnaaede henholdsvis mg.+ og g.+.

Den 6. Septbr. 1902 indstillede C. Christophersen, der i Sommeren 1902 havde bestaaet alm. Forberedelseksamen her ved Skolen, sig til Tillægsprøven i Latin for Farmaceuter og opnaaede Karakteren mg.÷.

Til at bestaa Tillægsprøverne kræves g.

Til de skriftlige Prøver modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

Afgangseksamen for studerende:

I. Fælles Opgaver:

Dansk Stil (fri Opgave):

Kan Tanken om en evig Fred mellem Folkene virkelig gøres? og vilde det være ubetinget ønskeligt, om den blev det?

Dansk Stil (bunden Opgave):

Roms Betydning i Oldtiden, Middelalderen og Nutiden.

II. Særlige Opgaver for den sproglig-historiske Retning:

Fransk Stil.

Efterretninger fra Holland melde om alvorlige Ulykkestilfælde, der er foregaaede paa Isen. I Lørdags havde 16 Mennesker begivet sig til Kinderdijk for at hengive sig til Skøjteløbningens Glæder, da Isen pludselig brast, og de alle forsvandt under Vandet. Fem af dem druknede, blandt andre en ung Mand paa 20 Aar og hans to Søstre, der var yngre end han. Et andet ungt Menneske, som var ilet til for at bringe de druknende¹⁾ Hjælp, omkom som Offer for sin Menneskekærlighed. Næste Dag hændte en lignende Tildragelse ved Zaltbomme. Der forsvandt tre Skøjteløbere under Isen. Nogle Mennesker ilede dem øjeblikkelig til Hjælp, men ulykkeligvis forsvandt tre af dem ogsaa²⁾.

Redningen af disse seks Personer blev vanskeligere og farligere; ikke desto mindre fordobles Anstrengelserne og krones med et vist Held: fire af de seks druknende unddrages Døden.

En Pige paa 17 Aar og en ung Mand paa 23, som var ilede til for at bringe Hjælp, kunde kun bringes ind³⁾ som⁴⁾ Lig. Af de fire Personer, som blev frelste, befinde to sig endnu i en foruroligende Tilstand.

1) noyé. 2) à leur tour. 3) retirer. 4) à l'état de.

Latinsk Version.

Sub finem anni p. Chr. n. VIII per Hadriam Corinthum versus nave vehebatur poeta Ovidius, quem Augustus in exilium abire jusserat. Id cur fecerit, non satis constat. Ovidius ipse duo crimina se perdidisse profitetur, carmen et errorem; sed cum vix dubitari possit, quin ei culpæ datum fuerit, quod edito illo carmine impudico, quod *Ars amandî* inscribitur, Augusti morum corrigendorum studiis nocuisset, de altero crimine nemo usque ad hunc diem verum invenire potuit. Hoc tantum ipse dicit, imprudentem se aliquid vidisse, quod videre non debuisset, eoque Augustum vehementer offensum primum acerbissimis verbis se increpuisse, deinde pœnam exilii sibi inflixisse; sed cum nullum scelus commiserit, sperare se, fore, ut aliquando lenita principis ira in patriam redire sibi liceat. Hæc tamen spes eum fefellit; cum enim Tomos, in urbem in sinistro Ponti Euxini litore positam, pervenisset, in hac inhospitali regione, quæ vicinorum barbarorum incursionibus semper infestabatur, a dilectissima conjuge carissimisque amicis divulsus reliquam vitam traxit. Quid mirum est, hominem mitiore Italiæ cælo, luxuriosa urbis vita, docta denique et humana consuetudine assuefactum fortunam suam ægerrime tulisse? Itaque in epistulis poeticis, quas per hos annos Romam misit et edendas curavit, semper miseram sortem suam deplorat et cum amicis, quorum nominibus inscriptæ sunt, agit, ut precibus suis veniam sibi ab Augusto impetrent, ut, si non Romam redire, at saltem in mitius exilium se migrare sinat. Jam tum fuerunt, quos assiduarum poetæ querellarum tæderet, quique hoc nomine¹⁾ illa carmina reprehenderent; a quorum vituperatione se his fere verbis defendit. „Audio“, inquit, „carmina mea quibusdam displicere, quod in iis semper eadem sit sententia: nihil me loqui, nisi quam multis incommodis periculisque undique cingar; nihil me rogare, nisi ut loco ab Roma propiore habitem. Vellem, nihil aliud in iis reprehendi posset; nam hoc quidem vitio nihil magis excusabile est. Dum lætus eram, læta cecini; nunc, cum tristis sum, tristia cano; utrumque tempori suo convenit. Quid aliud scribam? quid aliud precer? cum totiens eadem dicam, tamen verba mea nihil proficiunt. An unus tantum amicorum mihi rogandus erat, ne bis eundem sensum lector reperiret? Ignoscite mihi! ingenue confiteor, carminum famam viliores mihi salute mea esse.“

1) *nomen* = Grund, Anledning.

III. Særlige Opgaver for den matematisk-naturvidenskabelige Retning:

Beregningsopgave.

I en Trekant er Summen af de to Sider $12,97$ Cm., og Højderne paa disse Sider $3,567$ Cm. og $4,543$ Cm. Beregn Trekantens Sider, Vinkler og Areal.

Aritmetik.

1. Find et tocifret Tal, der har de samme Tiere og Enere som dets Kvadrat.

2. En Gæld G tilbagebetales derved, at Skyldneren i n paa hinanden følgende Aar, første Gang eet Aar efter Gældens Stiftelse, udbetaler en bestemt Sum, der altsaa indbefatter baade et Afdrag paa Gælden og Renter af den Restgæld, som han endnu skylder efter den sidste Udbetaling. Hvor stor maa denne Sum være? Hvor meget af den Sum, der betales p Aar efter Gældens Stiftelse, er Renter og hvor meget er Afdrag? Den aarlige Rentefod er r .

Eks. $G = 20000$ Kr.; $n = 60$; $r = 0,035$; $p = 30$.

Projektionstegning.

Tegn først Billederne af en Kugle, der berører begge Billedplanerne, og hvis Radius ikke maa være mindre end 1 Tomme.

En ret Linie L , der er parallel med den vandrette Billedplan, men hverken parallel med eller vinkelret paa den lodrette, er given ved sine Billeder; disse skal vælges saaledes, at intet af dem skærer noget Billede af Kuglen.

Tegn Sporene af en af de Planer gennem L , der skærer Kuglen i en Cirkel, hvis Diameter er lig med Kuglens Radius. Og tegn endelig begge Billeder af denne Cirkel.

Kuglen tænkes uigennemsigtig.

Geometri.

1. Man skal bestemme k saaledes, at Ligningen

$$2x^2 + 5xy - 3y^2 + x + 10y + k = 0$$

fremstiller to rette Linier, og dernæst finde disse Liniers Ligninger.

2. Man danner et Polyeder derved, at man bortskærer Hjørnerne af en Tærning ved otte plane Snit gennem Midtpunkterne af hvert Hjørnes Kanter. Af hvilke Polygoner begrænses dette Polyeder? Hvor mange Hjørner og Kanter har det? Er det omskrevet om Tærningens indskrevne Kugle?

Find Forholdet mellem Arealerne af Polyedrets og Tærningens Overflader, samt Forholdet mellem deres Rumfang.

3. I et givet Kvadrat skal ved Konstruktion indskrives en given ligesidet Trekant, saaledes at to af dens Vinkelspidser skal ligge i to modstaaende Kvadratsider. — Find Betingelserne for Opgavens Mulighed samt Arealerne af den mindste og den største ligesidede Trekant, som kan indskrives i et Kvadrat med Siden a .

Almindelig Forberedelseksamen og IV Klasses Hovedeksamen:

Dansk Stil.

En Sammenligning mellem Danmarks og Norges Naturforhold og en Paavisning af, hvorledes disse betinger Næringsvejenes Forskellighed.

Aritmetik.

1. Man skal, uden at bruge Logaritmer, finde Kubikroden af den periodiske Decimalbrøk

$$0,578 \overline{703703} \dots$$

og skrive den som en Decimalbrøk.

2. I en Polygon, hvis Vinkler danner en Differensrække, er den mindste Vinkel 108° , den største 172° . Hvor mange Sider har Polygonen?

3. Find x af Ligningen

$$4. 2^{3x+1} - 5. 3^{2x} = 3^{2x-1} + 5. 2^{3x-2}.$$

Geometri.

1. I Parallelogrammet ABCD er $\angle A = 72^\circ$ og $\angle ABD = 60^\circ$; Cirklen gennem A, B og D skærer BC i E og CD i F. Bevis: $\triangle ABD \sim \triangle CEF$ og $AE = AF$.

2. En Korde er halvanden Gang saa stor som Cirkelns Radius. Find Forholdet mellem Korderne til Halvdelen af de to Buer, hvori den førstnævnte Korde deler Cirklen.

3. En Trekant ABC er given. Konstruer en ret Linie som skærer Siderne AB og BC, og som har lige store Afstande fra A og B, men dobbelt saa stor Afstand fra B som fra C.

Praktisk Regning.

1. En Væver og hans Hustru fik Arbejde i et Bomulds-spinderi Tirsdag den 1ste September. Manden fik 2 Kr. 75 Ø. i Dagløn, Konen 22 Øre i Timeløn, og hun arbejdede 8 Timer daglig undtagen om Lørdagen, da hun kun arbejdede 6 Timer. Natten mellem den 18de og 19de Septbr. blev Konen syg, saa at hun først kunde gaa paa Arbejde igen den 30te; i den Tid fik hun daglig udbetalt 1 Kr. 50 Ø. af en Sygekasse. Deres samlede Udgifter til Logis, Kost og andre Fornødenheder var

sædvanligvis 2 Kr. 85 Ø. om Dagen; men mens Konen var syg, kom dertil nogle Extraudgifter. Hvor store var disse gennemsnitlig pr. Sygedag, naar de ejede 13 Kr. 45 Ø. den Dag, de gik i Arbejde paa Spinderiet, og 37 Kr. 86 Ø. den 2den Oktober, efter at de havde faaet deres Arbejds løn udbetalt?

Der arbejdedes ikke om Søndagen i Spinderiet; September har 30 Dage.

2. En Spand, der har Form som en Keglestub, er fyldt til Randen med Mælk; den er $12\frac{3}{8}$ " dyb, og dens indvendige Diameter er $7\frac{1}{4}$ " forneden, $11\frac{1}{2}$ " foroven. Naar al Mælken hældes over i en cylindrisk Bøtte, hvis indvendige Diameter er 43₂₁ Cm., hvor højt vil den da staa i denne Bøtte?

$$100 \text{ Cm.} = 38_{23}''.$$

En Cylinders Rumfang er Produktet af Grundfladen og Højden; en Keglestubs Rumfang er $\frac{1}{3} \pi h [(R+r)^2 - Rr]$, hvor h betegner Højden, R og r de to Endefladers Radier.

Engelsk Version (Alm. Forberedelseseksamen):

As the celebrated author Mr. Sheridan was coming up to town for the purpose of *canvassing*¹⁾ Westminster, at the time when Paull was his *opponent*²⁾, he found himself in the *stage-coach*³⁾ in company with two Westminster *electors*⁴⁾. In the course of conversation one of them asked the other, to whom he meant to give his *vote*⁵⁾, and his friend replied: „To Paull, of course; for though I think him but a *shabby*⁶⁾ sort of fellow, I would vote for any one rather than for that *rascal*⁷⁾ Sheridan.“ „Do you know Sheridan“, asked the stranger. „Not I, sir“, answered the gentleman; „nor should I wish to know him“. Here the conversation stopped; but when the party alighted to get their breakfast, Sheridan called aside the other gentleman and said: „Pray, sir, who is that agreeable friend of yours? He is one of the pleasantest fellows I ever met with, and I should be glad to know his name“. „His name is Mr. T.; he is an *eminent*⁸⁾ *lawyer*⁹⁾ and resides in Lincoln's Inn Fields“. Breakfast over, the party resumed their seats in the coach, soon after which Sheridan turned the conversation to the *law*¹⁰⁾. „It is a fine profession“, he said; „men may rise in it to the highest places in the state; and it gives a man every opportunity of showing his talents. I am very sorry to say, however, that some of the greatest rascals have also been lawyers; but of all the rascals of lawyers I ever heard of, the greatest is one Mr. T., who lives in Lincoln's Inn Fields“. „I am Mr. T.“, said the gentleman. „And I am Mr. Sheridan“, was the reply. The jest was instantly understood; they shook hands, and instead of voting against

the *facetious*¹⁾ poet, the lawyer did all in his power to favour his election.

1) *to canvass*, at stille sig til Valg i. 2) *opponent*, Modkandidat. 3) *stage-coach*, Diligence. 4) *elector*, Vælger. 5) *vote*, Stemme. 6) *shabby*, lurvet. 7) *rascal*, Slyngel. 8) *eminent*, fremragende. 9) *lawyer*, Jurist. 10) *law*, Lovkyndighed. 11) *facetious*, vittig.

Latinsk Stil (IV Klasses Hovedeksamen).

Da Darius, Hystaspes's Son, Aar 510 drog ind i Scythernes¹⁾ Land, efterlod han de asiatiske Grækere for at bevogte den Bro, som han ved deres Hjælp havde ladet slaa over Floden Ister²⁾, og befalede dem at bevogte den i 60 Dage. Da Kongen ikke var kommen tilbage til den fastsatte³⁾ Tid, og Scytherne opfordrede Grækerne til at afbryde⁴⁾ Broen, raadslog disse, om de skulde afbryde Broen og drage bort eller blive. Miltiades, Tyrannen paa Chersonesus, raadede dem til at følge⁵⁾ Scythernes Raad; men Histæus, Tyrannen i Miletus, overtalte dem endelig til at blive. Saa afbrød de den Fjenderne nærmeste Del af Broen, for at Broen kunde være sikret mod et pludseligt Angreb af Fjender, og for at Scytherne skulde tro, at den vilde blive afbrudt. Scytherne blev narrede og drog bort; men de traf ikke de tilbagevendende Persere, og Darius naaede endelig til Flodens Bred. Da han var kommen herhen om Natten, blev han bange for, at Grækerne allerede var borte. Men da Perserne med høj Røst havde kaldt paa Histæus, sejlede Grækerne strax over til den anden Flodbred, og, efter at Broen var istandsat⁶⁾, blev hele Hæren frelst.

1) en Scyther = Scytha. 2) Ister, Gen. -ri. 3) fastsætte = præstituere. 4) afbryde = solve. 5) „følge“ oversættes som „bruge“. 6) istandsætte = reficere.

Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

II. Disciplene.

Ved Afslutningen af forrige Aars Beretning var Discipeltallet 144. Af dem udgik E. H. Lange af IV S inden Eksamen og efter Eksamen 10 af VI, 4 af IV R, H. Birch, J. Federspiel, K. C. Hedegaard, T. I. Koed og J. Plenge af IV S, O. Schæffer af II S og M. C. G. Møller af I Rr. Af de øvrige opflyttedes til VI 11 (af 12 Disciple i V), til V 11

(10 af 15 i IV S og 1 af 5 i IV R), til IV S 11 (af 17 i III S), til IV R 11 (11 i III R), til III S 17 (af 18 i II S), til III R 18 (af 19 i II R), til II S 17 (17 i I S), til II R 13 (af 18 i I R). Ved Skoleaarets Begyndelse optoges 54. I Løbet af Aaret indmeldtes 3 Disciple og udmeldtes Th. S. Christensen af III S., V. T. Nielsen og K. A. F. Tinning af III R, V. Nielsen af II S, E. M. Ammitzbøll, Chr. Bramsen og E. Knudsen af II R, C. I. Aggerbeck, O. F. L. Beck, V. C. E. Erichsen, Th. M. Kjær og S. P. Svendsen af I R.

Discipeltallet er nu 167, hvoraf 82 indenbys og 85 udenbys.

I nedenstaaende Fortegnelse er Disciplene opførte i Bogstavorden med Angivelse af deres Fødselsdag samt Faderens Stilling og Opholdssted, naar dette ikke er Horsens. I de studerende Klasser betegner M, at vedkommende Discipel hører til den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling; i Realklasserne betegner r de Disciple, som ikke læser Fransk.

VI.

1. A. S. Andersen, f. $\frac{2}{9}84$ (Statsskovfoged, Kolpensig).
2. C. D. v. Buchwald M, f. $\frac{10}{6}85$ (Overlærer).
3. S. Ejlersen, f. $\frac{28}{2}85$ (Gaardejer, Stouby Mark).
4. G. A. P. Hansen M, f. $\frac{4}{4}85$ (Lærer, Torsted).
5. W. Herschend, f. $\frac{20}{3}85$ (Overretssagfører).
6. J. R. Jakobsen M, f. $\frac{2}{8}82$ (Postbud, Glud).
7. J. F. L. Mika M, f. $\frac{10}{8}84$ (Skræddermester).
8. P. O. S. Olsen M, f. $\frac{27}{7}85$ (Guldsmed).
9. S. P. Petersen, f. $\frac{22}{3}83$ (Arbejdsmand).
10. K. F. V. Schütz M, f. $\frac{4}{7}84$ (Stedfader: Toldforvalter Rosenfeldt).
11. K. L. Sindballe M, f. $\frac{5}{3}84$ (Plejefader: Gaardejer Knop, Vester Ørum).
12. H. P. Winther f. $\frac{25}{4}85$ (Proprietær, Vesterbygaard).

V.

1. H. H. M. Ammitzbøll M, f. $\frac{15}{8}85$ (Proprietær, Marienborg).
2. M. K. Andersen, f. $\frac{20}{3}84$ (Gaardejer, Gedved).
3. K. Bjerregaard M, f. $\frac{8}{9}85$ (Handelsrejsende, Kjøbenhavn).
4. Peter Edvard Dombernowsky M, f. $\frac{26}{4}87$ (Værkfører, Svendborg).
5. H. F. J. Estrup M, f. $\frac{2}{3}86$ (Arkitekt).
6. J. G. Jensen f. $\frac{27}{1}86$

(Direktør). 7. Aa. Knudsen, f. $18/1086$ (Købmand). 8. O. G. Konradsen M, f. $26/85$ (Præst, Hvirring). 9. Aage Maltesen M, f. $13/285$ (fhv. Højskoleforstander, Vrigsted). 10. J. C. S. Mølgaard, f. $10/1085$ (Politibetjent, Brædstrup). 11. H. A. H. Schultz M, f. $10/85$ (Inspektør). 12. S. Sørensen, f. $12/185$ (afd. Gaardejer). 13. F. N. Thorborg M, f. $3/487$ (Læge, Hornsyld).

IV S.

1. A. C. E. Backhausen M, f. $10/787$ (afd. Bogtrykker). 2. Aa Callisen, f. $14/86$ (Proprietær, Troelstrup). 3. H. H. Gottlieb M, f. $14/85$ (Slagtermester). 4. H. N. Israelsen M., f. $14/86$ (Lærer, Hatting). 5. A. C. Jurisch M, f. $8/87$ (Overværkmester). 6. Aa. G. Konradsen, f. $10/86$ (Præst, Hvirring). 7. P. P. Lund M, f. $1/85$ (Dyrlæge, Bjerrebo). 8. H. T. Lysholm M, f. $3/87$ (Overbanemester, Skanderborg). 9. M. H. Mikkelsen M, f. $7/86$ (Arbejdsmand). 10. Martin Nielsen M, f. $13/82$ (Husmand, Burgaarde). 11. Peder Pedersen M, f. $1/285$ (Husmand, Burgaarde). 12. H. Theilade f. $11/486$ (Provst, Gammelby). 13. C. R. Wang M, f. $24/1186$ (Mægler).

IV R.

1. Aa. M. Ammitzbøll, f. $13/1287$ (Proprietær, Marienborg). 2. N. F. M. Ammitzbøll r, f. $28/1286$ (Proprietær, Marienborg). 3. H. E. Andersen, f. $22/787$ (Købmand, Hatting). 4. J. K. Andersen f. $9/186$ (Købmand, Hatting). 5. H. S. Bang, f. $7/1186$ (Toldinspektør). 6. F. E. E. Bodenhoff, f. $12/1086$ (Fabrikejer, Klostermølle). 7. J. U. Gerdès, f. $26/386$ (Proprietær, Løvballegaard). 8. O. F. T. Harries, f. $3/786$ (Forpagter, Hanstedgaard). 9. J. E. Jacobsen, f. $20/187$ (Sagfører). 10. J. M. Jensen, f. $22/884$ (Husmand, Hansted). 11. A. Møller, f. $22/1086$ (Direktør).

III S.

1. K. F. Balslev, f. $2/788$ (Landinspektør). 2. W. E. Berthelsen M, f. $18/288$ (Skræddermester). 3. H. J. Danielsen M, f. $24/87$ (Købmand). 4. J. F. V. Dragsted M, f. $20/289$ (Skomagermester). 5. T. P. Elkjær M, f. $23/387$ (Smedemester, Stopperup). 6. C. Fog M, f. $15/388$ (afd. Købmand). 7. H. L. M. Hansen, f. $14/785$ (Bolsmand, Glud). 8. T. K. M. Hansen M, f. $9/487$ (Lærer, Gylling). 9. J. P. V. Jacobsen M, f. $8/87$ (Skoleinspektør). 10. V. G. Konradsen, f. $14/88$ (Præst, Hvirring). 11. R. M. Kronholt M, f. $13/1285$ (Tømmermester). 12. H. T. Møller M, f. $19/488$ (Redaktør). 13. H. K. G. Nielsen, f. $5/87$ (Højskoleforstander, Vestbirk). 14. N. P. Nielsen M, f. $25/287$ (afd. Ølhandler). 15. P. H. Nielsen, f. $9/88$ (Fabrikant). 16. K. M. Ottosen, f. $14/1187$ (Adjunkt). 17. P. B. P. Petersen M, f. $27/87$ (Forpagter, Barrit-

skov). 18. A. J. C. Ravn, f. $\frac{24}{3}89$ (afd. Bogholder). 19. A. V. Reske-Nielsen, f. $\frac{6}{12}88$ (Købmand). 20. Asbjørn Smitt, f. $\frac{13}{4}87$ (Seminarieleærer, Ranum). 21. Herluf Valdemar Smitt, f. $\frac{1}{4}88$ (Seminarieleærer, Ranum). 22. A. H. Stærmosé, f. $\frac{7}{8}85$ (Gaardejer, Store Bredlund). 23. P. D. Thomsen M, f. $\frac{23}{1}87$ (Dyrlæge, Skanderborg). 24. Aa. L. Wulff, f. $\frac{23}{10}87$ (Restauratør).

III R.

1. J. Andersen r, f. $\frac{9}{9}86$ (Pakmester). 2. S. K. Elkjær, f. $\frac{6}{2}85$ (Lærer, Honum). 3. F. B. Hansen, f. $\frac{28}{4}88$ (Direktør). 4. H. P. Heide r, f. $\frac{24}{12}87$ (Forpagter, Aarupgaard). 5. J. P. Holbech r, f. $\frac{12}{1}87$ (Toldkasserer). 6. Aa. S. Jensen r, f. $\frac{12}{3}87$ (Gymnastiklærer). 7. A. Johansen r, f. $\frac{24}{6}88$ (Ledvogter, Bygholm). 8. C. J. Knudsen r, f. $\frac{7}{9}87$ (Købmand). 9. F. C. Møller, f. $\frac{10}{1}88$ (Direktør). 10. H. Møller, f. $\frac{23}{12}87$ (afd. Købmand). 11. O. H. Møller r, f. $\frac{20}{4}88$ (Landinspektør). 12. O. J. Olsen, f. $\frac{1}{1}87$ (afd. Forretningsmand, København). 13. J. Samuelsen r, f. $\frac{10}{10}84$ (Gaardejer, Bjerge). 14. N. C. V. Simonsen r, f. $\frac{20}{1}88$ (Pedel). 15. G. A. Svendsen r, f. $\frac{8}{10}87$ (Bagermester). 16. A. J. Tramm, f. $\frac{20}{1}88$ (Købmand, Løsning). 17. A. C. N. Øhlenshlæger, f. $\frac{14}{7}87$ (Købmand).

II S.

1. Aa. L. Andreasen, f. $\frac{10}{6}88$ (Vejopsynsmand). 2. J. S. Ø. Bichel, f. $\frac{20}{11}88$ (Proprietær, Lundbæk). 3. F. J. Brigsted, f. $\frac{8}{2}87$ (Gaardejer, Alken). 4. J. Christensen, f. $\frac{12}{1}89$ (Gaardejer, Vinten). 5. F. Guldberg, f. $\frac{11}{190}$ (Læge). 6. S. V. Hansen, f. $\frac{13}{12}88$ (Købmand, Hedensted). 7. H. Hastrup, f. $\frac{25}{2}88$ (Distriktslæge, Hornsyld). 8. H. U. Iversen, f. $\frac{20}{490}$ (afd. Læge). 9. A. J. P. Jørgensen, f. $\frac{3}{11}88$ (Skræddermester). 10. C. C. S. Madsen, f. $\frac{20}{6}88$ (Købmand). 11. Sigurd Madsen, f. $\frac{10}{8}87$ (Højskolelærer, Vestbirk). 12. Jens Nielsen Marcussen, f. $\frac{20}{3}88$ (Gaardejer, Vinten). 13. L. A. Møller, f. $\frac{28}{8}89$ (Redaktør). 14. A. Nielsen, f. $\frac{3}{11}87$ (Bestyrer, Sattrup). 15. S. Aa. Petersen, f. $\frac{11}{9}89$ (Sagfører). 16. Aage Rasmussen (Lidemark), f. $\frac{17}{3}87$ (Lærer, Søvind). 17. Halvor Rasmussen, f. $\frac{10}{12}87$ (Lærer, Aas). 18. J. E. Samuelsen, f. $\frac{7}{3}88$ (Gaardejer, Bjerge). 19. H. P. H. Schmidt, f. $\frac{5}{4}89$ (Købmand, Raarup). 20. B. M. Seligmann, f. $\frac{26}{11}89$ (Ingeniør). 21. V. Therkelsen, f. $\frac{26}{5}89$ (Gæstgiver).

II R.

1. E. M. V. Bodenhoff, f. $\frac{26}{3}88$ (Fabrikejer, Klostermølle). 2. E. Carstensen, f. $\frac{9}{3}89$ (Urmager). 3. A. H. Funch-Rosenberg, f. $\frac{13}{1}89$ (Købmand). 4. Axel Ludvig Marius Frederik Vilhelm Holger Hansen r, f. $\frac{8}{3}88$ (Politibetjent). 5. N. V. R. Holm, f.

$\frac{28}{12}88$ (Købmand). 6. C. Høy, f. $\frac{3}{1}90$ (afd. Skipper). 7. Aage Hyldebrandt Jensen r, f. $\frac{10}{10}87$ (Kasserer). 8. T. P. C. Jensen, f. $\frac{11}{12}87$ (Værkmester). 9. K. K. Konstantin-Hansen r, f. $\frac{1}{11}89$ (Præst, Torsted). 10. J. O. Mørch r, f. $\frac{2}{12}87$ (Købmand). 11. Ole Olesen, f. $\frac{3}{8}87$ (Husmand, Lindved). 12. Hans Peter Petersen, f. $\frac{10}{2}88$ (Adjunkt). 13. N. F. A. Rasmussen r, f. $\frac{28}{7}88$ (Gaardejer, Ørnstrup) 14. M. H. Simonsen r, f. $\frac{1}{10}88$ (Stationsforvalter, Vrønding). 15. P. J. Tramm r, f. $\frac{20}{1}88$ (Købmand, Løsning). 16. P. H. Wiinsted, f. $\frac{6}{1}89$ (Apoteker).

I S.

1. Carl Valdemar v. Buchwald, f. $\frac{12}{11}90$ (Overlærer). 2. Lauritz Albert Zwergius Estrup, f. $\frac{5}{12}90$ (Arkitekt). 3. Otto Brønnicke Friis, f. $\frac{28}{8}90$ (Skovrider, Barrit). 4. Niels Christian Gerdes, f. $\frac{17}{8}89$ (Proprietær, Løvballegaard). 5. Hagbart Hansen, f. $\frac{31}{1}88$ (Skræddermester, Østbirk). 6. Poul Erik Jacobsen, f. $\frac{10}{2}90$ (Sagfører). 7. Henrik Laurits Jensen, f. $\frac{5}{12}85$ (Gaardejer, Vestbirk). 8. Fog Kristensen, f. $\frac{20}{12}89$ (Lærer, Ring). 9. Axel Kjeld Mahler, f. $\frac{28}{10}89$ (Ingeniør). 10. Antonius Albertus Georgius Mika, f. $\frac{22}{4}90$ (Skræddermester). 11. Axel Møller, f. $\frac{20}{7}89$ (afd. Proprietær, Lillerupholm). 12. Carl Knud Møller, f. $\frac{14}{1}91$ (Slagtermester). 13. Viggo Møller, f. $\frac{20}{11}89$ (Gaardejer, Korning). 14. Niels Alfred Nielsen, f. $\frac{16}{2}90$ (Tømmermester). 15. Christen Just Olesen, f. $\frac{7}{7}90$ (Gaardejer, Tønning). 16. Hans Nielsen Schmidt, f. $\frac{16}{1}90$ (Kreaturhandler). 17. Max Adolf Schütz, f. $\frac{1}{4}90$ (Stedfader: Toldforvalter Rosenfeldt). 18. Aage Steffensen, f. $\frac{5}{10}88$ (Lærer, Træden). 19. Harald Knud Taftteberg, f. $\frac{1}{6}89$ (Instrumentmager).

I R.

1. Einar Harry Aggerbeck r, f. $\frac{24}{0}89$ (Fabrikant). 2. Christian Marius Bloss r, f. $\frac{18}{6}87$ (Baneformand, Hatting). 3. V. F. Bodenhoff r, f. $\frac{2}{11}89$ (Fabrikejer, Klostermølle). 4. Svend Darling, f. $\frac{28}{12}88$ (Stationsforvalter, Hornsyld). 5. Charles Christian Sofus Flemming, f. $\frac{3}{6}90$ (afd. Bogholder). 6. Andreas Møller Hoe, f. $\frac{30}{1}90$ (Proprietær, Overgaard). 7. Axel Jensen r, f. $\frac{7}{0}88$ (Købmand, Brande). 8. Jørgen Peder Jensen, f. $\frac{8}{10}89$ (Dyrlæge, Løsning). 9. Rasmus Rasmussen Kjær, f. $\frac{26}{7}89$ (Stationsforvalter, Stenderup). 10. Richard Holger Lassen, f. $\frac{22}{8}90$ (Købmand). 11. A. K. Møller r, f. $\frac{20}{8}88$ (Slotsforvalter, Boller). 12. Niels Juel Møller, f. $\frac{20}{1}90$ (Landinspektør). 13. Hans Jensen Mønster r, f. $\frac{30}{1}89$ (Gaardejer, Dagnæs). 14. Lauritz Mørch r, f. $\frac{8}{8}90$ (Købmand). 15. Valdemar Henning Nielsen, f. $\frac{8}{0}90$ (Tømmerforvalter). 16. Niels Jørgen Viggo Olsen, f. $\frac{17}{10}89$ (Sadelmager). 17. Axel Ottosen, f. $\frac{24}{8}89$ (Adjunkt).

18. Rasmus Laurids Samuelson, f. $20/1190$ (Gaardejer, Bjerger).
 19. Svend Skov, f. $12/790$ (afd. Købmand). 20. Carl Ulrik Wiberger, f. $14/790$ (Købmand). 21. Poul Øhlenschläger, f. $9/90$ (Købmand).

III. Lærerne.

Den 14. Maj 1902 udnævntes Adjunkt ved Aarhus Katedralskole O. Lund til Rektor for Horsens lærde Skole fra den 19. August at regne.

Den 19. Marts 1903 fik Gymnastiklærer, cand. theol. P. Müller fast Ansættelse med Anciennetet fra 1. April 1899.

I Efteraaret 1902 havde Adjunkt Steenberg 3 Maaneders Permission for med Statsunderstøttelse at studere offentlige Biblioteker og deres Samarbejde med offentlige Skoler i de nordamerikanske Fristater. Hans Timer besørgetes dels af Skolens Lærere, dels af Lærer ved Borgerskolen A. L. Jensen.

IV. Undervisningen.

I. Fag- og Timefordelingen.

Rektor Lund: Græsk: VI S, Dansk og Oldnordisk: V, Historie: I S og I Rr.	14	Tim.
Overlærer Buchwald: Matematik: VI M, IV S, Naturlære: VI S, V S, III M, III R.	24	—
Adjunkt Steenberg: Naturhistorie: V M, IV S, III S, III Rr, II Rr, I S, Matematik: III S, Geometrisk Tegning: VI M, V M, IV M, III M	24	—
Adjunkt Schmidt: Oldtidskundskab: III M, Fransk: IV S, III Rr, I S, Historie: VI, V, IV S, IV Rr, III S, III Rr, II R.	26 $\frac{1}{2}$	—
Adjunkt Ottosen: Geografi: IV S, IV Rr, III S, III Rr, II S, II Rr, Naturhistorie: IV Rr, II S, I Rr, Regning: II Rr, I Rr, I r, Tegning (4 Timer) og Sang (5 Timer)	31	—

Adjunkt Østerberg: Dansk: IV S, III S, Engelsk: VI, IV Rr, III Rr, I Rr, Matematik: II S, I S	28	Tim.
Adjunkt Petersen: Matematik: V M, III Rr, Regning: III Rr, Naturlære: VI M, V M, IV M, IV Rr	29	—
Adjunkt Bjerre: Religion: VI, V, IS, Dansk og Oldnordisk: VI, Dansk: IV Rr, IV r, I Rr, I r, Engelsk: II Rr, Historie: II S, Retskrivning (1 Time)	22	—
Adjunkt Dybdal: Dansk: II Rr, II r, IS, Tysk: IV S, III Rr, IS, I Rr, I r, Engelsk: V, Geografi: IS, I Rr	25	—
Adjunkt Weilbach: Latin: IV S, Græsk: V S, IV S, III S, Oldtidskundskab: V M, Fransk: III S	26	—
Adjunkt Fledelius: Tysk: VI, V, IV Rr, IV r, III S, II Rr, Latin: V S, III S, Ret- skrivning (1 Time)	27	—
Adjunkt Willemsen: Latin: VI S, II S, Matematik: IV Rr, II Rr, I Rr, Regning: IV Rr	34	—
Timelærer Hansen: Dansk: III Rr, II S, Latin: IS, Fransk: VI, V, IV Rr, II S, II Rr, I Rr	30 ^{1/2}	—
Gymnastiklærer Jensen: Skrivning: III r, II S, II Rr, I S, I Rr, Gymnastik (20 Timer)	27	—
Gymnastiklærer Müller: Religion: IV, III S, III Rr, II S, II Rr, I Rr, Tysk: II S, Gymnastik (20 Timer)	32	—

Overlærer Buchwald er Skolens Inspektør,
Adjunkt Steenberg Bibliotekar og Adjunkt
Østerberg Regnskabsfører.

Det Antal Timer, der er tillagt hvert Fag, ses
af omstaaende Tabel, paa hvilken Bogstaverne

betegner Fællestimerne (F), de Timer, der er tillagte den sproglige Afdeling (S), den matematiske Afdeling (M), de Disciple i Realklasserne, der har Fransk (R), og dem, der ikke har dette Sprog (r).

De Timer, hvori Klasser har været kombinerede, betegnes med *.

I VI har A. S. Andersen og J. R. Jacobsen, i V P. E. Dombernowsky haft Tysk. De øvrige Disciple i disse Klasser har haft Engelsk.

Fag og Klasser.	VI.			V.			IV S.			IV Rr.			III S.			III Rr.			II S.	II Rr.			I S.	I Rr.			Ugentlige Timer.		
	S	F	M	S	F	M	S	F	M	R	F	r	S	F	M	R	F	r		R	F	r		R	F	r			
Religion	1			1			1*			1*			1			2			2	2			2			2			14
Dansk og Oldnordisk	4			4			2			3 1			2			4			2	3 2			4			3 1			37†
Latin	7			8			7						7						8				6						43
Græsk og Oldtids- kundskab	6			6 2			4						5 1																24
Tysk	2*			2*			2			3 1			2			3			2	3			2			2 1			23
Fransk	1 2½ 1			1 2 1			2			2			2			2			3	3			3			3			28½
Engelsk	2			2						4						3				3						4			18
Historie	3½			3			2			3			2			3			2	2			2			2			24½
Geografi							2			2			2			2			2	2			2			2			16
Naturhistorie				1			2			2			2			2			2	2			2			2			17
Matematik med Reg- ning og geom. Tegning	10			10			6 2			8			5 2			7			6	8			5			6 1			76
Naturlære	3 6			3 4			2			2			2			2													24
Skrivning																1			1	1			2			2			7
Tegning																1*				1 1*			2			2			4
Sang	2*			2*			2*			2*			2*			2*			2*	2*			2*			2*			5
Gymnastik	4*			4*			4*			4*			4*			4*			4*	4*			4*			4*			20
Klassetimer	36			36			36			36			36			36			36	36			36			36			380

†) De ikke syngende Disciple i de 4 nederste Klasser har i den fælles Sangtime haft Øvelse i Retskrivning (i 2 Hold).

2. Oversigt over det i Skoleaaret 1902—1903 udførte Arbejde:

Dansk og Oldnordisk.

I S. (Dybdal). Oplæsning og Analyse efter *Agerskovs* Læsebog 4. Det vigtigste af *Mikkelsens* Grammatik til § 105. 1 Stil om Ugen.

I Rr. (Bjerre). Samme Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Formlæren efter *Mikkelsens* Grammatik. Hver Uge en Diktatstil paa Skolen og en Genfortælling eller let fri Stil i Hjemmet. I r har i en ugentlig Særtime haft Oplæsning og Analyse.

II S. (Hansen). Øvelser i Oplæsning og Analyse efter *Agerskovs* Læsebog 5. *Mikkelsens* Grammatik § 21—123. *Müllers* Mytologi. Recensenten og Dyret, Den lille Hornblæser og enkelte mindre Digte er oplæste. 1 Stil om Ugen.

II Rr. (Dybdal). Oplæsning og Analyse efter samme Læsebog. *Mikkelsens* Grammatik § 21—105. *Müllers* Mytologi. 1 Stil om Ugen. II r har særskilt haft en ugentlig Time Stil og en Time Analyse.

III S. (Østerberg). Oplæsning og Gennemgang af en Del Digterværker. Enkelte Timer anvendte til Analyse. 1 Stil om Ugen.

III Rr. (Hansen). Oplæsning og Analyse efter *Borchsenius* og *Winkel Horns* Læsebog. *Mikkelsens* Grammatik § 21—123. *Dorphs* græske Mytologi. Af Forfattere læst: *Holberg*: Den politiske Kandestøber og Jeppe paa Bjærget; *Wessel*: Kærlighed uden Strømper; *Baggesen*: Den to Gange hængte Tyv; *Ohlenschläger*: Hakon Jarl; *Blicher*: Røverstuen; *Hertz*: Kedelflikkeren; *Paludan-Müller*: Den ottende Kunst. 1 Stil om Ugen, desuden af og til Diktat.

IV S. (Østerberg.) Oplæsning og Gennemgang af en Del Digterværker med Oplysninger om Forfatternes Liv. Dansk Lydlære meddelt i kort Oversigt. En Stil hver anden Uge. Af og til Dispositionsøvelser.

IV Rr. (Bjerre). Prøver af Litteraturen i det fastsatte Omfang. *Mikkelsens* Grammatik. En Stil hver anden Uge.

V. (Rektor). *Rønnings* Litteraturhistorie S. 3—64 og S. 117—122. Litteraturprøver. En Stil hver anden Uge. *Wimmers* oldnordiske Læsebog S. 1—15 og S. 37—60. Det vigtigste af *Wimmers* lille Formlære.

VI. (Bjerre). *Rønnings* Litteraturhistorie, udførligere om Folkeviserne. Digterværker og Litteraturprøver. 1 Stil hveranden Uge. *Wimmers* oldnordiske Læsebog S. 64—121 (med Forbigaaelse af Versene i Gunlaugs Saga). *Wimmers* Grammatik. Oversigt over den danske Sproghistorie. Fänrik Ståls sägner I.

Tysk.

I S. (Dybdal). *Kapers* Læsebog for Mellemlasserne (4de Udg.) S. 27—38, 41—60, 64—66, 72—75. Det vigtigste af Formlæren efter *Kapers* Grammatik.

I Rr. (Dybdal). Samme Læsebog S. 27—38, 41—60, 64—66. Det vigtigste af Formlæren efter *Kapers* Grammatik. I r i en ugentlig Særttime Stiløvelse efter *Kapers* Stiløvelser for Begyndere og Læsebogen S. 86—95.

II S. (Müller). Samme Læsebog (7de Udg.) S. 100—110, 112—124, 132—137, 141—167, 187—196. Formlæren efter *Kapers* Grammatik.

II Rr. (Fledelius). Samme Læsebog (8de Udg.) Side 77—100, 140—189. *Kapers* Grammatik: Formlæren til „Sammen-satte Verber“. *Kapers* Stiløvelser for Begyndere Stk. 40—50.

III S. (Fledelius). *Kaper* og *Simonsen*: Tysk Læsebog for de højere Klasser (5te Udg.) Side 36—59, 87—98, 172—195, 272—282, 408—415. Repeteret Formlæren og læst det vigtigste af Syntaksen efter *Kapers* Grammatik.

III Rr. (Dybdal). Samme Læsebog S. 1—35, 52—58, 67—82, 147—172, 383—390, 393—396, 410—417. *Kapers* Grammatik: Formlæren og lidt af Syntaksen.

IV S. (Dybdal). Samme Læsebog S. 188—195, 205—215, 227—231, 276—307, 336—344. Maanedslæsning og kursorisk: *Skouboe*: Tyske Noveller, og Læsebogen S. 363—378, 410—421, 429—434. *Kapers* Grammatik. *Skouboe*: Gloserækker.

IV Rr. (Fledelius). Samme Læsebog (5te Udg.) Side 59—69, 87—109, 172—188, 282—285, 313—328, 365—380 (statarisk). *Hackländer*: Soldatenleben im Frieden (kursorisk). *Kapers* Grammatik. IV r i en ugentlig Særttime: 6te Afsnit af *Kapers* Stiløvelser for Mellemlasserne mundtlig og skriftlig.

V. (Fledelius). Paa Skolen: *Møller* og *Nyborgs* Læsebog Side 1—6, 28—66, 331—472. Hjemme: 5 Noveller ved *Kaper*. Digte og Noveller af *Storm*. Artikler i *Jahrbuch der Erfindungen*. *Kleist*: Erzählungen. Stiløvelse mundtlig og skriftlig efter *Kapers* Stiløvelser for de højere Klasser til Stk. 25. *Kapers* Grammatik for de højere Klasser. *Egelhaafs* Litteraturhistorie.

VI. (Fledelius). Paa Skolen som V. Hjemme: Artikler i *Deutsche Rundschau*. *Humboldt*: Kosmos I. *Goethe*: Götz von Berlichingen, Werthers Leiden. *Schiller*: Kabale und Liebe, Maria Stuart. *Wieland*: Oberon (Jacobsen). *Freitag*: Die Ahnen. Artikler i *Deutsche Rundschau* (Andersen). Grammatik, Stiløvelse og Litteraturhistorie som V.

Fransk.

I S. (Schmidt). *Jungs* Læsebog for Begyndere S. 1—50. *O. Nielsens* Grammatik: det vigtigste af Formlæren.

I R. (Hansen). Samme Læsebog S. 1—34, 43—46. *Nielsens* Grammatik: Verber.

II S. (Hansen). *Cohen* og *Kapers* Læsebog S. 23—27, 43—88. *Nielsens* Grammatik: Substantiver, Adjektiver, Verber. Enkelte Timer er anvendte til Diktat. Nogle Stile efter *Jungs* Stiløvelser.

II R. (Hansen). Samme Læsebog S. 27—63, 83—88. *Nielsens* Grammatik: Substantiver, Adjektiver, Verber.

III S. (Weillbach). Samme Læsebog S. 91—133, 164—172. Formlæren efter *Nielsens* Grammatik.

III R. (Schmidt). Samme Læsebog S. 88—115, 121—127, 164—176. *Nielsens* Grammatik: Formlæren.

IV S. (Schmidt). Samme Læsebog S. 133—191. *Musssets* Noveller, udg. af *Baruël*, S. 1—41. 16 Stile. Formlæren.

IV R. (Hansen). Samme Læsebog S. 127—163, 172—176, 182—191. *Mérimées* Noveller, udgivne af *Baruël* og *Michelsen*, S. 1—49. Formlæren efter *Jungs* Grammatik. Maanedslæsning: 60 Sider af *Marmier*: Hist. allem. et scand.

V. (Hansen). *Nyrop*: Lectures françaises II S. 1—25, 54—89, 110—141. *Stigaards* Udvalg af *Daudet* II S. 1—33. Maanedslæsning efter *Theuriet*: Le mariage de Gérard. Pronominer, Verber og det meste af Syntaksen efter *Jungs* Grammatik. 1 Stil om Ugen efter *Michelsens* Stiløvelser II. VS har i en Time om Ugen haft Øvelser paa Grundlag af *Baruël*: Lect. hist. I og *Boissier*: Cicéron et ses amis. VM har benyttet *Michelsens* Stiløvelser I til Oversættelse fra Dansk og læst noget af *Franke*: Phrases de tous les jours.

VI. (Hansen). *Nyrop*: Lectures françaises II S. 25—54, 89—109. *Molière*: Les Femmes savantes. Maanedslæsning: *Sarcey*: Le Siège de Paris (fra Kap. 3). Ekstemporalt efter *Baruëls* Lect. hist. II. 1 ugentlig Stil (dels efter *Arlands* Stiløvelser, dels *Artiumsstile*). *Jungs* Grammatik. VI S har i en Time om Ugen haft Øvelser paa Grundlag af *Baruëls* Lect. hist. VI M har benyttet *Michelsens* Stiløvelser II til mundtlig Oversættelse fra Dansk og læst en Del af *Franke*: Phrases de tous les jours.

Engelsk.

I Rr. (Østerberg). *Jespersen* og *Sarauws* Begynderbog I (med Forbigaaelse af enkelte Stykker). Først og fremmest er

Udtalen indøvet med Benyttelse af Lydskriften. Dernæst er nogen Fortrolighed med det talte Sprog søgt opnaaet ved Samtale og Genfortælling.

II Rr. (Bjerre) *Jespersen* og *Sarauws* Begynderbog II S. 1—70 læst, oversat og genfortalt.

III Rr. (Østerberg). *Jespersen*: Engelsk Læsning S. 30—136 II læst og oversat. *Jespersens* Grammatik, de vigtigste Afsnit. En Version om Ugen fra November.

IV Rr. (Østerberg). *Hansen* og *Magnussens* Engelsk Læsebog II. *Boysens* Engelske Digte. Ekstemporallæsning efter *Yonge*: Kings of England. *Jespersens* Grammatik. Det hele Eksamenspensum repeteret. En Version om Ugen.

V. (Dybdal). Samme Læsebog I. *Jespersens* Grammatik.

VI. (Østerberg). *Hansen* og *Magnussens* Læsebog II. Det hele Eksamenspensum repeteret. *Jespersens* Grammatik. Ekstemporallæsning efter *Hansen* og *Magnussens* Engelske Læsestykker.

Latin.

I S. (Hansen). *Forchhammers* Læsebog, undtagen Kapitel 13, med Benyttelse af *Madvigs* Grammatik.

II S. (Willemsen). *Ostermanns* Læsebog ved Rathsach: Side 1—23, 45—70, 76—80 læst to à tre Gange, og Resten ektemporalt. Formlæren repeteret efter *Madvig*, udvalgte Partier af Syntaksen dels efter *Madvig*, dels efter Diktat. Mundtlig Stil efter *Iversen* og *Forchhammer*, en Hjemmestil ugentlig efter *Iversen* eller Diktat; nogle faa Skolestile.

III S. (Fledelius). Af *Cæsars* Gallerkrig 2den Bog samt 5te Bog Kapitel 21—39, *Ciceros* 1ste og 2den katilinariske Tale. *Ovid*: Pyramus og Thisbe. Af *Madvigs* Grammatik er Formlære og Kasuslære repeteret og det vigtigste af Sætningslæren gennemgaaet. *Iversens* Stiløvelser er gennemgaaede mundtlig og skriftlig til Side 108.

IV S. (Weilbach). *Cæsar*: De bello Gallico I—II. *Cicero*: Pro S. Roscio. *Ovid* (Blochs Udv.): Verdensaldrene, Phaethon, Europa, Cadmus, Pyramus og Thisbe. *Madvigs* Grammatik. 2 Hjemmestile og 1 Skolestil om Ugen. Mundtlige Øvelser efter *Iversens* Stiløvelser.

V S. (Fledelius). *Livius* 22de Bog. *Cicero*: Talerne for det maniliske Lovforslag og for Milo. *Virgils* Æneide 4de Sang. *Horats's* Oder I og II. Ekstemporallæsning og Versioner efter *Henrichsens* Opgaver Particula I—VI. Det vigtigste af *Thomsens* Antikviteter. *Rafns* Litteraturhistorie til Sølvalderen. *Sechers* græske Mytologi. *Madvigs* latinske Grammatik.

VI S. (Willemsen). *Plautus*: Mostellaria. *Vergil*: Aeneis
 IV. *Horats*: Satirer I, 4, 6, 9. II, 5, 6. Oder I, 16, 19, 20, 22,
 24, 26, 27, 30, 32, 33, 37, 38. II, 1-4, 6-8, 10, 12, 14-16,
 18, 20. Breve I, 4, 7, 10, 20. II, 1, 2. *Cicero*: pro lege Manilia.
Seneca: Gertz's Udvalg II. *Tacitus* og *Plinius*: Stykkerne i
 Flemmers Udvalg. Ex tempore: Stykker af *Henrichsens* Opgaver,
Justinus: I-II, *Curtius*: Første Stykke i Flemmers Udvalg.
Madvigs Grammatik, *Rafns* Litteraturlistorie og *Thomsens*
 Antikviteter er benyttede. Versioner efter *Henrichsens* Opgaver
 og Eksamensopgaver.

Græsk og Oldtidskundskab.

III S. (Weilbach). *Bergs* Forskole med nogle Forbi-
 gaaelser. *Levy* og *Velschows* Læsebog St. 1-6, 9, 11-13, 15,
 18-22, 42-43, 53-61. *Weilbachs* Formlære. *Sechers* Mytologi,
 1ste Halvdel.

III M. (Schmidt). *Sechers* Mytologi med Forevisning af
 en Del Billeder. Af Odysseen i *Wilsters* Oversættelse er læst
 et Udvalg, i alt omtrent $\frac{1}{4}$ af Bogen.

IV S. (Weilbach). *Levy* og *Velschows* Læsebog Side
 46-52, 63-85, 96-102. *Homers* Odysse IX, V. 1-505. *Weil-*
bachs Formlære, *Sechers* Mytologi, anden Halvdel.

V S. (Weilbach). *Herodot* VIII. *Platons* Apologi.
Homers Iliade I, Odysse I, III og VI. Repeteret Formlæren.
 Læst Afsnittet om den homeriske Dialekt. *Hudes* Syntaks.
Sechers Litteraturhistorie.

V M. (Weilbach). Den græsk-romerske Mytologi og Kunst-
 historie er gennemgaaet med *Sechers* Haandbøger som Grundlag og
 med Benyttelse af et stort Billedmateriale. I Oversættelse er læst:
 Et Udvalg af Iliaden; Prøver af græsk Lyrik; *Sophokles*: Kong
 Oedipus; *Aristophanes*: Skyerne; *Platons* Apologi; *Plautus*:
 Amphitryon.

VI S. (Rektor). *Homers* Odysse VI, IX, X, XII, 1-361.
Herodot VII Kapitel 175-238, *Platons* Kriton, *Xenofons* Anabasis
 IV, Kapitel 4, 6, 7, 8. Repeteret hele det Pensum, der opgives
 til Eksamen. Det vigtigste af *Sechers* Litteraturhistorie, *Christen-*
sens Statsliv og *Hudes* Syntaks.

Religion.

I S. (Bjerre). *Martensen* og *Paullis* Bibelhistorie: Det
 gamle Testamente. *Balslevs* Katekismus: Buddene. Nogle
 Salmer. *Matthæi* Evangelium læst paa Skolen.

I Rr. (Müller). Samme Bibelhistorie: Det gamle Testamente.
Balslevs Katekismus: Buddene og Fadervor. Nogle Salmer.
Lucas Evangelium Kapitel 1-12 gennemgaaet paa Skolen.

II S. (Müller). Samme Bibelhistorie: Det nye Testamente til Apostlenes Gerninger. *Balslevs* Katekismus: Troen. *Matthæus'* Evangelium Kapitel 17—28.

II Rr. (Müller). Som II S.

III S. (Müller). Samme Bibelhistorie: Fra Apostlenes Gerninger — ud. *Balslevs* Katekismus: Sakramenterne. Af det nye Testamente: Apostlenes Gerninger.

III Rr. (Müller). Samme Bibelhistorie: Fra Apostlenes Gerninger — ud. *Balslevs* Katekismus: Sakramenterne. Af det nye Testamente: Apostlenes Gerninger og nogle Breve. Udvalgte Stykker af Kirke- og Missionshistorien.

IV S. og IV Rr. (Müller). *Markus'* Evangelium og Hebræerbrevet.

V. (Bjerre). Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie.

VI. (Bjerre). Middelalderens og den nyere Tids Kirkehistorie.

Historie.

I S. (Rektor). *Ottosen* og *Schmidts* Lærebog I: Oldtiden.

I Rr. (Rektor). Som I S.

II S. (Bjerre). Samme Lærebog I: Middelalderen.

II Rr. (Schmidt). Som II S.

III S. (Schmidt). Samme Lærebog II: Den nyere Tids Historie.

III Rr. (Schmidt). Samme Lærebog II: Den nyere Tids Historie. I en særlig Time er repeteret Oldtidens og en Del af Middelalderens Historie, hvilket dog ikke opgives til Eksamen.

IV S. (Schmidt). Samme Lærebog II: Den nyere og nyeste Tids Historie.

IV Rr. (Schmidt). Samme Lærebog I—II.

V. (Schmidt). *Thrige*: Oldtiden. *Ottosen*: Norden til 1536. *Ottosen* og *Schmidt*: Middelalderen.

VI. (Schmidt). I dette og det foregaaende Aar er gennemgaaet: *Thrige*: Oldtiden, *Ottosen*: Norden, *Bloch* I—II: Middelalderen og den nyere Tid, *Blochs* større Bog: Den nyeste Tid, en Del af *Munchs* Lærebog i Samfundskundskab. Deraf opgives til Eksamen: Roms Historie 266 — 14 efter Christus. Norden fra 1660. Den nyere og nyeste Tid fra 1648. Samfundskundskab: Afsnittene om Forfatning, Embeds- og Kommunalstyre og det økonomiske Liv.

Geografi.

I S og I Rr. (Dybdal). *Christensens* Geografi fra Danmark til Østrig-Ungarn.

II S. (Ottosen). Samme Lærebog: Østrig-Ungarn til Asien.

- II Rr. (Ottosen). Som II S.
 III S. (Ottosen). *C. C. Christensens* Geografi 2. Del.
 III Rr. (Ottosen). Som III S.
 IV S. (Ottosen). *Granzow* Nr. 2: Læst den fysiske Geografi, repeteret hele Bogen.
 IV Rr. (Ottosen). Som IV S.

Matematik.

I S. (Østerberg). *Petersens* Aritmetik til Brøkers Addition, Sammes Geometri til Konstruktioner.

Regning: Decimalbrøk og blandede Opgaver.

I Rr. (Willemsen). *Petersens* Aritmetik til Brøkers Addition, sammes Geometri til „Afhængighed mellem rette Liniers Længde“.

Regning. (Ottosen). Blandede Opgaver efter *Meier* II.

II S. (Østerberg). *Petersens* Aritmetik I: Brøkers Addition, Polynomiers Division, Ligninger af 1. Grad, Potens, Decimalbrøk og Proportioner. Sammes Geometri: Konstruktioner og Kongruens, ligedannede Trekanter, et Punkts Potens og den ptolemæiske Læresætning.

Regning: Forholdsregning og Procentregning. Opgaveløsning paa Skolen og i sidste Halvaar hjemme.

II Rr. (Willemsen). *Petersens* Aritmetik I fra Brøkers Addition Bogen ud, undtagen Afsnittene Polynomiers Division, Største fælles Maal, Uendelig og Ubestemt. *Petersens* Geometri fra Konstruktioner til og med ligedannede Trekanter, dog forbigaaet regulære Polygoner. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog I. Hjemmeopgaver een Gang om Ugen.

Regning. (Ottosen). De fleste af Opgaverne i *Meiers* Regnebog II.

III S. (Steenberg). *Petersens* Aritmetik I: Største fælles Maal og mindste fælles Mængfold. Aritmetik II: Rod, brudne Eksponenter, Kvadratrodsuddragning, Ligninger af anden Grad. *Petersens* Geometri fra den retvinklede Trekant Bogen ud med Forbigaaelse af Cirkelperiferiens Længde og krumliniede Arealer. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog II er benyttet. Hjemmeopgaver een Gang om Ugen.

En Del Regneopgaver er gennemgaaede efter *Meier*, Praktisk Regnebog II.

III Rr. (Petersen). *Julius Petersens* Aritmetik II til Logaritmer. *Julius Petersens* Geometri: Den retvinklede Trekant, Korders Beregning og retliniede Figurers Arealer. Hjemmeopgaver een Gang om Ugen.

Opgaver efter *Knud Christensens* Regnebog til Beregning af Legemer.

IV S. (Buchwald). Af *Petersens* Aritmetik I Afsnittene: Største fælles Maal og Uendelig og Ubestemt. Af II: Rækker, Logaritmer, Eksponentielle Ligninger og Rentesregning. Repetition af hele Aritmetikken fra Division.

Af *Petersens* Plangeometri: Lighedannedhed, Cirkelperiferiens Længde, krumliniede Figurers Arealer. Af *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog de Opgaver, der slutter sig til det læste Pensum. Repetition af hele Geometrien.

IV Rr. (Willemsen). *Petersens* Aritmetik: Uendelig og Ubestemt, Rækker, Logaritmer, eksponentielle Ligninger, Rentesregning. Sammes Geometri: Regulære Polygoner, Lighedannedhed, Cirkelperiferiens Længde og krumliniede Arealer. Repeteret hele Eksamenspensummet i Aritmetik og Geometri. *Buchwald* og *Steenbergs* Konstruktionsbog II tegnet ud.

Regning. *Knud Christensens* Regnebog fra Rumfang ud; derefter Eksamensopgaver.

Hjemmeopgaver i Aritmetik, Geometri eller Regning een Gang ugentlig, og i Størstedelen af Skoleaaret Opgaveregning paa Skolen i to sammenhængende Timer.

V M. (Petersen). *Jul. Petersens* Lærebøger: Trigonometri, Algebra og analytisk Geometri til Ellipsen. Konstruktionsopgaver til Drejningsteorien.

Et Sæt Hjemmeopgaver ugentlig.

VI M. (Buchwald). *Petersens* analytiske Geometri I. Dette og forrige Aars Pensum repeteret.

Naturlære.

III M. (Buchwald). *Schmidts* Naturlære: Draabeflydende Legemers Ligevægt (Hovedvægten paa Forsøgene), luftformige Legemers Ligevægt, Varmelæren, Bevægelse, Kraft, Arbejde, faste Legemers Ligevægt.

III Rr. (Buchwald). Samme Bog: Draabeflydende Legemers Ligevægt (med Hovedvægt paa Forsøgene), luftformige Legemers Ligevægt, Varmelæren.

IV M. (Petersen). Samme Bog: Magnetisme, Elektricitet og Bevægelseslære. Det hele Pensum repeteret.

IV Rr. (Petersen). Som IV M.

V S. (Buchwald). *Heegaards* Astronomi til Galilei. *Schmidts* Naturlære: Ligevægtslæren og Varmelæren.

V M. (Petersen). *Petersen* og *Forchhammers* Ligevægtslære. *Petersen*: Magnetisme og Elektricitet. *Poulsen*: Lyslære.

VI S. *Heegaards* Astronomi, *Schmidts* Naturlære: Magnetisme og Elektricitet. Repetition af dette og forrige Aars Pensum.

VI M. (Petersen). *Heegaards* Astronomi, Bevægelseslære efter *Petersen* og *Forchhammers* Bog. Det hele Pensum repeteret.

Naturhistorie.

I S. (Steenberg). *Boas's* Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Pattedyr og Fugle. I Slutningen af Skoleaaret er der gennemgaaet Planter paa Skolen.

I Rr. (Ottosen). Samme Bog: Pattedyr og Fugle. I Slutningen af Skoleaaret er Planter gennemgaaede paa Skolen.

II S. (Ottosen). Samme Bog: Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. Efter *Warming*: Plantelivet, enkelte Afsnit af den almindelige Del samt nogle Plantefamilier. Plantebestemmelser efter *E. Tryde*: Dansk Skoleflora.

II Rr. (Steenberg). Samme Bog: Krybdyr, Padder, Fisk og Insekter. Efter *Warming*: Plantelivet, er gennemgaaet enkelte Afsnit af den almindelige Del samt nogle Plantefamilier. Plantebestemmelser efter *E. Tryde*: Dansk Skoleflora.

III S og III Rr. (Steenberg). Zoologi samme Bog: Mennesket og fra Tusindbenene Bogen ud. Botanik samme Bog: den almindelige Del og nogle Plantefamilier. Plantebestemmelser som ovenfor.

IV S. (Steenberg). Af *Warming*, Plantelivet: Blomsterløse Planter. Repeteret det hele Pensum efter *Boas's* Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie og *Warmings* Plantelivet (med en Del Forbigaaelser).

IV Rr. (Ottosen). Som IV S.

V M. (Steenberg). Menneskets Fysiologi gennemgaaet, hovedsagelig paa Grundlag af *Huxley*, *Lessons in Elementary Physiology*. Enkelte Afsnit af *Warmings* Plantelivet er gennemgaaede.

Skrivning (Jensen).

I, II S, II Rr samt III r: *Hvidegaards* og *Stremmes* For skrifs-bøger.

Tegning.

I Rr. (Ottosen). Tegning efter Tegneinspektør *Andersens* Fortegninger.

II Rr og III r. (Ottosen). Øvelserne fortsatte. I II r og III r har Eleverne tegnet efter virkelige Genstande.

III M og IV M. (Steenberg). Geometriske Konstruktioner er udførte og optrukne med Tusch. IV M har ogsaa løst elementære Opgaver i Projektionstegning.

V M. (Steenberg). *Seidelin*: Elementær Lære i Projektionstegning til Kapitel 5. Det læste indøvet ved Opgaver.

VI M. (Stenberg). Samme Bog fra Kapitel 5 ud. Det læste indøvet ved Opgaver.

Sang (Ottosen).

Ved Skoleaarets Begyndelse deltog 107 af Skolens Disciple i alle Sangøvelser. Heraf sang 43 Sopran, 32 Alt, 4 Tenor og 28 Bas. Af de øvrige var 21 kasserede af Mangel paa Øre eller ifølge Lægeattest; Resten, 35, har deltaget i alle de Øvelser, der ikke skader Stemmen i Overgangstiden. Planen for Sangundervisning i de lærde Skoler er saa vidt muligt fulgt.

Gymnastik og Svømning (Jensen og Müller).

Øvelserne er foretagne efter „Haandbog i Gymnastik“. Disciplene har været delt i 5 Hold og alle Klasser har haft 4 Timers ugentlig Undervisning.

Af Skolens Disciple er 99 Svømmere.

Boldspil.

Foraar og Efteraar er der i Gymnastiktimerne spillet Langbold, Kricket og Fodbold, ligesom en Del af Skolens Disciple har deltaget i disse Øvelser uden for Skoletiden.

Sløjld (Müller).

I Undervisningen har deltaget: 2 Disciple af IV Rr, 3 af III S, 2 af III Rr, 8 af II S, 10 af II Rr, 4 af I S og 12 af I Rr.

Skydning (Jensen og Müller).

Der er i det forløbne Aar skudt 25 Gange med 25 Disciple, 12 af VI og 13 af V Klasse. 3 Disciple har paa Grund af Sygdom ikke skudt færdig. Der er skudt til 8delt Skive og tillagt 2 Points for hver Træffer.

Antal Disciple	Afstand i Alen	Antal			Gennemsnit
		Skud	Træffere	Points og Træffere	
25	175	1810	1795	15110	8,35

Ved Præmieskydningen den 15de Maj tilfaldt Præmierne følgende Disciple:

1ste Pr.: C. D. von Buchwald af VI Kl., 2den Pr.: H. A. H. Schultz af V Kl. og 3die Pr.: G. A. P. Hansen af VI Kl., alle med 47 Points.

De studerende Disciple, der indstiller sig til Afgangsprøven, opgiver som læst:

Dansk: Litteraturhistorien gennemgaaet efter *Rønning*; udførligere om Folkeviserne. Af Forfattere opgives som læste hjemme eller paa Skolen: *Holberg*: Jacob v. Thyboe, Ulysses von Ithacia, den Stundesløse, Peder Paars, de 2 første Bøger, Brudstykke af Niels Klim, et Par Epistler. *Ewald*: Fiskerne. *Wessel*: Kærlighed uden Strømper. *Baggesen*: Censurens Oprindelse. *Øhlenschläger*: Guldhornene, Hakon Jarls Død, Morgenvandring, St. Hansaften-Spil, Helge, Hakon Jarl, Correggio. *Grundtvig*: Paaskelilien. *Hauch*: En polsk Familie, Søstrene paa Kinnekullen, Lyriske Digte. *P. M. Møller*: En dansk Students Eventyr, Lægdsgaarden, nogle Digte. *Heiberg*: Elverhøj, Recensenten og Dyret, En Sjæl efter Døden. *Hertz*: Flyttedagen, Svend Dyrings Hus, Kong Renés Datter, nogle af Gengangerbrevene. *Blicher*: E Bindstouw, nogle Digte af „Trækfuglene“. *Chr. Winther*: Hjortens Flugt. *Paludan-Müller*: Adam Homo, Abels Død. *Goldschmidt*: En Jøde, Erindringer fra min Onkels Hus. — Til Perioden opgives mange Folkeviser (efter Olrik og Ida Falbe-Hansens Udvalg).

Oldnordisk: *Wimmers* Læsebog S. 1—44 og 61—121 (med Forbigaaelse af Versene i Gunlaugs Saga), Oversigt over den danske Sproghistorie.

Heraf opgiver Skolens Dimittender til Prøven:

Wimmers Læsebog S. 9—13, 26—36, 74—118 (med Forbigaaelse af Versene i Gunlaugs Saga).

Fransk: *Nyrop*: Lectures françaises II. *Stigaard*: Udvalg af Daudet I. *Molière*: Les Femmes savantes. *Sarcey*: Le Sièg de Paris. Det meste af *Baruël*: Lectures historiques I og II.

Tysk: *Møller* og *Nyborg*: Tysk Læsebog. 5 Noveller ved *Kaper*. *Lessing*: Nathan der Weise, Emilie Galotti. *Schiller*: Die Räuber, Kabale u. Liebe, Maria Stuart. *Goethe*: Hermann und Dorothea, Werther, Götz v. Berlichingen. *Heine*: Atta Troll, Deutschland. *Engel*: Lorenz Stark. *Chamisso*: Peter Schlemihl. *Humboldt*: Kosmos I. Artikler i Deutsche Rundschau.

Engelsk: *Hansen* og *Magnussens* Eng. Læsebog for ældre Begyndere I—II (2. Udg.). *Jespersens* engelske Grammatik. Ekstemporalt *Hansen* og *Magnussens* engelske Læsestykker.

Historie: I dette og det foregaaende Aar er læst: Oldtiden efter *Thrige*. Norden efter *Otlosen*. Middelalderen og

den nyere Tid efter *Bloch* I—II. Den nyeste Tid efter *Blochs* større Bog. En Del af *Munchs* Lærebog i Samfundskundskab.

Deraf opgives til Afgangseksamen:

1) Roms Historie fra de puniske Kriges Udbrud til Augustus's Død. 2) Den nyere og nyeste Tids almindelige Historie fra 1660. 3) Nordens Historie fra 1660. 4) Af Samfundskundskab: Afsnittene om Statsstyrelse, Kommunal- og Embedsvæsen og om de økonomiske Forhold efter *Munchs* Lærebog.

Latin, statarisk: *Cicero*: Pro lege Manilia, pro Archia, pro Dejotaro, de off. II. *Seneca*: Gertz's Udv. II. *Plinius*: Breve III, 16, IV, 13, VI, 16 og 20, VIII, 24, IX, 13, X, 96 og 97 (Flemmer). *Livius* XXIV. *Tacitus*: Ann. I, 31—52 og 55—71, XIII, 11—22. Hist. I, 12—49 (Flemmers Udvalg). *Plautus*: Mostellaria. *Vergil*: Aeneis IV. Af carmina selecta: *Catull* (undt. 10), *Tibull* 1—3, *Propertis* 4—7, 10, 11, *Ovid* 2, 3, 7, 8, *Martial* 1—5, 9, 11, 12, 14, 15. *Horats*: Satirer I, 4, 6, 9. II, 5, 6. Oder I, 1, 3, 4, 6—11, 14, 16, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 32, 33, 37, 38. II, 1—4, 6—8, 10, 12, 14—16, 18, 20. Breve: I, 4, 7, 10, 20. II, 1, 2.

Heraf opgives til den mundtlige Prove:

Cicero: Pro lege Manilia. *Seneca*: Gertz's Udv. II. *Livius*: XXIV, Kapp. 1—6. *Tacitus*: Ann. I, 31—52 og 55—71, XIII, 11—22. Hist. I, 12—49 (Flemmers Udvalg). *Plautus*: Mostellaria V. 1—600. *Vergil*: Aeneis IV. *Horats*: Satirer I, 4, 6, 9. II, 5, 6. Breve I, 4, 7, 10, 20. II, 1. Oder I, 1, 3, 4, 6—11, 14, 16, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 32, 33, 37, 38. II, 1—4, 6—8, 10, 12, 14—16, 18, 20.

Latin, kursorisk: Af *Fibiger* og *Pio*: Udvalgte Stykker: 43 Sider. Af *Henrichsens* Opg.: De fleste af Stkr. Side 1—64. *Justinus* I—II. *Flemmers* Udvalg Side 3—23.

Græsk: *Herodot* VII Bog, Kap. 175—239 (undt. Kap. 197). VIII Bog (undt. Kap. 104—106). *Xenofons* Memorabilier I Bog (undt. Kap. III 8—15). *Xenofons* Anabasis IV Bog Kap. 4, 6—8. *Platons* Apologi og Kriton. *Homers* Iliade VI, VII og IX Bog. Odysse VI, IX, X, XII V. 1—361.

Naturlære, sprogl.-hist. Retning: *Schmidts* Naturlære undtagen Lyd- og Lyslære. *Heegaards* Astronomi, dog med en Del Forbigaaelser, mest af historiske Enkeltheder.

Aritmetik: *Julius Petersens* Aritmetik og Algebra.

Geometri: *Julius Petersens* Trigonometri, Stereometri og analytisk Geometri.

Naturlære, matem.-naturvidsk. Retning: *Forchhammer* og *Petersens* mekaniske Fysik. *A. Poulsens* Optik. *Petersens* Lærebøger i Varme, Magnetisme og Elektricitet. *Heegaards* Astronomi.

De Disciple, der indstiller sig til almindelig Forberedelseksamen, opgiver som læst:

Modersmaalet: *Holberg*: Den politiske Kandestøber, Den Stundesløse. *Wessel*: Kærlighed uden Strømper. *Baggesen*: Kalundborgs Krønike. *Øhlenschläger*: Hakon Jarl, Vaulundurs Saga. *Blicher*: Høsekræmmeren. *Heiberg*: Syvsoverdag. *P. M. Møller*: Lægdsgaarden i Ølsebymagle (Regeringsformen), Glæde över Danmark. *Chr. Winther*: Henrik og Else. *Hertz*: Svend Dyrings Hus. *H. C. Andersen*: Snedronningen. *Goldschmidt*: Tømmerpladsen. *Hostrup*: Genboerne. *Richardt*: Et romersk Æsel.

Engelsk, statarisk: *Jespersen*: Engelsk Læsning. *Hansen* og *Magnussens* Engelsk Læsebog II. *Boysens* Engelske Digte.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

Jespersen: Engelsk Læsning S. 62—116. *Hansen* og *Magnussens* Eng. Læsebog II (2. Udg.) S. 1—40, 50—62, 70—89. *Boysens* Engelske Digte (5. Udg.) S. 1—28.

Kursorisk: *Yonge*: Kings of England.

Tysk, statarisk: *Kaper* og *Simonsen*: Tysk Læsebog for de højere Klasser (5. Udg.): Prosa: S. 1—36, 52—78, 87—109, 172—195, 282—285, 313—328. Poesi: S. 365—380, 385—393, 410—415.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

Samme Læsebog: Prosa: S. 59—69, 87—109, 172—188, 282—285, 313—328. Poesi: S. 385—393, 410—415.

Kursorisk: *Hackländer*: Soldatenleben im Frieden.

Fransk, statarisk: *Cohen* og *Kapers* Læsebog S. 1—43, 64—163, 172—176, 182—191. *Mérimées* Noveller udg. af Baruël og Michelsen S. 1—49.

Heraf opgives til mundtlig Prøve:

Cohen og *Kapers* Læsebog S. 127—163, 172—176, 182—191. *Mérimées* Noveller udg. af Baruël og Michelsen S. 1—49.

Kursorisk: 60 Sider af *Marmier*: Histoires allemandes et scandinaves.

Historie: *Ottosen* og *Schmidts* Læsebog I—II med nogle Forbigaaelser.

Geografi: *Granzows* Geografi Nr. 2.

Aritmetik: } Det befalede Pensum efter *Jul. Petersens*
 Geometri: } Lærebøger.

Naturhistorie: *Boas's* Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie. *Warming's* Plantelivet.

Naturlære: Det befalede Pensum efter *Karl Schmidts* Lærebog for Realskoler.

V. Translokationen

d. 12. Juli 1902.

Denne fik et særlig højtideligt Præg derved, at Rektor *Neergaard* ved denne Lejlighed tog Afsked med Skolen efter at have ledet den i 13 Aar. I Overværelse af en talrig Forsamling: Forstanderskabets Medlemmer, mange Forældre, Lærerne og Disciplene, gav Rektor *Neergaard* en Skildring af Skolens Forhold og de mange Forandringer, der havde fundet Sted i de senere Aar, tog Afsked med de Disciple, der efter afluttet Eksamen skulde forlade Skolen, og fortsatte derefter:

„Naar jeg nu fratræder min Virksomhed baade som Rektor og som Lærer, er det sandelig ikke med let Hjerte. Det vilde jo være unaturligt, om jeg ikke følte Sorg ved at forlade en Gerning, jeg har elsket, og som har været mit Livs Glæde i over 40 Aar. Jeg har ofte hørt Folk udtale, at de ikke kan begribe, at nogen kan holde ud at terpe de samme Fag med den ene Skare Drenge og unge Mennesker efter den anden i en lang Aarrække. Men jeg er vis paa, at ingen anden Virksomhed vilde have skaffet mig saa megen Glæde som denne. Der er noget foryngende og oplivende ved at færdes blandt de unge, naar man da har Kærlighed til dem og sin Gerning. Utallige Gange, naar jeg har været trykket af smaa eller store Bekymringer, har jeg glemte dem,

naar jeg kom ind i Klassen, blev optagen af mit Arbejde der og saa de elskværdige Disciples venlige Ansigter.

Jeg kan ikke være taknemmelig nok for, at jeg, naar jeg tænker tilbage paa mit Forhold til de mange Hundrede Disciple, jeg lige fra 1858 har haft at gøre med ved 3 forskellige Skoler, kun føler ublandet Glæde, idet jeg har modtaget saa mange Beviser paa, at de mindes mig med Venlighed ogsaa længe efter, at de var i Skolen. Særlig gælder det Forholdet til mine kære Disciple her. For en Rektor frembyder Stillingen Vanskeligheder lige over for Eleverne, idet man ofte er nødt til at irettesætte og straffe dem for Forseelser, de har begaaet mod andre, hvor det kan være vanskeligt at trænge til Bunds i Sagen, saa at man let mod sin Vilje kan komme til at være uretfærdig, og Uretfærdighed er maaske den Egenskab, Drengene mindst tilgiver. Med desto større Taknemmelighed maa jeg paaskønne al den Venlighed, der er vist mig af mine Disciple. Jeg vil ogsaa benytte Lejligheden til at bringe Dem alle en hjertelig Tak for den smukke Gave, hvormed De har glædet mig. Mine Tanker vil, naar jeg betragter den, vende sig med Glæde til Horsens og mine unge Venner der. Naar jeg nu forlader dette Sted, er der meget, jeg vil savne dybt, men intet saa meget som mine kære Disciple, store og smaa, og min Virksomhed med dem. En hjertelig Tak til alle mine Disciple, baade de nuværende og de tidligere, af hvilke mange er her til Stede.

Da jeg første Gang var samlet her med Skolen og dens Venner, udtalte jeg, at det var overordentlig vigtigt, at der var et Tillidsforhold mellem Skolen og Hjemmet. Nu har jeg rig Anledning til at udtale min Taknemmelighed over, at jeg altid har fundet Velvilje og Imødekommenhed fra Hjemmets Side.

Jeg kan med Sandhed sige, at jeg aldrig har haft noget Sammenstød med nogen af Forældrene. De er altid komne mig i Møde med Tillid og Venlighed, og om vi ogsaa har haft højst forskellige Meninger om et eller andet, har vi altid forhandlet venskabelig og rolig om Sagen. Det har ogsaa haft en meget stor Betydning for Forholdet til Disciplene, at de hørte Skolen omtale med Venlighed i Hjemmet. Jeg bringer herved alle Forældrene og Skolens øvrige Venner en hjertelig Tak, ogsaa for den store Velvilje, De har vist Skolen ved at muliggøre det at faa oprettet en Forberedelsesskole med den smukke Bygning, som nu er færdig.

Naar jeg nu vender mig til mine kære Medlærere, behøver jeg ikke at bruge mange Ord. De ved alle, hvor meget jeg paaskønner Deres Dygtighed og Samvittighedsfuldhed som Lærere og den Maade, hvorpaa de altid har stillet Dem lige over for mig som Rektor og som Kollega. Vi har altid fulgt den fra min kære Formand Rektor Iversen nedarvede Tradition. Det gode Sammenhold, der har været mellem os, har været til stor Gavn for Skolen og bidraget meget til, at jeg har været saa glad for at virke her. Erindringen om den Venlighed, De har vist mig baade under vort Arbejde i Skolens Tjeneste og i vort private Forhold, vil høre til mit Livs bedste Minder.

Dernæst vil jeg rette en Tak til Medlemmerne af Forstanderskabet, Borgmester Jork og Pastor Olesen, samt det tidligere Medlem Pastor Jespersen, som vi har den Glæde at se her i Dag. Jeg takker Dem ikke blot for den Interesse, De har vist for Deres Gerning som Medlemmer af Forstanderskabet, men ogsaa, fordi jeg ofte har haft Bevis paa, at De ogsaa har Interesse for Skolen og dens Gerning i det hele og er venlig sindede mod den.

Uagtet det, som jeg før sagde, er med Vemod, jeg forlader Skolen, er jeg dog glad ved, at jeg har bestemt mig til at trække mig tilbage i Tide, medens der, som jeg har mærket af mange venlige Udtalelser, ikke er faa, som ønskede, at jeg skulde være bleven længere.

Jeg vil nu slutte med at sige Dem et hjerteligt Farvel med dybtføit Tak for alt godt. Gud give sin Velsignelse til, at det nye Aar og de følgende maa blive gode Aar for Skolen, mine kære Disciple og alle, som staar den nær, og at min Eftermand, naar han en Gang forlader sin Virksomhed her, maa kunne se tilbage paa den med Glæde og Taknemmelighed som jeg.“

Efter at Sangen „Kundskabs Fader, Visdoms Væld“ var afsunget, bragte Overlærer *Buchwald* den afgaaende Rektor Lærernes og Disciplenes Tak og udtalte derefter omtrent følgende:

„Først og fremmest skal der siges Rektoren Tak for den Maade, hvorpaa han har udfyldt sin Plads. I min Discipeltid stod Skolen for dem, der ikke netop hørte til de dygtigste, som noget uvenligt; man var tilbøjelig til i Læreren at se en Fjende. Den Reform i saa Hensennde, der begyndte under Rektor Iversen — som ogsaa i Dag tager Afsked med sin Skole, og hvem mange her mindes med Venlighed —, er bleven fortsat og er trængt godt igennem, takket være Rektor Neergaard.

Hvad der i mine Øjne fremfor alt andet har ladet Rektor Neergaard løse sin Opgave ved Skolen saa smukt, er, at han i vanskelige Tilfælde altid koldt og roligt har undersøgt, hvad der var hans Pligt, og dernæst har gennemført den hensynsløst mod sig selv, men saa hensynsfuldt som muligt over for den, det skulde gaa ud over. Rektoren har

gjort alt for at lede Skolen dygtigt og samvittighedsfuldt.

Derfor bringer jeg ham i hele Forsamlingens og mine Kollegers Navn en hjertelig Tak. Naar han nu snart forlader Horsens for at tage Bopæl i den lille venlige By ved Issefjordens Bred og for at nyde et Otium efter et langt Arbejde, vil det glæde os alle her at høre, at han befinder sig vel. En lykkelig Fremtid for Rektoren og hans Familie!“

Medlem af Forstanderskabet, Pastor *Olesen*, bragte derefter Rektoren en Tak fra Disciplenes Forældre. Disse havde altid med Tillid sendt deres Sønner til Skolen; her vidste man, at de gik saa trygt, under en støt og jævn Ledelse, og blev paavirkede i alle Henseender godt. Man vidste, at de ikke blev sendt hen til et Slaveri, de maatte være fjendtlig sindede imod; her skulde være Lydighed, men var dog Frihed. Man vidste, at denne Tone skyldtes Rektor Neergaard. Derfor en hjertelig Tak til Rektoren for de forløbne Aar, for hans Retfærdighed og Kærlighed. Den Basis, hvorpaa Rektoren havde bygget sit Liv, var Troen paa Herren; det saa de, der kom i Guds Hus. Gud give Dem, Hr. Rektor, en lys og lykkelig Alderdom og god Hvile ovenpaa en anstrengende Gerning i mange Aar.

Til det Billede, der ovenfor er givet af Rektor Neergaard og hans Virksomhed, vil hans Efterfølger, der kun paa Afstand har kunnet følge hans Arbejde her ved Skolen, men som har kendt ham i mange Aar — som hans Discipel og senere som hans Kollega — blot føje nogle faa Ord.

Med sin tilbageholdne Natur, der skyede al Optræden, forbandt Rektor Neergaard den strengeste Pligttroskab og en baade fin og stærk Følelse af

sit Ansvar. Derfor var han i alle betydeligere Forhold en handledygtig Mand, der med Fasthed udførte de Beslutninger, som han havde fattet efter den omhyggeligste Overvejelse og ofte under et kærligt Sinds Uro.

Han var ved at være, som han var, for os yngre et manende Eksempel og i al sin Færd af den Slags Mennesker, som det er en Vinding for Livet at have staaet nær.

VI. Særskilte Meddelelser.

De, der ønskes optagne som Disciple i Skolen, skal ved Prøven medbringe Daabs- og Vaccinationsattest samt de Bøger, der er benyttede, og Angivelse af, hvem der har undervist dem.

Begynderklasserne er:

I. Første studerende og første Realklasse (Normalalder 12 Aar). Fordringerne ved Optagelsen i disse er som tidligere følgende:

Modersmaalet: Dels Oplæsning af et Stykke af en dansk Læsebog eller Forfatter i Forbindelse med Analyse, ved hvilken kræves sikkert Kendskab til det vigtigste af Grammatikken, især til Ordklasserne, Ordenes Bøjning og den enkelte Sætnings Dele, dels saavel en skriftlig, med antagelig Sikkerhed i Retskrivning og Skilletegnes Brug nedskreven Gengivelse af et to Gange forelæst Stykke, som en ikke for let Diktatstil, hvilke to skriftlige Arbejder tillige bedømmes som Prøveskrift.

Tysk: Det vigtigste af Formlæren og en mundtlig Oversættelse fra Tysk til Dansk af et Stykke i et læst Pensum, der mindst maa udgøre 100 almindelige Oktavsider.

Fransk: Det vigtigste af den regelmæssige Formlære og 50 Oktavsider af en Læsebog.

Geografi: En Oversigt over hele Geografien efter en kortere Lærebog.

Historie: En Oversigt over de vigtigste Begivenheder i den almindelige Verdenshistorie og Nordens Historie efter en fragmentarisk Lærebog.

Religion: Bibelhistorien i kort Begreb og Hovedstykkerne af Luthers lille Katekismus.

Naturhistorie: Pattedyr og Fugle efter en kortfattet Lærebog.

Regning: Færdighed i praktisk Regning saa vidt, at alle Regninger med hele og brudne Tal kan udføres sikkert og bringes i Anvendelse paa simple og praktiske Opgaver som dem, der plejer at henføres under Reguladetri.

II. Første Mellemskoleklasse (Normalalder 11 Aar). Ved Optagelsen i denne kræves ikke Kundskab i fremmede Sprog. Hovedvægten vil blive lagt paa Prøven i dansk Læsning og Stil, Regning og Skrivning; desuden kræves nogen Kundskab i Religion, Historie, Geografi og Naturhistorie. Fordringerne vil omtrent svare til, hvad flinke Elever i Folkeskolen kan naa i 11—12 Aars Alderen. Nøjagtige Bestemmelser vil snart blive givne og kan da faas trykte hos Skolens Rektor.

Da Antallet af de Disciple, der ikke bor her i Byen, er meget stort, og hyppige Forsømmelser ikke blot er særdeles uheldige for vedkommende selv, men ogsaa i høj Grad gaar ud over de øvrige Disciple, anmodes de udenbys Disciples Forældre indtrængende om at sørge for, at deres Sønner ikke forsømmer mere end absolut nødvendigt. Det bedste vilde jo for manges Vedkommende være, at de i det mindste i Vintermaanederne bor her inde i Byen; i modsat Tilfælde vil de talrige Forsømmelser let føre til, at Disciplene har betydelig mindre Udbytte af deres Skolegang og maa blive et Aar længere i Skolen for at kunne bestaa de afsluttende Prøver. Da det er af stor Vigtighed for Disciplene,

at de kommer til at bo et Sted, hvor der er det fornødne Tilsyn med dem, anmodes Forældrene om, inden de træffer Bestemmelse i saa Henseende, at forhandle med Rektor derom.

Skemaet for den daglige Undervisning lægges altid saaledes, at der kun indtræder meget ringe Forstyrrelse i Undervisningen for de Disciple, der konfirmeres i III Klasse, hvad der altsaa fra Skolens Standpunkt maa betragtes som det heldigste.

I Realklasserne kan Disciplene, naar det ønskes, fritages for Undervisning i Fransk og saa tage almindelig Forberedelseseksamen med to fremmede Sprog.

I I og II stud. Klasse er Undervisningen fælles for alle Disciplene; i III og IV stud. Klasse er der to Afdelinger, af hvilke den sproglig-historiske har særskilt Undervisning i Græsk, den matematisk-naturvidenskabelige i Naturlære, geometrisk Tegning og Oldtidskundskab, i alle de øvrige Fag er Undervisningen fælles.

I den nye „Mellemskole“ undervises Disciplene gennem 4 etaarige Klasser til „Mellemskoleeksamen“ (Normalalder 15 Aar). Derefter kan de gaa ind i en „Realklasse“ og ved Udgangen af denne (Normalalder 16 Aar) indstille sig til „Realeksamen“, der antagelig vil give de samme Rettigheder som den nuværende Præliminæreksamen; eller ogsaa kan de gaa ind i „Gymnasiet“, der gennem 3 etaarige

Klasser fører dem til Studentereksamen (Normalalder 18 Aar).

Den, der vil indstille sig til almindelig Forberedelseseksamen ved en Skole, maa i de 3 sidste Aar have deltaget fuldstændig i Undervisningen ved en eksamensberettiget Realskole, og deraf i mindst de to sidste Aar ved den Skole, hvor han skal tage Eksamen. Hvis den paagældende først er bleven optagen to Aar før Eksamen i denne Skole, skal han præstere Bevis fra den anden Skole for sin Modenhed til Oprykning i næstøverste Klasse.

Almindelig Forberedelseseksamen giver, naar den er bestaaet med 2 Sprog og mindst 75 Points, hvoraf $17\frac{1}{3}$ i Dansk og g. (10 P.) i dansk Stil, Ret til at indstille sig til den juridiske Fællesprøve. De, der vil være Polyteknikere, Landinspektører, Forstmænd, Farmaceuter, Tandlæger eller Dyrlæger, maa bestaa Eksamen med 3 Sprog og mindst 80 P., hvoraf $17\frac{1}{3}$ i Dansk samt g. i dansk Stil. Farmaceuter, Dyrlægeelever og de, der vil optages paa Tandlægeskolen, maa underkaste sig en særlig Prøve i Latin, der afholdes i Forbindelse med Skolens aarlige Hovedeksamen. Den, som har bestaaet med 3 fremmede Sprog med 80 P. og g. baade for den mundtlige og skriftlige Prøve i Dansk, kan indstille sig til Afgangseksamen for studerende af den sprogl.-hist. Afdeling, naar han i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik har opnaaet 40 P. og derhos har bestaaet en Prøve i Latin og Græsk med g. i hvert Fag; for at kunne underkaste sig Afgangseksamen i mat.-naturv. Retning maa han have opnaaet 30 P. i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie og have bestaaet Latinprøven med g.

For at kunne optages i V Klasse skal den paa-gældende desuden bestaa en Prøve i de ikke afsluttede Fag (Dansk, Historie og Fransk for den sprogl.-hist. Retning og for den mat.-naturv. Retning tillige Matematik og Naturlære). Ved Optagelsen i den mat.-naturv. Afdeling er det oftere tilladt af Ministeriet, at Tillægsprøven i Latin udsættes et Aar.

IV Klasses Hovedeksamen gælder, naar den er bestaaet med $47\frac{2}{3}$ Points og mindst $g \div$ i dansk Stil, lige med almindelig Forberedelseseksamen med 3 fremmede Sprog og $69\frac{1}{3}$ P. Naar Eksamen er bestaaet med 55 P. og $g.$ i dansk Stil, giver den samme Rettigheder som almindelig Forberedelseseksamen med 3 fremmede Sprog og 80 P. og tillige, naar den er bestaaet med 20 P. i Afslutningsfagene, Ret til at indstille sig til Afgangseksamen for studerende. Den, der har bestaaet med 55 P., men enten ikke har opnaaet 20 P. i Afslutningsfagene eller $g.$ i dansk Stil, kan underkaste sig en ny Prøve i Overensstemmelse med de Regler, som er givne i Ministeriets Cirkulære af 16de Jan. 1896.

Fordringerne for Privatister, der underkaster sig IV Klasses Hovedeksamen, er i alle Fag de samme som for Klassens Disciple, dog at Prøven i Latin og Græsk omfatter hele det læste Pensum og Prøven i Historie det samme, som fordres ved almindelig Forberedelseseksamen.

I V og VI Klasse er Latin, Græsk og Naturlære særskilte Fag for den sproglig-historiske Afdeling, de matematiske Discipliner med geometrisk Tegning og Naturlære særskilte Fag for den mate-

matisk-naturvidenskabelige Afdeling. I Dansk, Oldnordisk, Fransk, Engelsk (eller Tysk), Historie og Religion er Undervisningen fælles for hele Klassen. Ved Afgangseksamen kræves der dog ikke fransk Stil af den mat.-naturv. Afdeling.

De, som har taget den sprogl.-hist. Afgangseksamen, har, efter at have bestaaet den filosofiske Prøve ved Universitetet, Adgang til at indstille sig til alle de forskellige Fakultetseksamener ved samme.

De, som har bestaaet den matematisk-naturvidenskabelige Afgangseksamen, har Adgang til umiddelbart at indtræde som Eksaminander ved den polytekniske Lærestalt, samt til ved Universitetet, efter at have underkastet sig den filosofiske Prøve, at indstille sig til de under det matematisk-naturvidenskabelige samt under det filosofiske Fakultet hørende Prøver, til statsvidenskabelig Eksamen og lægevidenskabelig Embedseksamen. For at kunne indstille sig til den teologiske eller den fuldstændige juridiske Embedseksamen vil de have at underkaste sig en Tillægseksamen ved Universitetet, henholdsvis i Latin og Græsk og i Latin.

Skriftlig Begæring fra Privatister om at maatte indstilles til Afgangseksamen, IV Klasses Eksamen eller en Tillægsprøve skal indgives til Skolens Rektor inden den 15de April og være ledsaget af Daabsattest, 2 Eksemplarer af en nøjagtig Fortegnelse over, hvad der er lært i de forskellige Fag, samt Dimissionsvidnesbyrd eller Eksamensbevis. De lovbefalede Gebyrer skal indbetales ved Indmeldelsen.

Skoleregler.

Disciplene skal møde i betimelig Tid om Morgenens og straks begive sig til deres Klasser, som de ikke maa forlade uden Tilladelse. De skal medbringe alle de Bøger og andre Sager, som de har Brug for i Dagens Løb, og først tage dem med hjem Klokken to. Skolen aabnes et Kvarter før Undervisningens Begyndelse. Ingen maa forlade Skolen i Undervisningstiden uden Rektors eller Inspektors Tilladelse. Skal Disciplene møde til en anden Tid end den sædvanlige, maa de blive i Skolegaarden til næste Times Begyndelse.

Disciplene maa ikke udeblive fra Skolen uden Rektors Tilladelse, medmindre Sygdom eller andre Grunde gør det nødvendigt. I saa Tilfælde maa det meldes skriftlig til Rektor med Angivelse af Grunden, saa vidt muligt samme Dag. Hvis Udeblivelsen varer mere end een Dag, maa Disciplene, naar de kommer igen, for Kontrollens Skyld bringe Meddelelse fra Hjemmet om, hvor længe de har været fraværende. Fritagelse for enkelte Timer kan i Reglen kun tilstaaes efter skriftlig Begæring fra Hjemmet med Angivelse af Grunden; den medbragte Seddel paa- tegnes af Rektor og forevises vedkommende Lærer. Naar en Discipel ønskes fritagen mere end et Par Dage for Gymnastik eller Sang, maa han medbringe Lægeattest.

I Frikvartererne skal Disciplene opholde sig i Skolegaarden og maa kun blive i Klassen med Inspektors Tilladelse og i den Tid ikke forberede sig paa deres Lektier.

Enhver beholder den ham ved Skoleaarets Begyndelse anviste Plads, for hvilken han er ansvarlig. Enhver Beskadigelse af den skal straks meldes til Inspektor. Forsætlig Beskadigelse af Inventariet erstattes af Gerningsmanden.

Skolebøgerne skal være mærkede med Navn. Det vil blive strengt paaaset, at de behandles ordentlig. Naar Disciplene har skriftlige Arbejder i Hjemmet, skal de om Morgenens, inden de gaar ind i Klasserne, henlægge Stile- og Opgavebøger i de dertil bestemte Rum; saa snart de er udskevne, skal de afleveres til vedkommende Lærere.

Morskabsbøger, Billeder og andre uvedkommende Ting maa ikke medbringes paa Skolen. Al Handel mellem Disciplene paa Skolen er forbudt.

Den af Klassens Disciple, der er Ordensduks, skal møde 10' før Skoletidens Begyndelse og blive i Klassen i Frikvartererne; han er Klassens Ordfører, skal vide Besked med Lektierne, er ansvarlig for Orden i Klassen, har Nøglen til Skabet, sørger for, at alt, hvad der bruges ved Undervisningen, er i

Orden, og udsletter efter Timens Slutning, hvad der staar paa Tavlen.

Offentlig Tobaksrygning er forbudt. Disciplene maa ikke besøge Beværtningslokaler eller deltage i offentlige Baller og lignende Forlystelser undtagen i Selskab med Forældre eller Værger og ikke være Medlemmer af Foreninger uden Rektors Tilladelse.

Naar der i en Discipels Hjem udbryder Skarlagensfeber, ondartet Halssygdom, Blodgang, eksantematisk Tyfus, Kopper eller ondartet Øjenbetændelse, maa det straks meddeles Rektor, og vedkommende Discipel først møde paa Skolen, naar han foreviser Lægeattest for, at han ikke kan antages at medbringe Smitte.

Omtrent hver Maaned gives der Disciplene for hvert Fag en Karakter, der betegner deres Standpunkt, og 2 Gange om Aaret et Vidnesbyrd fra de Lærere, som læser med dem. Omflytning finder kun Sted efter Hovedeksamen. Saa ofte der er Anledning til Klage over en Discipel, indføres der en Anmærkning i dennes Meddelelsesbog; naar Disciplene ikke faar den hjem, er det altsaa et Bevis paa, at der ikke er noget væsentligt at udsætte paa deres Flid og Opførsel. Karakterbøgerne og Meddelelsesbøgerne skal snarest muligt efter Modtagelsen forevises i Hjemmet og medbringes paa Skolen, underskrevne af en af Forældrene.

VII. Skolebeneficier og Legater.

1. Ansøgninger fra Skolens Disciple om Fripladser og Stipendier indgives til Rektor ved det nye Skoleaars Begyndelse inden den 1ste Septbr. Til Brug herved faas hos Rektor trykte Skemaer, som skal udfyldes af Ansøgerne og attesteres af 2 bekendte Mænd, der maa angive deres Stilling. Skolebeneficierne (Fripladser, Stipendier og Legater) tilstaas kun for et Aar ad Gangen. Pengestipendier kan ikke tildeles Realdisciple.

Ifølge Ministeriets Skrivelse af 23de Septbr. 1902 har Beneficierne været fordelte saaledes:

I. *Fri Undervisning:*

A. S. Andersen, G. A. P. Hansen, J. R. Jacobsen, J. F. L. Mika, S. P. Petersen, K. F. V. Schütz, K. L. Sindballe, H. P. Winther, M. K. Andersen, K. Bjerregaard, J. C. S. Mølgaard, A. C. E. Backhausen, H. N. Israelsen, J. K. Andersen, J. M. Jensen, S. K. Elkjær, A. Johansen, H. Møller, N. C. V. Simonsen, K. A. F. Tinning, O. G. Konradsen, H. L. M. Hansen.

II. *Undervisning for nedsat Betaling og mellemste Stipendium (70 Kr. at udbetale):*

S. Ejlersen, W. Herschend, P. O. S. Olsen, H. H. M. Ammitzbøll.

III. *Undervisning for nedsat Betaling:*

N. F. M. Ammitzbøll, J. Andersen, V. Th. Nielsen, O. J. Olsen, J. Samuelsen, A. J. Tramm, A. C. N. Øhlenschlæger, C. Høy, Th. P. C. Jensen, M. H. Simonsen.

IV. *Højeste Stipendium (100 Kr. at udbetale):*

Aa. Callisen, P. P. Lund, H. T. Lysholm, M. H. Mikkelsen, T. S. Christensen, J. F. V. Dragsted, H. K. G. Nielsen, A. H. Stærmosé, Aa. L. Andreasen.

V. *Mellemste Stipendium (70 Kr. at udbetale):*

W. E. Berthelsen, A. Nielsen, H. P. H. Schmidt.

VI. *Laveste Stipendium (40 Kr. at udbetale):*

Th. P. Elkjær, Th. C. M. Hansen.

VII. Af Etatsraad Birchs Legater tilstodes der:

P. E. Dombernowsky og A. J. C. Ravn 70 Kr. hver. A. G. Konradsen, M. Nielsen, A. V. Reske-Nielsen, Aa. L. Wulff og V. Therkelsen 60 Kr. hver. J. S. Ø. Bichel, S. V. Hansen, A. J. P. Jørgensen, J. E. Samuelsen, H. L. Jensen og Aa. Steffensen 40 Kr. hver.

VIII. Fri Undervisning som *ekstraordinære Gratisler:*

C. D. Buchwald, K. M. Ottosen, Aa. S. Jensen, C. V. Buchwald, A. Ottosen og fra den 7. Januar 1903 H. P. Petersen.

Af Stipendieoverskudsfondens Midler er der tildelt P. Pedersen og S. Madsen 60 Kr. hver.

De to Portioner af Davidsens Legat, 20 Kr. til hver, tildeles P. O. S. Olsen og H. N. Israelsen.

De to Portioner af Bruuns Legat, 70 Kr. til hver, tildeles K. L. Sindballe og N. F. M. Ammitzbøll.

Flidsbelønninger af Flensborgs Legat tildeltes: K. L. Sindballe, H. P. Winther, G. A. P. Hansen, C. D. Buchwald, P. O. S. Olsen, J. C. S. Mølgaard, F. N. Thorborg, H. N. Israelsen, N. F. M. Ammitzbøll, H. E. Andersen, J. U. Gerdes, O. F. T. Harries, H. L. M. Hansen, J. F. V. Dragsted, H. K. G. Nielsen, S. K. Elkjær, H. P. H. Schmidt, H. U. Iversen, J. E. Samuelsen. L. A. Møller, Aa. L. Andreasen og N. V. R. Holm.

2. Af Stipendieoverskudsfondens Midler tilstodes der af Ministeriet følgende Studenter fra Horsens lærde Skole de ved hver især anførte Beløb:

J. O. M. Brøndum 100 Kr., K. M. Frantzen 100 Kr., M. Mortensen 100 Kr., N. L. Nielsen 200 Kr., K. F. K. Hafstrøm 300 Kr., P. C. B. Møller 250 Kr., A. G. Konradsen 250 Kr., Aa. Schultz 200 Kr., G. C. Nielsen 200 Kr., H. M. E. Mikkelsen 200 Kr., C. P. Clausen 200 Kr., J. N. Jensen 150 Kr., H. P. Henriksen 200 Kr., R. Lassen 200 Kr., S. S. Nymand 200 Kr., M. Jensen 200 Kr., O. L. Olsen 200 Kr., G. S. Hempeln 200 Kr. og E. S. Jensen 100 Kr.

Ansøgninger om disse Understøttelser, ledsagede af Eksamensbeviser, Flidsattester og Oplysninger om Formuesomstændigheder, skal stiles til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og indgives til Rektor i September Maaned.

IX. Videnskabelige Samlinger.

1. Skolebiblioteket.

Biblioteket er siden Udsendelsen af Fortegnelsen for 1901—02 blevet forøget med 147 Værker (156 Bind) foruden en Del Skoleprogrammer og har abonneret paa 40 Hefteskrifter. Biblioteket holder desuden 28 Tidsskrifter.

Biblioteket har ogsaa i det forløbne Aar modtaget en Del Gaver, bl. a. fra Frk. S. Høegh-Guldberg og Etatsraad J. Stallknecht. I den efterfølgende Fortegnelse er optaget Resten af de Bøger, som afdøde Overlærer O. C. Lohse skænkede Biblioteket (smlg. forrige Aars Indbydelsesskrift); de er mærkede med +.

Foruden Skolens Lærere har de øverste Klassers Disciple haft Adgang til at laane Bøger. Desuden har Biblioteket været aabent for Udlaan til enhver, der søger Kundskab. Udlaanstiden har været Tirsdag Kl. 2—3 og Torsdag Kl. 1—3. Fra 1ste Maj 1902 til 30te April 1903 er der til Disciple udlaant 505 Bind (forrige Aar 253 Bind), til Laanere uden for Skolen 1062 Bind (forrige Aar 1450 Bind); heraf var 752 Bind (forrige Aar 1071 Bind) til indenbys Laanere, 310 Bind (forrige Aar 379 Bind) til udenbys. Paa Biblioteket er benyttet ca. 40 Bind. Der er tilbageleveret 481 Bind udlaante til Disciple og 1102 Bind udlaante til Laanere uden for Skolen.

Disse Bind fordeler sig saaledes paa Bibliotekets enkelte Afdelinger:

	Disciple	Andre Laanere
I. Skrifter af blandet Indhold..	20	151
II. Litteraturhistorie	4	47
III. Nationallitteratur	351	201
IV. Sprogvidenskab	6	59
V. Klassisk Oldtidsvidenskab...	1	2
VI. Historie	70	379
VII. Geografi og Statistik.....	11	65
VIII. Rets- og Statsvidenskab....	3	10
IX. Teologi	1	56
X. Filosofi.....	1	28
XI. Æstetik	1	8
XII. Undervisningsvæsen	4	11
XIII. Matematik.....	"	4
XIV. Naturvidenskab.....	6	74
XV. Lægevidenskab.....	2	7
XVI. Tekniske Videnskaber.....	"	"
XVII. Kobberer og Litografier.....	"	"
XVIII. Manuskripter	"	"

Under Adjunkt Steenbergs Fraværelse i Aug.—Nov. besørgedes Udlaanet af Adjunkt L. Schmidt.

Kataloger over Biblioteket vil kunne faas til Laans for kortere Tid ved Henvendelse til Skolens Bibliotekar, Adjunkt Steenberg. Fjerde Tillæg til Kataloget sælges for 35 Øre. Særtryk af efterfølgende aarlige Bogfortegnelse sælges for 10 Øre.

Biblioteket gentager sin Anmodning om at maatte faa skænket og tilsendt under Adresse: Horsens lærde Skoles Bibliotek saadanne trykte Sager, som kan tjene til Oplysning om Horsens og dens Omegn i Fortid og Nutid.

I. Encyklopædier og Skrifter af blandet Indhold.

1.

Salmonsens store illustrerede Konversationsleksikon, B. 13.
Kbh. 1902.

3.

Bjørnson, B., Udvalgte Artikler og Taler, H. 1. Kbh.

Hørup, V., i Tale og Skrift, H. 2—11. Kbh.

Lange, Jul., Udvalgte Skrifter, H. 20—30. Kbh.

Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning, B. 12. Kbh.
1902.

Verner, Karl, Afhandlinger og breve, udg. af Selskab for
germansk filologi, med en biografi af M. Vibæk.
Kbh. og Lpz. 1903.

4.

Dansk Tidsskrift, udg. af L. Moltesen, B. 5. Kbh. 1902.

*Horsens Avis for 1902. Horsens.

Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, udg. af
Letterstedtska föreningen, 1902. Stockh.

Tilskueren, Maanedsskrift for Litteratur, Samfundsspørgsmaal
m. m., red. af V. Vedel. Kbh. 1902.

5.

Deutsche Rundschau, herausg. v. J. Rodenberg, B. 109—
114. Berl. 1901—1903.

6.

The Nineteenth Century, ed. by J. Knowles, Vol. 51—52.
Lond. 1902.

*The Review of Reviews, ed. by W. T. Stead, 1902, I—II.
Lond.

Revue des deux mondes, 1902. Paris.

II. Litteraturhistorie. Lærde Selskaber.

8.

**Hylen, J. E.*, Striden om Scriptores historiæ Augustæ. Pgr.
Norrk. 1902.

9.

Christensen. Hj., Vort litterære liv. Krist. 1902.

Collin, C., Bjørnstjerne Bjørnson, hans Liv og hans Digtning,
H. 1—6. Krist.

10.

- **Bertelsen, H.*, Om Didrik af Berns sagas oprindelige skikkelse, omarbejdelse og håndskrifter. Kbh. 1902. Drdsp.
 +*Biese, F.*, Handbuch der Geschichte der deutschen National-Literatur, Th. 1—2. Berl. 1846—48 (i 1 Bd.).
 +*Findel, I. G.*, Die classische Periode der deutschen National-literatur im achtzehnten Jahrhundert. Lpz. 1857.
Lundbeck, T., Det engelske Drama før Shakespeare. Kbh. 1890.

12.

- *Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1901. Kbh. 1901—02.
 *Videnskabernes Selskabs Skrifter, R. 6, mat.-nat. Afd. XI, 4; XII, 2. Kbh.

13.

- Dansk Bogfortegnelse 1902. Kbh.
Ehrencron-Müller, H., Dansk Bogfortegnelse for Aarene 1893—1900, H. 11—24. Kbh.

14.

- Kalevala, de seks første Sange overs. og indl. af F. Ohrt. Kbh. 1902. St. f S. o. O. Nr. 54.
 De to Brødre, et gammelægyptisk Æventyr, overs. af H. Madsen. Kbh. 1902. St. f. Sp. o. O. Nr. 56.

III. Nationallitteratur.

15.

- Græske og latinske Forfattere, Sml. af Oversættelser, udg. af M. C. Gertz, H. 2—10 (Udvalg af de homeriske Hymner og Hesiodos, Sofokles Ajas, Udvalgte Stykker af Thukydid's Historie). Kbh.

16.

- +*Aeschines*, Socratici dialogi tres, cura J. F. Fischeri. Lps. 1753.
 +*Aeschylus*, Tragoediae, ex. rec R. Porsoni passim reficta a G. Dindorfio. Lps. 1853.
 +*Aesop*, Fabeln, mit grammatischen Anmerkungen und Wortregister versehen von H. F. M. Volger. Lpz. 1811.
 +*Aristophanes*, Comoediae, ed. Th. Bergk, vol. I—II. Lpz. 1852 (i 1 Bd.).
 +*Ἀρριανός, Ἀλεξάνδρου Ἀνάβασις*, herausg. von K. W. Krüger. Berl. 1851.

- + *Arrianus*, De expeditione Alexandri libri septem., recogn. R. Geier. Lps. 1856.
- + *Demosthenes*, Orationes, ex recens. G. Dindorfii, Vol. 1—3. Lips. 1855 (i 1 Bd.).
- + — Ausgewählte Reden, erkl. von A. Westerman, 3. Aufl. Berl. 1856.
- + *Euripides*, Tragoediae, ed. A. Witzschel, vol. 1—3. Lips. 1856.
- + *Homer*, Ilias, erkl. v. K. F. Ameis, B. 1—2. Lpz. 1884—85 (i 1 Bd.).
- + — — Anhang zu Schulausgabe von K. F. Ameis, H. 1—2. Lpz. 1877—79.
- + — Odyssee, erkl. von K. F. Ameis, B. 1—2. Lpz. 1884 (i 1 Bd.).
- + — — Anhang zu Schulausgabe von K. F. Ameis. Lpz. 1879.
- + — Odyssea, Batrachomyomachia et Hymni latina versione ad verbum è regione apposita. Argent.
- + *Isocrates*, Orationes, recogn. G. E. Benseler, vol. 1—2. Lps. 1851.
- + *Lukianos*, Ausgewählte Schriften, erkl. von J. Sommerbrodt, Bdch. 1—3. Berl. 1853—60 (i 1 Bd.).
- + *Lykurgos*, Reden gegen Leokrates und Fragmente, griech. mit Uebersetz. von E. Jenicke. Lpz. 1856.
- + — Rede gegen Leokrates, erkl. von C. Rehdantz. Lpz. 1876.
- + *Lysias*, C. Scheibe, Lectiones Lysiacaе. Lps. 1856.
- + *Pausanias*, Descriptio Graeciae, recogn. J. H. C. Schubart, vol. 1—2. Lps. 1853—54 (i 1 Bd.).
- + *Pindar*, Carmina, releg. F. G. Schneidewin. Lps. 1855.
- + *Platon*, Phädon, griech. und deutsch. Lpz. 1849.
- + — Symposium, rec. G. Stallbaum. Gothæ 1852.
- + — Timäos und Kritias, griech. und deutsch. Lpz. 1853.
- + *Plutarch*, Vitae inter se comparatae, ed. I. Bekker, vol. 1—5. Lps. 1855—57.
- + — Themistocles und Camillus, griech. und deutsch. Lpz. 1854.
- + *Theocrit*, *Bion*, *Moschos*, Reliquiae, recens. H. L. Ahrens. Lps. 1856.
- + *Thukydides*, Historie, ovs. af M. C. Gertz, D. 4. Kbh. 1902.
- + *Xenophon*, Agesilaus, recogn. L. Breitenbach. Gothae 1846.
- + — Commentarii, recogn. L. Dindorfius. Lps. 1850.
- + — Expeditio Cyri, recogn. L. Dindorfius. Lps. 1850.

+ *Xenophon*, Historia Graeca, recogn. L. Dindorfius. Lps. 1857.

+ — Institutio Cyri, recogn. L. Dindorfius. Lps. 1856.

18.

Græske og latinske Forfattere, Sml. af Oversættelser, udg. af M. C. Gertz, H. 2—10 (Udvalgte Taler af Cicero). Kbh.

19.

+ *Apuleius*, Amor og Psyche, overs. af F. Nutzhorn. Kbh. 1867.

+ *Caesar*, De bello civili, herausg. von A. Doberenz. Lpz. 1854.

+ — De bello Gallico, rec. J. K. Whitte. Havniae 1844.

+ — Ranke, F. og J., Præparationen zu Cæsars gallischem Kriege, B. 1. Wortkunde. Hann. 1886.

+ — Bruun, A., Hjælpebog til Cæsars Gallerkrig. Kbh. 1878.

+ — Werke, uebers. von A. Baumstark, Abth. 1—2. Stuttg. 1838—39.

+ *Cicero*, Ausgewählte Reden, erkl. von K. Halm, Bdch. 1—6. Berl. 1854—56.

+ — Taler for Archias, Ligarius og Dejotarus, udg. af F. C. L. Trojel. Odense 1861.

+ — Brutus, erkl. von O. Jahn. Berl. 1856.

+ — Rede für Cn. Plancius, erkl. von E. Köpke. Lpz. 1856.

+ — Laelius, bearb. af G. F. W. Lund. Kbh. 1857.

+ — Laelius, erkl. von C. W. Nauck. Berl. 1858.

+ — Rede über das Imperium des Cn. Pompeius, herausg. von F. Richter. Lpz. 1883.

+ — Talen om Pompejus'es Beskikkelse som Hærfører, bearb. af H. H. Lefolii. Kbh. 1852.

+ — Reden, übersetzt von T. H. Kern, C. N. Osiander u. a. 53 Bd. Stuttg. 1827—39 (i 13 Bd.).

+ — Cato major, bearb. af G. F. W. Lund. Kbh. 1851 (indb. med Laelius, bearb. af Lund).

+ — Cato major, erkl. von J. Sommerbrodt. Berl. 1862 (indb. med Laelius erkl. v. Nauck).

+ — De oratore, erkl. von K. W. Piderit. Lpz. 1859.

+ — Vom Redner, verdeutscht und erkl. von R. Kühner. Stuttg. 1858.

+ — De re publica, cur. C. Zell. Stuttg. 1827.

+ — Tusculanarum disputationum libri quinque, recogn. P. H. Tregder. Haun. 1851.

- + *Cicero*, Philosophische Schriften, in deutschen Uebertragungen
herausg. von R. Klotz, Th. 1. Lpz. 1840.
- + — Flemmer, H. M., *Annales Ciceroniani*. Kbh. 1848.
- + *Q. Curtius Rufus*, *De gestis Alexandri magni*, ed. G. A. Koch. Lps. 1849.
- + *Horats*, Sämmtliche Werke, erkl. von G. F. A. Krüger, Th.
1—2. Lpz. 1863.
- + — *Opera omnia*, ed. G. Stallbaum. Lps. 1854.
- + — *Oden und Epoden*, erkl. von A. Kiessling. Berl. 1854.
- + — *Udvalg af Horats' Satirer og Epoder*, udg. af E. Lembcke.
Kbh. 1858.
- + — *Satyren*, übers. von C. M. Wieland, Th. 1—2. Lpz.
1794.
- *Breve*, overs. og oplyste ved Anm. af P. A. Smith Hansen,
B. 1—2. Kbh. 1901.
- + *Justinus*, *Historiae Philippicae*, recogn. F. Duebner. Lps.
1831.
- + — *Historiae Philippicae*, bearb. von J. H. Th. Hartwig,
Abth. 1. Braunsch. 1852.
- + *Licinius*, *Grani Liciniani*, ed. philologorum Bonnensium heptas.
Lps. 1858.
- + *Ovid*, ex recogn. R. Merkelii, T. 1—2. Lps. 1850—55.
- + *Plautus*, *Comoediae*, ex recogn. A. Fleckeiseni, T. 1—2.
Lps. 1849—56.
- + *Plinius Caecilius Secundus*, *Epistolarum libri novem*, recogn.
H. Keil. Lps. 1853.
- + *Quintilianus*, *Institutionis oratoriae liber decimus*, erkl. von
E. Bonnell. Berl. 1855.
- + — *Anleitung zur Redekunst*, zehntes Buch, lat. und deutsch
von E. Alberti. Lpz. 1858.
- + *Sallust*, *Die Verschwörung Catilina's*, aus dem Lateinischen
von M. Oberbreyer. Lpz.
- + *Seneca*, *Tragoediae, cum notis J. F. Gronovii*. Amstel. 1682.
- + *Svetonius*, *Quae supersunt omnia*, recens. C. L. Roth. Lps.
1858.
- + *Tacitus* erkl. von K. Nipperdey, B. 1—2. Berl. 1855.
- + — *Agricola*, *Einleitung, Übersetzung und Commentar* von
D. A. F. Nissen. Hamb. 1847.
- + *Terents*, *Comoediae*, rec. A. Fleckeisen. Lps. 1858.
- + *Valerius Flaccus*, *Argonauticon libri VIII*, rec. J. A. Wagner.
Gottingae 1805.
- + *Valerius Maximus*, *Memorabilium libri novem*, ved I. Th. B.
Helfrecht. Curiae Regnit. 1799.

- + *Velleius Paterculus*, Historiae Romanae libri duo. Lps. 1829.
 + — Römische Geschichte, übers. von W. Gotte, Bdch. 1.
 Stuttg. 1833.

21.

- Fagrskinna, udg. ved F. Jónsson, H. 1. Kbh.
 Sturlunga Saga, i dansk overs. ved K. Kålund, H. 1—3. Kbh.
Sturluson, Snorre, Gylfaginning, overs. af F. Jónsson. Kbh.
 1902.

22.

- Danske Folkeviser i Udvalg, ved A. Olrik, under Med-
 virkning af I. Falbe Hansen, Kbh. 1899.

23.

- Drachmann, H.*, Gurre, et Drama. Kbh. 1898.
 + *Helms, J.*, Et Par Digte og Viser. Kbh. 1866.
 + — Et ungt Menneske, Lystspil. Kbh. 1878.
 + — Nogle Vers. Kbh. 1859.
Holberg, L., Komedier, udg. af J. Martensen, B. 9. Kbh.
 1902.
 * *Hoegh-Guldberg, F.*, Den store Stad, en Samling Smaadigte.
 Kbh. 1818.
 * — Psalmidia, Digte. Kbh. 1835.
 * *Ingemann, B. S.*, Julegave, en Samling af Digte. Kbh. 1816.
 Knud Sjællandsfars Betragtninger over Aaret og Dagen, udg.
 af V. Andersen. Kbh. 1902.
 [Schack, H. E.], Phantasterne, Fortælling, 3. Opl. Kbh. 1899.
 + *Thorson, E. M.*, Digte. Kbh. 1855.

27.

- + *Biernatzki, J. C.*, Die Hallig. Stuttg.
Goethe, J. W., Faust, overs. af P. Hansen, D. 1—2. Kbh. 1902
 (i 1 Bd.).
 + *Hagedorn, F. v.*, Sämmtliche poetische Werke, Th. 1—3.
 Hamburg 1771 (i 1 Bd.).
 + *Hebel, J. P.*, Schatzkästlein des rheinischen Hausfreundes. Lpz.
 + *Johansen, C.*, Die Seemannswittve auf der Düneninsel. Kiel
 1860.
 + *Keck, K. H.*, Gedenkbuch eines Schleswig-Holsteiners, Th. 1.
 Gotha 1892.
 + [—], *Karl Heinrich*, Die Kaiserwahl zu Frankfurt, Komödie.
 Kiel 1850.
 + Der Nibelunge Noth und die Klage, herausg. von K. Lach-
 mann. Berlin 1859.
 + Das Nibelungenlied, übertr. von H. A. Junghaus. Lpz.

28.

- +*Longfellow, H. W.*, Prosaværker, paa Dansk udg. af E. M. Thorson, B. 1—2. Kbh. 1857.
Shakespeare, W., Udvalgte dramatiske Værker, ovs. af V. Østerberg, H. 21—26. Kbh.

29.

- +*Fenelon*, Breve til Grevinde Gramont, ved C. E. Scharling. Kbh. 1855.

30.

- +Novellen von E. de Amicis, E. Castelnovo, G. Pierantone-Mancini, ins Deutsche übertr. von I. Kurz u. a. Lpz. 1878.
 +*Bestuzjef, A.*, Mulla Nur, efter det Russiske ved E. M. Thorson. Kbh. 1856.
 +*Cantu, C.*, Margherita Pusterla. Lpz. 1879.
 +*Petrarca*, Canzonen, Sonette, Ballaten und Triumphe, übers. von K. Förster. Lpz. 1833.
 +Udvalg af den slaviske æsthetiske Literatur, ved E. M. Thorson. Kbh. 1856.

IV. Sprogvidenskab.

31.

- **Thomsen, V.*, Sprogvidenskabens Historie. Pgr. Kbh. Univ. 1902.

33.

- +*Buttmann, P.*, Lexilogus, griechische Wörtererklärung, haupts. für Homer und Hesiod, B. 1—2. Berl. 1825.

37.

- +*Conrad, J.*, Gradus ad Parnassum. Lps. 1839.
 +*Madvig, J. N.*, Bemerkungen über verschiedene Punkte des Systems der lateinischen Sprachlehre. Braunschw. 1844.

38.

- +*Berg, C.*, og *R. Møller*, Latinsk Læsebog, D. 1. Kbh. 1863.
 +*Blume, W. H.*, Lateinisches Elementarbuch, Th. 1. Dortm. 1855.
 **Mikkelsen, K.*, Latinsk Læsebog for Begyndere, 2. Udg. Kbh. 1902.

39.

- Arkiv för nordisk filologi, utg. genom. A. Kock, B. 19. Lund 1902.

40.

Kalkar, O., Ordbog til det ældre danske Sprog, H. 34—35. Kbh.

41.

Dania, tidsskrift for dansk sprog og litteratur samt folkeminder, udg. af V. Dahlerup, O. Jespersen og K. Nyrop, B. 9, H. 1. Kbh. 1902.**Dam, A.*, Eksempler til sammenlignende sproglig Analyse. Kbh. 1903.*Kristensen M.*, Dansk Sproglære for voksne. Kbh. 1903.+*Løkke, I.*, Modersmaalets Grammatik til Skolebrug. Krist. 1865.*Mikkelsen, K.*, Om det ny System i den danske Sproglære. Kbh. 1902.*Petersen, P.*, Lolland-Falsters Navnebog, udg. af Universitets-Jubil.s danske Samfund. Kbh. 1902.

42.

Hoff, B., Svensk Læsebog for Mellemskoler og Borgerskoler. Kbh. 1903.

Ordbok öfver svenska språket, utg. af Svenska Akademien, H. 21—24. Stockh.

43.

Mohr og Nissen, Tysk-dansk Ordbog, H. 16—19. Kbh.

44.

+*Burgwardt, H.*, Hochdeutsche Sprachlehre für Niederdeutsche. Lpz. 1860.

46.

Brynildsen, J., Engelsk—dansk-norsk Ordbog, H. 16—20. Kbh.**Dahlstedt, A.*, Rhythm and word-order in Anglo-Saxonian. Tillæg til Semi-Saxon, with special reference to modern English. Pgr. Kristianstad 1902.**Jespersen, O.*, Engelsk Læsning for Mellemlklasserne. 2. Udg. Kbh. 1902.

* — The England and American Reader. Copenh. 1903,

47.

+*Vilsoët, C.*, Nouveau Dictionnaire de Marine. Copenh. 1830.

V. Klassisk Oldtidsvidenskab.

52.

+*Hermann, H. F.*, Gesammelte Abhandlungen und Beiträge zur classischen Litteratur und Alterthumskunde. Gött. 1849.

Heyne, C. G., Sammlung antiquarischer Aufsätze, Stück 2. Lpz. 1779.

54.

+*Schjott, P. O.*, Den antike Stat og Solons Forfatning; det atheniensiske Demokrati I. Christ. 1873.

55.

Mau, A., Pompeji in Leben und Kunst. Lpz. 1900.

58.

Nordisk Tidsskrift for Filologi, R. 3; B. 10. Kbh. 1902.

VI. Historie.

59.

**Munch, P.*, Lærebog i Samfundskundskab. Kbh. 1902.

* — Mindre Lærebog i Samfundskundskab. Kbh. 1903.

60.

Folkenes Historie, red. af J. Ottosen, H. 40—54. Kbh.

66.

*Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen, udg. af Kr. Erslev, III 3. Kbh. 1902.

*Indberetninger fra Charles de Dançay til det franske Hof om Forholdene i Norden 1567—1573, udg. ved C. F. Bricka. Kbh. 1901.

*Aktstykker vedrørende de fremmede Troppers Ophold i Danmark i 1808, sml. af K. Schmidt. Pgr. Odense 1902.

*Meddelelser fra Rigsarkivet 1898—1900, af C. F. Bricka. Kbh. 1901.

67.

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie, 1902. Kbh.

Historisk Tidsskrift, udg. af den danske hist. Forening, R. 7; B. 3, H. 6; B. 4, H. 1—3. Kbh.

Historisk Tidsskrift, udg. af den norske hist. Forening, R. 4. 1902, H. 1—4. Krist.

Historisk tidsskrift, utg. af svenska hist. föreningen, H. 2—4, 1902, H. 1—4. Stockh.

Sørensen, C. Th., Bernadotte i Norden, H. 1—4. Kbh.

68.

Samlinger til jydsk Historie og Topografi, red. af C. V. Christensen, R. 3, B. 3, H. 3—4. Kbh.

Sønderjydske Aarbøger, udg. af H. P. Hanssen-Nørremølle, P. Skau og N. Andersen. Aarg. 1902. Aabenraa.

+Et Alvorsord til den danske Nation. Kbh. 1848.

+*Baurmeister, C.*, Die Dänen in Flensburg oder: Das Wesen und Treiben der dänischen Propaganda. Paris 1846.

**Boesen, J. E.*, Dansk Adel, en Række Skildringer, II, 5. Pgr. Sorø 1902.

Bokkenheuser, K., Drejers Klub. Kbh. 1903.

+*Castagne, W.*, Ein Wort aus Holstein. Kiel 1840.

+*Clement, K. J.*, Die dänische Schriftsprache und die nordschleswigsche Volkssprache. Hamb., Altona und Lpz. 1869.

Danmarks Riges Historie, af J. Steenstrup, K. Erslev o. fl., III, 13—20; IV, 20—27. Kbh.

+Verhandlungen des dänischen Reichsraths über den Antrag des Oberpräsidenten Baron von Scheel-Plessen und Genossen betreffend die Rechte der Herzogthümer Schleswig, Holstein und Lauenburg. Kiel 1856.

+*[Fich, A. H. E.]*, Hertugen af Augustenborgs litterære Virksomhed i den slesvig-holsteenske Sag. Odense 1850.

+Aufzeichnungen des Prinzen Friederich von Schleswig-Holstein-Noer aus den Jahren 1848 bis 1850. Zürich 1861.

+*Grundtvig, N. F. S.*, Politisk Betragtning med Blik paa Danmark og Holsten. Kbh. 1831.

Gudmundsson, V., Islands Kultur ved Aarhundredskiftet 1900. Kbh. 1902.

+*[Hegewisch, F. H.]*, Zugabe zu den historischen Landes-Rechten in Schleswig und Holstein betreffend das Zusammenbleiben der Herzogthümer. Kiel 1842.

+*Henrichsen, H. I. F.*, Festrede am Geburtstage Sr. Hoheit Herzog Friedrich VIII. Altona 1865.

+ — Die Königliche preussische Verordnung von 11. März. Altona 1866.

+Achtenstücke zur Geschichte des Hochdeutschen in Mittel-Schleswig. Kbh. 1860.

Holm, E., Danmark-Norges Historie 1720—1814, B. 4, Afd. 1. Kbh. 1902.

+*[Höpfner, J.]*, Opstanden i Hertugdømmerne Slesvig og Holsten og Preussens Adfærd mod Danmark, efter det Tyske ved I. C. Magnus. Kbh. 1848.

- + *Kobbe, P. v.*, Geschichte der Herzogthümer Schleswig und Holstein, Th. 1. Schönberg 1842.
- + *Kriegslieder* für den Bürger und Bauer in Schleswig-Holstein. Kiel 1844.
- *Protokoller over Londoner Conferencens Møder fra den 20. Apr. til den 25 Juni 1864. Overs. Kbh. 1864.
- + *Martensen, H.*, Sendschreiben an den Herrn Oberconsistorialrath Nielsen in Schleswig. Cph. 1850.
- + *Mørk-Hansen, M.*, Beiträge zur Beurtheilung der Sprachverhältnisse des Herzogthums Schleswig oder Südjütland, aus den Dänischen. Flensb. 1857.
- + *Niese, H. C.*, Namentliches Verzeichniss der Todten und Invaliden der schleswig-holsteinischen Armee aus den Jahren 1848, 1849 und 1850—51. Kiel 1852.
- + *Paulsen, C.*, Det danske Sprog i Hertugdømmet Slesvig. Kbh. 1837.
- + Zur schleswigschen Sprachfrage. Separatabdruck aus der Schrift: „Schleswigsche Beleuchtung einer preussischen officiellen Denkschrift“.
- + Schwartzbuch über die dänische Missregierung im Herzogthum Schleswig, H. 1, H. 4. Kiel 1864.
- + Slaget ved Fredericia den 6. Juli 1849, ved en dansk Officer. Kbh. 1849.
- + Det sociale Spørgsmaal og Regeringens Lovforslag om billig Alderdomsforsørgelse, af en „liberal“ Højremand. Kbh. 1884.
- + Staatzgrundgesetz für die Herzogthümer Schleswig-Holstein von 15. Sept. 1848. Itzehoe 1864.
- + Stände-Deputirte Schleswigs an den Dänischen Staatsrath, Übers. aus dem Dänischen. Kopenh. 1848.
- + Wie ist die Stellung des schleswigschen Bürgers im Staate. Flensb. u. Husum 1861.
- Unser, F.*, Jens Uwe Lornsen's Grab, an Schleswig-Holstein für 1844. Kiel.
- + *Wegener, C. F.*, Ueber die unzertrennliche Verbindung Schleswigs mit Dänemark. Flensb. 1850.
- + — Ueber die wahre Verhaeltniss des Herzogs von Augustenburg zum holsteinischen Aufruhre. 3. Aufl. Kbh. 1849.
- + — Om Landshøiheden over det gamle Rensborg paa Eiderøen. Kbh. 1849.
- + Die vormärzlichen schleswig-holsteinischen Officiere am 24. März 1848. Schlesw. 1885.
- + *Worsaae, I. I. A.*, Den danske Nationalitet. Kbh. 1848.

69.

Personalhistorisk Tidsskrift, R. 4, B. 5, Kbh. 1902.

Bloch, V., og *N. E. Øllgaard*, Personalhistoriske Oplysninger om de af Ribe Katedralskole i det 19. Aarhundrede dimitterede Studenter. Pgr. Ribe 1902.

Dansk biografisk Lexikon, udg. af C. F. Bricka, B. 16. Kbh. 1902.

**Elvius, S.*, Brylluper og Dødsfald i Danmark 1900. Kbh. 1901.

**Treschow, G.*, Danske Jubel-Lærere. Kbh. 1753.

Voigt, J. J., Statistiske Oplysninger angaaende den polytekniske Lærestalts Kandidater samt Fortegnelse over dens Direktører og Lærere 1829—1902. Kbh. 1903.

70.

+*Collin, E.*, Af Jonas Collins Papirer, Bidrag til det kgl. Theaters og dets Kunstneres Historie. Kbh. 1871.

Hansen, H., Steen Steensen Blichers Barndom og Ungdom. Kbh. 1902.

Hogsbro, S., Mit Forhold til Grundtvig, Tscherning og Monrad. Kbh. 1902.

Konow, Marie, Nogle Barndoms- og Ungdomserindringer. Kbh. 1902.

Lange, Jul., Breve, udg. af P. Købke. Kbh. 1902.

71.

Brix, Th., Nordslesvig og Tysklands Selvfornedrelse, udg. paa Dansk af A. Friis. Kbh. 1902.

+*Handbüchlein für Wühler*, von Peter Struwel, Demagog. Lpz. 1848.

**Samuel Hjelmérs berättelse om tyska rikets och nedersachsiska kretsens politiska ställning och styrka år 1793*, utg. af H. Hjelmérus. Pgr. Strengnäs 1902.

+*Schnittger, C. N.*, Erinnerungen eines alten Schleswigers, B. 1—2. Schlesw. 1890—91.

74.

+*Reinsberg-Duringsfeld, O.*, Kathechismus der Kalenderkunde. Lpz. 1876.

76.

+*Creuzer, F.*, Symbolik und Mythologie der alten Völker, Th. 1—4. Lpz. und Darmst. 1836—43.

Schoning, O., Dødsriget i nordisk Hedentro. Kbh. 1903. (St. f. Sp. o. O. Nr. 57).

Thomsen, A., Orthia, en religionshistorisk Undersøgelse. Kbh. 1902. (St. f. Sp. o. O. Nr. 55).

77.

**Lund, E. F. S.*, Danske malede Portræter, B. III, 1—2, B. IX, 1—4. Kbh.

Lübke, W., Kunsthistorie [3. Udg.], H. 58—59. Kbh.

Panum, Hortense og *W. Behrend*, Illustreret Musikhistorie, H. 30—31. Kbh.

VII. Geografi og Statistik.

78.

Geografisk Tidsskrift, B. 16, H. 4—8; B. 17, H. 1—2. Kbh.
Rundschau für Geographie und Statistik, herausg. von F. Umlauf. Jahrg. 24. Wien 1902.

**Christensen, C. C.*, Mindre Lærebog i Geografi for Latin- og Realskoler. Kbh. 1902.

**Christensen, S. A.*, Lærebog i Geografi for Latin- og Realskoler. Kbh. 1902.

Europa, under Redaktion af C. C. Christensen, H. 38—39. Kbh.

80.

**Bergen, Arent Berntsen*, Danmarckis och Norgis fructbar Herlighed. Kbh. 1656.

+*Beccau, C. U.*, Versuch einer urkundlichen Darstellung der Geschichte Husums. Schlesw. 1854.

Christensen, C. V., Nykjøbing paa Mors 1299—1899. Kbh. 1902.

+*Grove, P. V.*, Jylland, illustr. Reisehaandbog. Kbh. 1870.

Hof- og Statskalender 1903. Kbh.

*[*Horrebow, N.*], Tilforladelige Efterretninger om Island. [Kbh.] 1752.

Mylius-Erichsen, L., Den jydskede Hede. H. 21. Kbh.

+*Outzen, N.*, Untersuchungen über die denkwürdigsten Altherthümer Schleswigs und des Dannewirks. Altona 1826.

+*Schmidt, I. N.*, Slesvigs Land og Folk. Kbh. 1861.

+*Schroder, J. v.*, Geschichte und Beschreibung der Stadt Schleswig-Schlesw. 1827.

+Staats-Handbuch für die Herzogthümer Schleswig-Holstein auf das Jahr 1849. Altona.

Statistisk Aarvog, Aarg. 6. Kbh. 1901.

Statistiske Meddelelser, R. 4. B. 10, H. 1, 2, 4; B. 11, H. 1—8; B. 12, H. 1. Kbh.

Statistik Tabelværk, R. 5. Litra D. 8. Litra E. 1. Kbh.

+*Taschenbuch für Reisende in den Herzogthümern Schleswig, Holstein und Lauenburg.* Altona 1847.

+ *Thaden, U.*, Der Bau der Friedrichskirche zu Uelvesbüll.
Tønning 1854.

Trap, I. P., Beskrivelse af Danmark, 3. Udg., H. 48—55. Kbh.
81.

* *Boswell, J.*, Beschreibung von Corsica, aus dem Engl., übers.
Lpz. 1769.

* Beiträge zur Kenntniss vorzüglich des Innern von England
und seine Einwohner, Stück 1—16. Lpz. 1791—96
(i 6 Bd.).

+ *Holdt, A. C. C.*, Flensburg früher und jetzt. Flensb. 1884.

+ *Johansen, C.*, Halligenbuch, eine untergehend Inselwelt.
Schlesw. 1866.

* *Marschlin, C. U. v. Salis v.*, Kenntniss des Königreichs beeder
Sicilien, Bdch. 1—2. Zürich 1790 (i 1 Bd.).

+ *Sach, A.*, Geschichte der Stadt Schleswig. Schlesw. 1875.

82.

* *Ellis, W.*, Zuverlässige Nachricht von der dritten und letzten
Reise der Capitains Cook und Clerke, aus d. Engl.
übers. Frankf. u. Lpz. 1783,

* *Hanway, Jonas*, Beschreibung seiner Reisen von London durch
Rusland und Persien, aus d. Engl. übers. Hamb. u.
Lpz. 1754.

* *Kotzebue, A. v.*, Erinnerungen aus Paris im Jahre 1804. Berl.
1804.

+ *En Maaned i Sverig og Norge*, af V. H. Kbh. 1866.

* *Mariti, J.*, Reisen durch die Insel Cypren, durch Syrien und
Palästina in den Jahren 1760 bis 1768, aus d. Ital.
übers. Altenb. 1777.

* *Menonville, Thiery de*, Reise nach Guaxaca in Neu Spanien,
übers. von Bibliothekar Reichard. Lpz. 1789.

* *Mungo Park*, Reisen im Inneren von Afrika 1795—1797, aus
dem Engl. Berl. 1799.

* *Savary, [N.]*, Reise nach Griechenland, aus d. Franz. Lpz.
1789.

* *Wafer, Lionel*, Merckwürdige Reise nach der Erd-Enge Darien.
Halle 1759.

VIII. Rets- og Statsvidenskab.

84.

Nationaløkonomisk Tidsskrift, red. af A. Petersen-
Studnitz, 1902. Kbh.

- Bang, G.*, Kapitalismens Gennembrud. Kbh. 1902.
 **Birck, L. V.*, Værditeori I—II. Kbh. 1902. Drdsp.
 **Bisgaard, H. L.*, Den danske Nationaløkonomi i det 18. Aarhundrede. Kbh. 1902. Drdsp.
 **Federspiel, H.*, Begrebet Interesse i Læren om Forsikring. Kbh. 1901. Drdsp.
 **Helenius, M.*, Alkoholspørgsmaalet I. Kbh. 1901. Drdsp.

85.

- *Forslag til Finanslov for 1903—1904, § 21 og § 26 IV. Kirke- og Undervisningsministeriet.
 Love og Anordninger, sml. og udg. af F. Kretz og A. Krieger, D. 47, Lev. 1. Kbh. 1902.
 Love og Ekspeditioner, vedkommende Kirke- og Skolevæsen, udg. af O. Damkier og H. Hage, 1901, I—II. Kbh. 1902.
 Lovtidende, 1902. Kbh.
 Ministerialtidende, 1902. Kbh.

IX. Teologi.

86.

- Teologisk Tidsskrift, red. af J. O. Andersen, C. E. Fløystrup og F. E. Torm. Ny Række, B. 3. Kbh. 1902.
 Kirke Lexikon for Norden, udg. af F. Nielsen, H. 27—31. Aarh.
 +*Münter, F.*, Die Christinn im heidnischen Hause vor den Zeiten Constantin des Grossen. Kopenh. 1828.

87.

- Michelet, S.*, Gamle Helligdomme i nyt Lys. Krist. 1902.

89.

- Jesaja, overs. fra Hebraisk af E. Brandes. Kbh. 1902.

96.

- Nielsen, F.*, Kirkehistorie, H. 14—16, B. II, H. 1—2. Kbh.
 +*Wilcke, F.*, Geschichte des Ordens der Tempelherren, nebst Bericht über seine Beziehungen zu den Freimaurern, B. 1—2. Halle 1860.

97.

- Kirkehistoriske Samlinger, udg. ved H. Rørdam. B. 7, H. 3—4. Kbh.

**Hall, F.*, Vreta kloster. Pgr. Gefle. 1901.

**Herlenius, E.*, Åkianismens historia, et bidrag till k annedomen af det svenska sektv asendet. Pgr. Halmst. 1902.

98.

Koch, G., Bibelkritik, en Redeg relse for kristne L egfolk. Kbh. 1902.

Pontoppidan, M., Folkekristendom, et Stridsskrift. Kbh. 1901.

105.

+*Brorson, H. A.*, Svanesang, en Saml. Psalmer og aandelige Digte. Horsens 1846.

+ — Troens rare Klenodie. Horsens 1846.

+*Ingemann, B. S.*, Psalmer. Kbh. 1861.

X. Filosofi.

106.

+*Dahl, F. C. B.*, Om Forskjellen imellem Platos og Aristoteleses Naturphilosophie. Kbh. 1854.

+ Vom Zweck des Sokrates und seiner Sch uler. Lpz. und Dessau 1785.

107.

Feilberg, C., Om sj lelig Ringhed, H. 4. Kbh.

+*Goldschmidt, M.*, Om Physiognomiken. Kbh. 1859.

+*Kant, I.*, Kritik der practischen Vernunft. Riga 1792.

+ — Metaphysische Anfangsgr nde der Tugendlehre. K nigsb. 1797.

+*Kothe, H.*, Katechismus der Ged chtnisskunst. Lpz. 1893.

XI.  stetik.

108.

+*Thorson, A. B.*, Om Begrebet „nordisk Kunst“. Kbh. 1851.

+*Vischer, F. Th.*, Om Moden, overs. af B. Kbh. 1880.

XII. Undervisningsv esen.

109.

Vor Ungdom, Tidsskrift for Opdragelse og Undervisning, udg. af H. Trier og P. Voss, 1902. Kbh.

For eldre og B rn, udg. af A. Arstal, H. 8—11. Krist.

Trier, H., Af Dagen og Vejen, 1.—2. Halvb. (P dag. Tids- og Stridssp rgsm. 4). Kbh. 1902.

110.

Aar bog for Kjøbenhavns Universitet, 1900—1901, udg. af H. Matzen. Kbh. 1902.

*Forelæsninger og Øvelser ved Kjøbenhavns Universitet og den polytekniske Læreanstalt. Foraarshalvaar og Efteraarshalvaar 1902. Kbh. 1901—02.

*Universitets- og Skole-Annaler, ny Række, 16. Aarg. 1901. Krist. 1902.

111.

*Fortegnelse over de 346 studerende, som i 1902 have tilendebragt Afgangseksamen ved de lærde Skoler. Kbh. 1903.

Kaper, E., Den daglige Undervisnings Form. Kbh. 1903.

*De lærde Skolers Lærerforening 1902. Helsingør 1902.

**Mægelsen, A.*, Om Hovedpinen i middelskolen. Pgr. Aars og Voss' Skole. Krist. 1901.

*Meddelelser ang. de lærde Skoler og dimissionsberettigede Realskoler for 1900—1901, udg. af A. F. Asmussen. Kbh. 1902.

*Regnskabsberetning for det lærde Skolevæsen og Sorø Akademi $\frac{1}{4}$ 1901— $\frac{3}{8}$ 1902. Kbh. 1902.

Samling af Retsregler for det højere Skolevæsen i Danmark 1891—1901. Kbh. 1902.

112.

**Rosengren, E.*, Konsten at läsa Latin. Pgr. Norrk. 1902.

XIII. Matematik.

125.

Nyt Tidsskrift for Matematik, red. af C. Juel og V. Trier, Afd. A. og B., Aarg. 13. Kbh. 1902.

126.

**Göransson, E.*, Om Newtons approximationsmetod. Pgr. Høgre Realläroverk. Stockh. 1902.

**Juel, C.*, Ren og anvendt Aritmetik. Kbh. 1902.

**Svendsen, A.*, Ny Regnebog for Mellemskolen I. Kbh. 1903.

127.

**Bonnesen, T.*, Analytiske Studier over ikke-euklidisk Geometri. Kbh. 1902. Drdsp

**Foldberg, P. T.*, Elementær Plangeometri I. Kbh. 1902.

**Petrini, H.*, Plan elementargeometri. Pgr. Växsjö 1902.

128.

**Delaunay, Ch.*, Traité de mecanique rationelle, 6. édit. Paris 1878.

XIV. Naturvidenskab.

129.

Naturen, ill. månedsskrift for populær naturvidenskab, red. af J. Brunchorst, 1902. Berg.

Zeitschrift für physikalischen und chemischen Unterricht, herausg. v. F. Poske, 15. Jahrg. Berl. 1902.

130.

Fysisk Tidsskrift, red. af Kristine Meyer, Aarg. 1, H. 1—5. Kbh.

**Kragh, O.*, Studier over Pendulbevægelsen. Kbh. 1902. Drdsp.

131.

**Weis, A.*, Lyset og Lyden samt de vigtigste Vejrforhold. Kbh. 1903.

133.

**Christensen, A.*, Om Bromderivater af Chinaalkaloiderne, V. S. S. R. 6, mat.-nat. Afd. V 4. Kbh. 1902.

**Knudsen, M.*, Berichte über die Konstantenbestimmungen zur Aufstellung der hydrographischen Tabellen, V. S. S. R. 6, mat.-nat. Afd. XII. Kbh. 1902.

**Winther, Chr.*, Rotationsdispersionen hos de spontant aktive Stoffer, V. S. S. R. 6, nat.-mat. Afd. XI 3. Kbh. 1902.

134.

Nautisk Almanak for Aaret 1903, udg. af J. A. D. Jensen. Kbh. 1902.

†*Littrow, J. I. v.*, Atlas des gestirnten Himmels. Stuttg. 1839.

**Petersen, J.*, og *G. Forchhammer*, Astronomi. Kbh. 1902.

135.

**Boas, J. E. V.*, Lille Naturhistorie. Kbh. 1903.

136.

*Geologiske Kort over Danmark: Nyborg, ved V. Madsen. Kbh. 1902. Danm. geol. Unders. I 9.

**Grönwall, K.*, Bornholms Paradoxideslag. Kbh. 1902. Danm. geol. Unders. II 13.

**Hartz, N.*, Danmarks senglaciale Flora og Fauna. Kbh. 1902. Danm. geol. Unders. II 11.

- **Milthers, V.*, Geologisk Rejse i det nordostlige Tyskland og russisk Polen. Kbh. 1902. Danm. geol. Unders. III 3.
- **Ravn, J. P. J.*, Molluskerne i Danmarks Kridtaflejringer, I Lamellibranchiater, V. S. S. R. 6, mat.-nat. Afd. XI. Kbh. 1902.
- * — Molluskerne i Danmarks Kridtaflejringer, II Scaphopoder, Gastropoder og Cephalopoder. Kbh. 1902. V. S. S. R. 6, nat.-mat. Afd. XI 4.
- **Ussing, N. V.*, Mineralproduktionen i Danmark ved Aaret 1900. Kbh. 1902. Danm. geol. Unders. II 12.

137.

- Botanisk Tidsskrift, red. af L. Kolderup Rosenvinge, B. 24, H. 3, B. 25, H. 4. Kbh.
- **Theorin, P. G. E.*, Om Trichomerna hos några gräs och halfgräs. Pgr. Falun 1902.

138.

- Boving Petersen, J. O.*, og *W. Dreyer*, Vor Klodes Dyr, H. 48—64. Kbh.
- *The Danish expedition to Siam, Results of the zoological collections made by Dr. Th. Mortensen, I. R. Bergh, Gasteropoda opisthobranchiata, Kbh. 1902. V. S. S. R. 6, nat.-mat. Afd. XII 2.

XV. Lægevidenskab.

139.

- **Boeg, A.*, Lungeftisens Ætiologi. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Bloch, C. E.*, Studier over Tarmbetændelse. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Ellermann, V.*, Marvskedefarvningens Kemi. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Hauch, E.*, Nyrernes Anatomi og deres Udvikling. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Jensen, J.*, Om Pneumokokperitonitis. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Jørgensen, F.*, Anthropologiske Undersøgelser fra Færøerne. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Maar, V.*, Nervesystemets Indflydelse paa Kirtelsekretion. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Rager, W.*, Luxatio coxae congenita. Kbh. 1902. Drdsp.
- **Saugman, Chr.*, Kort Vejleder for Brystsyge. Kbh. 1902. — Meddelelser fra Vejlefjords Sanatorium, II. Kbh. 1902.
- **Schow, S.*, Om de desmoide Svulster i den bløde Bugvægs musculo-aponeurotiske Lag. Kbh. 1902. Drdsp.

**Stein, J.*, Om Hjertesvækkelse ved Mitralfejl. Kbh. 1902, Drdsp.

**Videbech, P.*, Coxa vara. Kbh. 1902. Drdsp.

XVI. Tekniske og økonomiske Videnskaber.

140.

*Hedeselskabets Tidsskrift, Aarg. 22. Aarh. 1902.

Jespersen, H., Elementær Elektroteknik. Kbh. 1902.

+*König, J.*, Geist der Kochkunst. Stuttg. u. Tüb. 1822.

+*Ursin, G. F.*, Formskærerkunsten og Kobberstikkerkunsten. Kbh. 1844.

2. Den naturhistoriske Samling.

Samlingen er bleven forøget med nogle mindre Præparater samt med en Del udstoppede Fugle (Gave efter afd. Købmand *Chr. Richter*) nemlig: Solsort (Hun), Kolibri, Stillids, Gulspurv, Rørspurv, Enkelt Bekkasin, Blishøne, Bjergand, Sortand, Fløjelsand, Havlitand, Toppet Lappedykker, Lille Lappedykker, Langnæbet Tejste, Tejsteunge.

3. Den fysiske Samling.

Til Samlingen er der i Aar anskaffet: 4 tørre Elementer og 1 amerikansk Tang.

4. Billedsamlingen.

I Aar har Skolen modtaget den i forrige Aars Program omtalte Samling af 50 store Fotografier efter Malerier i Julius Langes Udvalg. Endvidere er anskaffet 2 store Prospekter af Athens Akropolis og Forum Romanum samt ca. 50 Stereoskopbilleder.

5. Discipelbiblioteket.

Tilvækst 1902—1903.

B.

- *Bergsøe: Bruden fra Rørvig.
Berntsen: Folkeeventyr.
Bjornson: Johanne.
Hansen: Tournée-Minder.
Nielsen, A.: Bondeliv I—III.
Rink: Kajakmænd.

E.

- Boothby*: Dr. Nikola.
 — Den smukke hvide Djævel.
Doyle: Baskervilles Hund.
Green: Hævnens Time.
 Politihistorier.
Stevenson: Dr. Jekyll—Mr. Hyde.

F.

- Cherbuliez*: Hævn.

G.

- Aho*: Bogen om Finland.
Tolstoi: Husbond og Arbejder.

H.

- Madsen*: Billedkunsten.

I.

- Egebjerg*: Gladstone.
Schliemanns Udgravninger.
Østergaard: Georg Washington.

K.

- *Fabricius: Illustreret Danmarks-
 historie.
Otosen: Vor Historie II.

L.

- Pedersen*: Ole Christian Kirk.

O.

- Fabricius*: Horsens Købstads Be-
 skrivelse.
 Islands Kultur ved Aar 1900.

S.

- Knudsen*: Ishavsfarer Jens Munk.
Nansen: Paa Ski over Grønland.

T.

- Flammarion*: Beboede Verdener.
Heegaard: Populær Astronomi.

De med * betegnede Bøger er anskaffede til Erstatning for bortkomne eller opslidte Eksemplarer af tidligere opførte Værker.

Udtog af Discipelbibliotekets Regnskab.

(1. April 1902 — 31. Marts 1903).

Indtægt:

Kassebeholdning fra forrige Aar.....	213	Sk	52	Ør
Deltagernes Bidrag.....	104	—	50	—
Salg af Kataloger.....	2	—	70	—
Penge fundne i Skolen.....	"	—	15	—
Andre Indtægter.....	4	—	56	—
			<u>325</u>	<u>Sk 43 Ør</u>

Udgift:

Indkøbte Bøger.....	43	Sk	52	Ør
Indbinding.....	22	—	10	—
			<u>65</u>	<u>Sk 62 Ør</u>

Altsaa Kassebeholdning 259 Sk 81 Ør

X. Udtog af Skolens Regnskaber

for Finansaaret fra 1. April 1902 til 31. Marts 1903.

A. Den egentlige Skolekasse.

		N ^l	Ø ^r
Indtægt:			
1.	Renter af Skolens Kapitalformue.....	215	49
2.	Tiendeindtægter	3,506	22
3.	Horsens Kirkers Bidrag	200	"
4.	Skolekontingenter	16,065	50
5.	Stipendieoverskudsfondens Tilskud.....	3,000	"
6.	Af Svanes Legat.....	1,880	"
7.	Forskellige Indtægter.....	4	"
8.	Ved Decisionsposters Berigtigelse	"	"
9.	Tilskud fra den almindelige Skolefond.....	30,379	62
Summa Indtægt		<u>55,250</u>	<u>83</u>
Udgift:			
1.	Lærernes Lønninger.....	36,287	96
2.	Honorar for Inspektion og Tilsyn med Bogsaml.	650	"
3.	Pedellens Løn m. Lønningstillæg.....	672	"
4.	Timeundervisning m. v.....	5,928	50
5.	Pensioner og Understøttelser.....	3,448	88
6.	Tilskud til Bibliotek og videnskabelige Appa- rater	950	"
7.	Bygningernes aarlige Vedligeholdelse	890	60
8.	Sammes Hovedstandsættelse	406	47
9.	Lejeafgift af Skolelokale	470	"
10.	Inventariets Vedligeholdelse	1,137	41
11.	Brændselsfornødenheder	1,001	45
12.	Belysningsfornødenheder	223	40
13.	Skatter og Afgifter	379	53
14.	Regnskabsføringen	600	"
15.	Forskellige løbende Udgifter:	N ^l	Ø ^r
	a. til Sløjdundervisning	300	"
	b. Rengøring	465	"
Lateris		765	"
		<u>53,046</u>	<u>20</u>

	<i>ℳ</i>	<i>Ør</i>	<i>ℳ</i>	<i>Ør</i>
Transport	765	"	53,046	20
c. Porto, Protokoller, Skrivematerialier og Afskrivning	568	95		
d. Programmer og Skolehøjtideligheder	350	75		
e. Andre Udgifter	59	90		
			<u>1,744</u>	<u>60</u>
16. Undervisning i Skydevaabens Brug			237	97
17. Til Decisionsposters Berigtigelse			"	"
Summa Udgift			55,028	77
Sammenholdes hermed Indtægten			<u>55,250</u>	<u>83</u>
viser sig en Kapital-Førøgelse af			222	06
og da den kontante Beholdning, der overførtes fra forrige Finansaar, beløb			<u>3,537</u>	<u>12</u>
var der ved Aarets Slutning et Overskud i den egentlige Skolekasse af			<u>3,759</u>	<u>18</u>

B. Bibliotekskassen.

	<i>ℳ</i>	<i>Ør</i>
Indtægt:		
1. Renter	13	05
2. Jordleje	149	16
3. Teilmanns Legat	40	"
4. Skolekassens Tilskud	950	"
5. Salg af Kataloger	3	50
Summa Indtægt	<u>1,155</u>	<u>71</u>
Udgift:		
1. Indkøbte Bøger og disses Indbinding	804	17
2. Skolens Samlinger	351	54
Summa Udgift, der er lig Indtægten	<u>1,155</u>	<u>71</u>

C. Flensborgs Legat.

	<i>ℳ</i>	<i>Ør</i>
Indtægt:		
1. Kassebeholdning fra forrige Aar	43	33
2. Renter	5	40
3. Jordleje	153	50
Summa Indtægt	<u>202</u>	<u>23</u>
Udgift:		
1. Indkøbte Bøger	169	15
2. Indsat i Sparekassen	33	08
Summa Udgift	<u>202</u>	<u>23</u>

D. Stipendiefonden.

	ℳ	Ø
Indtægt:		
Renter af Fondens Kapitalformue	927	60
Udgift:		
Overført til Stipendie-Overskuds-fonden.....	927	60

E. Stipendie-Overskuds-fonden.

	ℳ	Ø
Indtægt:		
1. Renter af Fondens Kapitalformue, inkl. Etatsraad Birchs Legatkapital	6,092	25
2. Tiendeindtægter.....	1,049	24
3. Indtægter af Legater under fremmed Bestyrelse	980	"
4. Afgiften fra Hansted Hospital.....	487	50
5. Overført fra Stipendiefonden	927	60
Summa Indtægt	9,536	59
Udgift:		
1. Tilskud til Skolekassen	3,000	"
2. Bidrag til 2 Enker i Horsens	80	"
3. Udbetalte Stipendier for Finansaaret.....	1,530	"
4. Understøttelse til 19 Studerende.....	3,550	"
5. Etatsraad Birchs Legater	660	"
6. Davidsens Legat til 2 Disciple.....	40	"
7. Skatter af Tiende.....	7	54
8. Regnskabsførerens Procenter.....	190	73
Summa Udgift	9,058	27
Sammenholdes hermed Indtægten	9,536	59
fremkommer som Overskud for Finansaaret	478	32
samt hertil den kontante Beholdning fra forrige Finansaar	2,628	85
Af disse	3,107	17
er Fondens Kapitalformue forøget ved oplagt Sparekasserente med.....	178	02
følgelig udgjorde Kassebeholdningen den 31. Marts 1903.....	2,920	15

XI. Afgang- og Aarsprøverne i 1903-

Skriftlig Prøve.

Onsdag den 10de Juni.

- 8—12. VI Sp. } Dansk Stil (fri Opgave).
 VI M. }
 IV S. } Dansk Stil.
 IV Rr. }
 4—8. IV Rr. Engelsk Version.

Torsdag den 11te Juni.

- 8—12. VI Sp. Latinsk Version.
 VI M. Aritmetik.
 IV S. } Aritmetik.
 IV Rr. }

Fredag den 12te Juni.

- 8—12. VI Sp. Fransk Stil.
 VI M. Geometri.
 IV S. } Geometri.
 IV Rr. }

Lørdag den 13de Juni.

- 8—12. VI Sp. } Dansk Stil (bunden Opgave).
 VI M. }
 IV Rr. Praktisk Regning.
 4 —8. VI M. Beregningsopgave.
 IV S. Latinsk Stil.

Mandag den 15de Juni.

- 8—12. VI M. Projektionstegning.

Tirsdag den 23de Juni.

8—12.	V Sp. Fransk Stil.	4—8.	V Sp. } Dansk Stil
	V M. Geometri.		V M. } (fri Opg.).
8—11.	III S. Lat. Stil.	4—7.	III S. Aritmetik.
	III Rr. Aritmetik.		III Rr. Eng. Vers.
	II S. Lat. Stil.		II S. Aritmetik.
	II Rr. Aritmetik.		II Rr. Dansk Stil.

Torsdag den 25de Juni.

8—12.	V Sp. Lat. Version.	4—8.	V Sp. } Dansk Stil
	V M. Aritmetik.		V M. } (bund. Opg.).
8—11.	III S. Dansk Stil.	4—7.	III S. Geometri.
	III Rr. Geometri.		III Rr. Dansk Stil.
	II S. Dansk Stil.		II S. Geometri.
	II Rr. Geometri.		II Rr. Regning.

Fredag den 26de Juni.

8—12.	V M. Beregningopgave.
8—11.	III Rr. Regning.
8—10 ¹ / ₂ .	I S. Dansk Stil.
	I Rr. Regning.

Lørdag den 27de Juni.

8—12.	V M. Projektionstegning.
8—10 ¹ / ₂ .	I S. Regning.
	I Rr. Dansk Stil.

Mundtlig Prøve.

Bogstavet a betegner Disciple med ulige Nummere, Bogstavet b
Disciple med lige Nummere.

Fredag den 19de Juni.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
8. VI. Fransk.	4. IV S. (Priv.) og IV R. Fransk.

- I Naturhistorieklassen.
3. IV S. Naturhistorie.

Lørdag den 20de Juni.

I Naturhistorieklassen.

8. IV Rr. Naturhistorie.

Mandag den 22de Juni.

I Sangsalen.

12. IV Rr. Dansk.

Tirsdag den 23de Juni.

I Sangsalen.

8. VI. Historie

Torsdag den 25de Juni.

I Sangsalen.

I Klasseværelse G.

8. VI M. Matematik.

12. } IV S. Tysk.

5. VI Sp. Naturlære.

4. }

4. VI. Tysk.

Fredag den 26de Juni.

I Sangsalen

I Klasseværelse G.

8. IV Rr. Matematik.

3. VI M. Naturlære.

Lørdag den 27de Juni.

I Sangsalen.

I Klasseværelse G.

8. IV S. Matematik.

8. III Rr. a. } Geometri.
9^{1/2}. III Rr. b. }

I Klasseværelse H.

I Naturhistorieklassen.

4. I Rr. a. } Dansk.
5^{1/2}. I Rr. b. }4. I S. a. } Naturhistorie.
5^{1/2}. I S. b. }**Mandag den 29de Juni.**

I Sangsalen.

I Klasseværelse G.

8. II S. a. } Geografi.
9^{1/2}. II S. b. }
12. V Sp. Græsk.8. III S. a. } Tysk.
10. III S. b. }
12. I R. Fransk.

I Klasseværelse H.

8. III Rr. b. }
 10. III Rr. a. } Aritmetik.

I Klasseværelse J.

8. I S. b. }
 9^{1/2}. I S. a. } Historie.

I Naturhistorieklassen.

11. II Rr. a. }
 12^{1/2}. II Rr. b. } Naturhistorie.

Tirsdag den 30te Juni.

I Sangsalen.

8. V. Fransk.

I Klasseværelse G.

8. III S. b. }
 10. III S. a. } Aritmetik.

I Klasseværelse H.

8. III Rr. a. }
 10. III Rr. b. } Tysk.

I Klasseværelse J.

8. II S. b. }
 9^{1/2}. II S. a. } Tysk.
 12. I Rr. b. }
 1^{1/2}. I Rr. a. } Historie.

I Klasseværelse B.

8. II Rr. b. }
 9^{1/2}. II Rr. a. } Geografi.

Onsdag den 1ste Juli.

I Sangsalen.

8. VI Sp. Græsk.
 10. IV Sp. (Priv.) Græsk.

I Klasseværelse G.

8. V Sp. Latin.
 5. IV S (Priv.) og IV Rr.
 Historie.

I Klasseværelse H.

8. V M. Naturlære.

I Klasseværelse J.

8. I S. a. }
 9^{1/2}. I S. b. } Dansk.

I Naturhistorieklassen.

8. III S. a. }
 10. III S. b. } Naturhistorie.
 12. III Rr. b. }
 1^{1/2}. III Rr. a. } Naturhistorie.

Torsdag den 2den Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
8. IV S. Geografi.	8. III Sp. Græsk. 4. IV Rr. Geografi.

I Klasseværelse H.	I Klasseværelse J.
8. II S. a. } 9 ^{1/2} . II S. b. } Aritmetik.	8. II Rr. a. } 9 ^{1/2} . II Rr. b. } Tysk.

I Klasseværelse B.

11. IS. b. } 12 ^{1/2} . IS. a. }	Latin.
--	--------

Fredag den 3die Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
8. V. Dansk.	8. III Rr. a. } 10. III Rr. b. } Engelsk. 4. IV S. Latin.

I Klasseværelse H.	I Klasseværelse J.
8. II Rr. b. } 9 ^{1/2} . II Rr. a. } Historie.	8. I Rr. a. } 9 ^{1/2} . I Rr. b. } Religion.
11. IS. a. } 12 ^{1/2} . IS. b. } Fransk.	11. II S. b. } 12 ^{1/2} . II S. a. } Latin.

I Klasseværelse B.

8. III M. Naturlære.

Lørdag den 4de Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
8. VI Sp. Latin.	8. V. Engelsk. 5. IV Rr. Engelsk.

I Klasseværelse H.	I Klasseværelse J.
8. III S. b. } 10. III S. a. } Historie.	8. III Rr. b. } 10. III Rr. a. } Geografi.

I Klasseværelse B.

8. II S. a. } 9 ^{1/2} . II S. b. }	Fransk.
12. II R.	Fransk.

Mandag den 6te Juli.

I Sangsalen.

8. VI. Dansk og Oldnord.

I Klasseværelse G.

8. IV S. Fransk.
5. VI. Engelsk.

I Klasseværelse H.

8. II S. b. }
9^{1/2}. II S. a. } Religion.

I Klasseværelse J.

8. II Rr. a. }
9^{1/2}. II R. b. } Geometri.

I Klasseværelse B.

8. I S. b. }
9^{1/2}. I S. a. } Tysk.
11. I Rr. b. }
12^{1/2}. I Rr. a. } Matematik.

Tirsdag den 7de Juli.

I Sangsalen.

4. III S. a. }
6. III S. b. } Fransk.

I Klasseværelse G.

4. III Rr. a. }
6. III Rr. b. } Historie.

I Klasseværelse H.

4. II S. a. }
5^{1/2}. II S. b. } Geometri.

I Klasseværelse J.

4. II Rr. b. }
5^{1/2}. II Rr. a. } Religion.

I Klasseværelse B.

4. I Rr. a. }
5^{1/2}. I Rr. b. } Tysk.

Onsdag den 8de Juli.

I Sangsalen.

8. IV Rr. Tysk.

I Klasseværelse G.

8. V. Historie.

I Klasseværelse H.

8. II S. b. }
9^{1/2}. II S. a. } Dansk.

I Klasseværelse J.

8. I S. a. }
9^{1/2}. I S. b. } Matematik.11. III S. b. }
1. III S. a. } Geografi.

Torsdag den 9de Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
9. IV M. Naturlære.	8. IV Sp. Græsk.
	4. III Rr. b. } Naturlære.
	5 ^{1/2} . III Rr. a. }
I Klasseværelse H.	I Klasseværelse J.
8. III S. a. } Latin.	8. II Rr. a. } Engelsk.
10. III S. b. }	9 ^{1/2} . II Rr. b. }
	11. II S. a. } Historie.
	12 ^{1/2} . II S. b. }
	I Klasseværelse B.
	8. I Rr. b. } Geografi.
	9 ^{1/2} . I Rr. a. }

Fredag den 10de Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
8. V M. Matematik.	8. III S. b. } Geometri.
	10. III S. a. }
I Klasseværelse H.	I Klasseværelse J.
8. III Rr. a. } Dansk.	8. II Rr. b. } Dansk.
10. III Rr. b. }	9 ^{1/2} . II Rr. a. }
	12. I Rr. a. } Engelsk.
	1 ^{1/2} . I Rr. b. }
	I Naturhistorieklassen.
	8. II S. b. } Naturhistorie.
	9 ^{1/2} . II S. a. }

Lørdag den 11te Juli.

I Sangsalen.	I Klasseværelse G.
8. IV Rr. Naturlære.	8. V. Tysk.
12 ^{1/2} . V Sp. Naturlære.	11. I S. b. } Geografi.
	12 ^{1/2} . I S. a. }
I Klasseværelse H.	I Naturhistorieklassen.
8. IV S. Historie.	8. I Rr. b. } Naturhistorie.
	9 ^{1/2} . I Rr. a. }

Mandag den 13de Juli.

I Sangsalen.

8. III R. Fransk.

I Klasseværelse G.

8. II Rr. a. }	Aritmetik.
9 ^{1/2} . II Rr. b. }	

I Klasseværelse H.

8. I S. a. }	Religion.
9 ^{1/2} . I S. b. }	

Tirsdag den 7de Juli Kl. 8 prøves de indmeldte Disciple. De, som ikke kan møde den Dag, prøves Onsdag den 19de August Kl. 8.

Tirsdag den 14de Juli Kl. 9 møder Disciplene for at faa Meddelelse om Eksamens Udfald m. m. Samme Dag Kl. 1^{1/2} foregaar Rektorindsættelsen i Forbindelse med Slutningshøjtideligheden. Derefter begynder Sommerferien.

Onsdag den 19de August Kl. 12 begynder det nye Skoleaar.

Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der har Interesse for Skolen og Undervisningen, indbydes til at overvære Eksamen og Slutningshøjtideligheden.

Horsens lærde Skole, i Juni 1903.

Otto Lund.

MEDDELELSER

OM

HORSENS LÆRDE SKOLES

FORBEREDELSESSKOLE

I SKOLEAARET 1902—1903.

----- x -----

Horsens

Carl Mar: Møllers Bogtrykkeri.

1903.

Skolebygningens Indvielse.

Torsdagen den 21. August 1902 begyndte den udvidede Forberedelsesskole Skoleaaret i Bygningen i Hulvejen. Dagen før indviedes Skolen i Gymnastiksalen ved en lille Højtidelighed, til hvilken var indbudt Parthaverne i Selskabet „Forberedelsesskolen“ med Damer, Elevernes Forældre, Borgmesteren, Skolekommissionens Medlemmer, Skoleinspektøren, Overlærerne ved de kommunale Skoler, Bestyrelsen for Banken for Horsens og Omegn, samt de Haandværkere, der havde arbejdet paa Opførelsen af Bygningen. Selskabets Formand, Direktør *Chr. Jensen*, gjorde Rede for Bygningens Tilblivelse og overgav med de bedste Ønsker for et godt Samarbejde mellem Hjem og Skole Bygningen til fremtidig Brug for Horsens lærde Skoles Forberedelsesskole.

Adjunkt *Chr. Fledelius* takkede paa Latinskolens Læreres Vegne de mange, der havde arbejdet med paa Planen om at udvide Forberedelsesskolen til at omfatte Undervisningen fra Begyndertrinnet og alle dem, der havde bidraget til at rejse Bygningen, og gav derefter en Udsigt over Skolens fremtidige Stilling og Virksomhed. Et Par til Anledningen forfattede Sange blev afsungne, og efter Højtideligheden besaas Skolens Lokaler.

Bygningen, der er opført i 3 Etager, indeholder 8 Klasseværelser, Kontor og Lærerværelse, Gymnastik-

sal og Sløjdsal, samt Boliger for Bestyrer og Pedel. Arkitekt Estrup har givet Tegning til og ledet Opførelsen af Bygningen, og Murermester A. K. Nielsen har været Hovedentreprenør. Varmeapparat er indlagt af Aktieselskabet „Møller & Jochumsen“.

Skoleloven.

I Løbet af dette Skoleaar er Loven om den højere Skole uforudset hurtigt bleven gennemført. Den vil ogsaa komme til at øve Indflydelse paa Forberedelsesskolens Liv og Virksomhed. Tidligere var det 12. Aar det normale Alderstrin for Elevers Optagelse i Statsskolen, som derefter gennem 6 eetaarige Klasser førte sine Elever til Studentereksamen (eller gennem 4 eetaarige Klasser til Realafgangseksamen). Herefter optager Statsskolen Elever til sin laveste Klasse eet Aar tidligere og fører dem gennem den 4-aarige „Mellemskole“, i hvilken Undervisningen er fælles for alle Elever i hver enkelt Klasse, og som afsluttes af „Mellemskoleeksamen“, og derefter gennem det 3-aarige „Gymnasium“, der er delt i tre parallelle Retninger, til Studentereksamen (eller gennem en 1-aarig Klasse til Realafgangseksamen). Forberedelsesskolen vil altsaa i Aar sende sine Elever til Statsskolen baade fra sin nuværende 6. Klasse, der bliver det sidste Hold, der gaar over i Latinskolens 1. studerende eller Realklasse, og fra sin 5. Klasse, der bliver det første Hold, der begynder i Statsskolens laveste Mellemskoleklasse. Da vi altsaa herefter kun vil have Elever i Normalalderen 6—11 Aar, vil vi fra Sommerferien i Stedet for 6 kun have 5 Klasser i Forberedelsesskolen.

For Forberedelsesskolen som selvstændig Institution kan det beklages, at dens Omraade saaledes indskrænkes, og særligt netop i Aar, da vi efter adskillige Aars Arbejde havde faaet tilvejebragt en betryggende Ordning paa et Omraade, hvor Kræfterne tidligere spredtes, og hvor bl. a. Opførelsen af en ret kostbar Bygning skulde imødekomme Tidens Krav til Hygiejnen. Men ligesom Skolens Ejere udelukkende har ladet sig lede af pædagogiske Hensyn i deres Arbejde for den udvidede Forberedelsesskole, kan de kun med Glæde betone, at der for Eleverne — og de bør dog være det eneste Hensyn — ikke er nogen Grund til at beklage sig over den Forandring, Loven medfører. Her i Byen har Forberedelsesskolen jo i en lang Aarrække, saaledes som Ejerforholdet er ordnet, kunnet drives efter de samme Synspunkter baade for Undervisningsmetode og alm. Disciplin som Latin-skolen. I disse Henseender vil der ikke mærkes nogen Forandring for den Klasse, som tidligere var vor øverste og nu bliver Statsskolens laveste. Og for de Klasser, vi beholder, vil der endda i pædagogisk Henseende være vundet adskilligt. Med de Fordringer, som herefter vil blive stillede til Optagelse i Statsskolen (paa det Tidspunkt, da nærværende Program affattes, er de ikke endnu fastsatte af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet), vil man sikkert kunne indrette Undervisningen i Forberedelsesskolen bedre end efter de tidligere Fordringer. Alt i alt vil der næppe blive krævet mindre end hidtil af de Alderstrin, vi har med at gøre, men Kravene vil koncentrere sig mere om de Fag, som naturlig kan tilegnes af Børn indtil 11 Aars Alderen. Det vil gøres muligt at arbejde ivrigt paa Dansk, Skrivning og Regning, hvor Fordringerne vel vil blive stillede ret højt, og

samtidig paa en fornuftig Tilegnelse af Fag som Religion, Historie, Geografi og Naturhistorie. Betydningen af Fag som Tegning, Gymnastik og Sløjd sloges fast baade i Motiverne til Loven og i Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Til Skolens Samling har vi af Elever i Latin-skolen og Forberedelsesskolen faaet en Mængde Bidrag. Frk. E. Waagepetersen har skænket Skolen en Samling af Paparbejder. En Kreds af Skolens Venner, i og uden for Skolen, forærede den til Jul et Stueorgel. Hr. Direktør Benny Dessau forærede Skolen dens Ur. Skolen beder herigennem hver især modtage en venlig Tak.

Den 17. Februar holdtes Skolebal med stor Tilslutning af Elever og Forældre.

Lærerpersonalet.

Adjunkt V. Bjerre.

Frk. Ida Gad.

Frk. Mathilde Gad.

Adjunkt H. P. Hansen.

Cand. theol. C. Hjorth, Skolens Inspektor.

Gymnastiklærer H. P. Jensen.

Gymnastiklærer, Cand. theol., P. Müller.

Frk. A. Pallesen.

Adjunkt M. Ottosen.

Overlærer A. Sch. Steenberg.

Frk. S. Therkelsen.

Frk. E. Waagepetersen.

Adjunkt Chr. Fledelius, Skolens Bestyrer.

Hr. Hjorth har som Klasselærer haft det særlige Tilsyn med 6te og 5te Klasse, Frk. E. Waagepetersen med 4de Kl., Frk. M. Gad med 3die Kl., Frk. I. Gad med 2. Kl. og Frk. S. Therkelsen med 1. Kl.

Eleverne.

Antallet af Forberedelsesskolens Elever var i de daværende 2 Klasser ved Udgangen af 1901—1902 ialt 54. Deraf optoges i den lærde Skole 28, og 1 udmeldtes af Skolen. Ved Skoleaarets Begyndelse var der i de nuværende 6 Klasser 129 Elever, i Aarets Løb er der optaget 15 og udmeldt 8 Elever. Det nuværende Elevantal er altsaa 136. De anføres her i Bogstavorden med Angivelse af Faderens Stilling.

VI. Klasse.

1. S. A. Andersen (Fabrikant). 2. O. C. Bertelsen (Skræddermester). 3. O. E. Christensen (Mejeribestyrer). 4. I. Christensen (Mejeribestyrer). 5. O. C. Christensen (Vinhandler). 6. A. Frisch (Malermester). 7. J. Helms (Apoteker). 8. C. J. A. Holm (Stationsforstander). 9. P. A. Holm (Stationsforstander). 10. N. P. S. U. Jensen (Skomagemester). 11. P. G. Jensen (Direktør). 12. H. Jenssen-Tusch (Kontorist). 13. M. D. Kjær (Hestehandler). 14. O. M. Kronholt (Tømrermester). 15. H. A. Lorenzen (Proprietær). 16. W. S. Meyer (Ingeniør). 17. A. E. Møller (afd. Urmager). 18. C. M. Møller (Redaktør). 19. H. J. Pedersen (Redaktør). 20. E. O. S. Petersen (Købmand). 21. J. P. Schmidt (afd. Skipper). 22. E. L. Schultz (Inspektør). 23. K. L. Seligmann (Ingeniør, Mejeriejer). 24. R. R. D. Thomsen (Murermester). 25. L. P. Werner (Bankdirektør). 26. F. C. H. S. Wulff (Toldassistent).

V. Klasse.

1. P. S. Ø. Bichel (Proprietær). 2. N. C. Borg (Sejlmagemester). 3. V. Boyer (Sagfører). 4. S. Aa. Carstensen (Urmager). 5. C. Hansen (Købmand). 6. T. A. V. Hansen (Købmand). 7. O. F. Jensen (Direktør). 8. S. Kjær (Løjtnant, Gaardejer). 9. C. O. G. Knudsen (Sagfører). 10. V. B. Knudsen (Partikulier). 11. H. J. Koed (afd. Sognepræst). 12. K. Lorenzen (Proprietær). 13. J. E. Mønster (Gaardejer). 14. Aa. Mørch (Købmand). 15. K.

O. Nielsen (Tømmerforvalter). 16. P. Olesen (Sognepræst). 17. J. P. Chr. M. Petersen (Murer). 18. K. O. Petersen (Sagfører). 19. P. A. Petersen (Lagerekspedient). 20. C. S. Schmidt (Bagermester). 21. E. Seligmann (Ingeniør, Mejeriejer). 22. E. M. Skov (afd. Købmand). 23. O. H. Strøm (Værkfører). 24. A. C. Sørensen (Mejeriforvalter). 25. K. Therkelsen (Gæstgiver). 26. S. West (afd. Købmand). 27. N. M. S. Wittrup (Købmand). 28. K. B. Ziegler-Sørensen (Sagfører). 29. S. A. Lassen Ørnfelt (Købmand). 30. K. Cortes (Overassistent).

IV. Klasse.

1. V. Andersen (Snedkermester). 2. A. H. S. Bang (Toldinspektør). 3. O. Berg (Handelsrejsende). 4. K. V. Bjerre (Adjunkt). 5. S. B. Dinsen (Bogtrykker). 6. H. A. Gad (Bogholder). 7. A. Graversen (Skomagermester). 8. J. V. K. Hansen (Fotograf). 9. S. Hansen (Manufakturhandler). 10. K. B. Hygom (Kæmner). 11. C. E. K. Jacobsen (Købmand). 12. A. F. Jensen (Mekaniker). 13. E. V. Jensen (Sognefoged, Gaardmand). 14. H. K. Jessen (Købmand). 15. O. B. Kraft (Dr. phil. Inspektionsassistent). 16. C. G. Koch (Proprietær). 17. V. Lorenzen (Proprietær). 18. H. E. Møller (Redaktør). 19. A. J. Muchitsch (Købmand). 20. C. C. Nielsen (Møller). 21. N. F. P. Nielsen (Købmand). 22. C. C. Ottosen (Adjunkt). 23. E. P. H. Overbye (Købmand). 24. H. M. Petersen (Smedemester). 25. Aa. J. Th. Richter (Byfogedfuldmægtig). 26. B. G. Scheving (Apoteker). 27. S. Schouenborg (Bogholder). 28. H. W. Sørensen (Kontorist). 29. H. Ziegler-Sørensen (Sagfører).

III. Klasse.

1. S. C. G. Hoë Andersen (Postekspedient). 2. J. A. Balslev (Landinspektør). 3. M. A. P. Bie (Herredsfoged). 4. I. P. A. Iversen (Købmand). 5. A. C. H. Koch (Proprietær). 6. E. S. Lind (Købmand). 7. K. G. Matzen (Herredsfuldsmægtig). 8. A. R. W. Norbæk (afd. Montør). 9. G. W. Olesen (Sognepræst). 10. Aa. Pedersen (Redaktør). 11. J. C. Funch Rosenberg (Købmand). 12. S. H. Schmidt Madsen (Købmand). 13. C. J. V. Simonsen (Købmand). 14. P. Skovgaard (Gaardejer). 15. V. Wittrup (Overretssagfører). 16. V. L. Wulff (Restauratør). 17. H. A. Lassen Ørnfelt (Købmand).

II. Klasse.

1. H. E. Balslev (Landinspektør). 2. H. Berg (Handelsrejsende). 3. J. Bredstrup (Købmand). 4. G. T. Eriksen (Købmand). 5. H. Graversen (Skomagermester). 6. J. P. Jensen

(afd. Forpagter). 7. I. R. Jensen (Boghandler). 8. F. G. Klæbel (Frisør). 9. K. E. Koch (Jernbaneassistent). 10. K. Lichtenberg (Læge). 11. S. P. Nielsen (Blikkenslagermester). 12. E. Rauer (afd. Fabrikant). 13. H. C. B. Sørensen (Dyrlæge). 14. H. M. Sørensen (Gæstgiver). 15. J. H. Thomsen (Hotelejer). 16. C. Wegge (Skovridder).

I. Klasse.

1. C. E. G. Bie (Herredsfoged). 2. N. F. Boesen (Skræddermester). 3. J. P. P. Carstensen (Maskinmester). 4. Aa. V. S. Erichsen (Sadelmagermester). 5. C. F. P. Jensen (Gymnastiklærer). 6. F. C. Lund (Rektor). 7. G. H. V. Mohr (Murermester). 8. E. Mørch (Købmand). 9. J. C. Nielsen (Kobbersmedemester). 10. H. K. Nielsen (Kobbersmedemester). 11. C. B. Petersen (Gørtlermester). 12. K. H. S. Petersen (Købmand). 13. C. J. O. Ramm (Inspektør). 14. S. Rix (Købmand). 15. A. A. Rosenfeldt (Toldkontrollør). 16. A. T. Sørensen (Postekspedient). 17. F. Sørensen (afd. Lærer). 18. C. T. Øhlenschlæger (Købmand).

Undervisningen.

I de forskellige Undervisningsfag er i det forløbne Skoleaar (1902—1903) følgende læst eller indøvet:

VI. Klasse.

Dansk og Dansk Stil (5 Timer, Hjorth). Der er lagt Vægt paa en god Oplæsning og forstandig Gengivelse af det læste. Grammatikken er gennemgaaet i Hovedtræk. Nogle Digte er lærte udenad. Der er skrevet 4 Stile ugentlig, 3 paa Skolen og 1 — Genfortælling — i Hjemmet; ialt ca. 135.

Tysk (4 Timer, Fledelius). Kaper og Simonsen, Tysk Læsebog for Begyndere S. 60—96. Kapers tyske Læsebog for Mellemlasserne S. 1—8, 10—28. En Del af Stoffet er benyttet til at øve Eleverne i at gengive tyske Sætninger. Kapers Stiløvelser for Begyndere Stk. 23—40. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Grammatik. Adskillige Sange er afskrevne og lærte udenad.

Fransk (4 Timer, Hansen). Michelsen: Fransk for Begyndere. Ordsprogene og nogle af Smaafortællingerne er lærte udenad.

Religion (2 Timer, Hjorth). Efter Balslevs Bibelhistorie: Det nye Testamente. Efter Balslevs Lærebog: Troen. En Del Salmer.

Historie (3 Timer, Hjorth). J. Ottosen: Børnenes Verdenshistorie fra Reformationen til den nyeste Tid. Sammes Fædrelandshistorie fra „Det danske Samfund“ til Christian IX.

Geografi (2 Timer, Ottosen). Efter Granzows lille Geografi er Indledningen og de fremmede Verdensdele læst og repeteret. Europa er repeteret.

Naturhistorie (2 Timer, Steenberg). Pattedyr og Fugle er gennemgaaede mundtlig med Benyttelse af Præparater og et naturhistorisk Atlas.

Regning (5 Timer, Hjorth). De fire Regningsarter i Brøk er gennemgaaede efter Meiers Regnebog II og Femmers Opgaver i Hovedregning II. Forholdsregning i Brøk er indøvet gennem lettere Eksempler. Der er regnet en Mængde Opgaver i Hjemmet.

Skrivning (2 Timer, Jensen). Der er skrevet dels efter Hvidegaards med trykt Forskrift forsynede Skrivebøger, dels efter Forskrift paa den store Tavle.

Gymnastik (2 Timer, Frk. Waagepetersen). Fritstaaende Øvelser, Klavring, Øvelser i Ribber, Bom, Tov og Stige, Gang- og Løbeøvelser samt Springøvelser paa Buk, Bomsaddel og Plint. Om Sommeren Langbold.

Sang (1 Time, Ottosen). Sange og Fædrelandssange er sungne i Kor; Forøvelser til flerstemmig Sang og Nodelæsningsøvelser er medtaget.

V. Klasse.

Dansk og Dansk Stil (6 Timer, Frk. M. Gad). Joakim Larsens danske Læsebog fra Side 80 Bogen ud. En Del Digte er lærte udenad. N. Andersens Sproglære: De ti Ordklasser. Begyndelsesgrundene i Sætningslære og Tegnsætning er indøvet. Diktatstile og korte Genfortællinger paa Skolen i et Antal af ca. 85. I Hjemmet Afskrivning efter J. Larsens Læsebog.

Tysk (4 Timer, Fledelius). Sarauw: Tysk Begynderbog. Kaper: Tysk Læsebog for Begyndere S. 45—60. En Del af Stoffet er benyttet til at øve Eleverne i at gengive tyske Sætninger. Adskillige Digte og Sange er lærte udenad. Kapers. Stiløvelser Stk. 1—22. Lidt Grammatik.

Religion (2 Timer, Frk. Therkelsen). Efter Balslevs Bibelhistorie: Det nye Testamente til Kirkens Historie. Efter Balslevs Lærebog: De ti Bud. Nogle Salmer.

Historie (3 Timer, Hjorth). Ottosen: Børnenes Verdenshistorie fra den ældste Tid til Reformationen. Sammes Fædrelandshistorie til Oldenborgerne.

Geografi (2 Timer, Hjorth). Efter Granzows lille Geografi er læst Europa. Asien er gennemgaaet og læst (men ikke repeteret).

Naturhistorie (2 Timer, Steenberg). Pattedyrene gennemgaaede mundtlig med Benyttelse af Præparater og et naturhistorisk Atlas. En Del af Timerne er benyttede til Anskuelsesundervisning.

Regning (5 Timer, Hjorth). Forholdsregning er indøvet saavel i Tavleregning som i Hovedregning, henholdsvis efter Meier I og Femmer I. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig.

Skrivning (2 Timer, Bjerre). Der er skrevet i Overintendant Jørgensens Skrivehæfter.

Gymnastik (2 Timer, Müller). Som VI. Klasse.

Sang (1 Time, Ottosen). Salmer og Fædrelandssange samt Nodelæsningsøvelser.

IV. Klasse.

Dansk og Dansk Stil (6 Timer, Frk. Therkelsen). Joachim Larsens Læsebog, 2. Del. Indøvelse af en god Op-læsning. Grammatikken er gennemgaaet i Hovedtrækkene og indøvet ved Analyse. Nogle fortællende Digte. Der er skrevet dels Diktatstile og Retskrivningsøvelser paa Skolen, dels Afskrivningsstile i Hjemmet.

Religion (2 Timer, Frk. I. Gad). Balslevs Bibelhistorie: Det ny Testamente indtil Pinsedagen. De 10 Bud. Trosartiklerne. Fadervor. 7 Salmer.

Historie (2 Timer, Frk. Therkelsen). J. Ottosen: Fædrelandshistorie for Folkeskolen: fra den ældste Tid til Valdemar den Første. Blochs Verdenshistorie: Oldtiden til den peloponnesiske Krigs Tid. Roms Historie til efter de puniske Krige.

Geografi (2 Timer, Frk. M. Gad). Efter Bohr og Hassager er læst: Vesteuropa, Sydeuropa og Mellemeuropa.

Naturhistorie (2 Timer, Frk. Waagepetersen). Pattedyrene er gennemgaaede mundtlig med Benyttelse af Præparater og Tegninger paa den sorte Tavle.

Regning (5 Timer, Hjorth). De fire Regningsarter med benævnte Tal er indøvet efter Meier I og Femmers Hovedregningsopgaver I. Hjemmeregning 1 Gang ugentlig.

Skrivning (4 Timer, Frk. M. Gad). Jørgensens praktiske. Skrivebog er anvendt.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Som i I.—III Klasse. Desuden Øvelser paa Buk og Plint.

Sang (1 Time, Ottosen). Som V. Klasse.

III. Klasse.

Dansk (6 Timer, Bjerre). 4 Timer ugentlig er anvendte til Oplæsning, Genfortælling og ganske elementær Analyse. Nogle Vers er lærte udenad. 2 Timer ugentlig er anvendte dels til Diktat, dels til Stilskrivning efter Mogensen og Halle's Elevens Bog, 1. Hæfte. 1 Gang hver Uge Afskrift hjemme.

Religion (2 Timer, Frk. I. Gad). Balslevs Bibelhistorie: Fra Moses til Jøderne under Ægyptere og Syrere. 9 Salmer.

Historie (3 Timer, Frk. Therkelsen). J. Ottosen: Fædrelandshistorie for Folkeskolen: Fra Kristendommens Indførelse til 1340. Enkelte Fortællinger af Verdenshistorien.

Geografi (2 Timer, Frk. M. Gad). Efter Bohr og Hassager er læst: Den skandinaviske Halvø, Øst- og Vesteuropa, Holland, Belgien og Schweiz.

Regning (5 Timer, Frk. M. Gad). Subtraktion, Multiplikation samt Division med ubenævnte og ensbenævnte Tal i Hoved- og Tavleregning. Meiers Regnebog I og Femmers Hovedregningsopgaver I er benyttet.

Skrivning (4 Timer, Frk. Therkelsen). Af Jørgensens Skrivebøger er benyttet 2. og 3. Hæfte.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Som I. og II. Klasse. Desuden lette Stigeøvelser og Bomspring.

Sang (1 Time, Ottosen). Lette Salme- og Sangmelodier med letfattede, barnlige Tekster.

II. Klasse.

Dansk og Diktat (6 Timer, Frk. I. Gad). Joachim Larsen: Dansk Læsebog. Læsning. Stavning. Samtale over det læste. Nogle Digte er lærte udenad. Afskrivning efter Bog og Diktat.

Anskuelsesundervisning (1 Time, Frk. Waagepetersen). De Emner, der i Aarets Løb har ligget til Grund for Undervisningen har været: Sanser, Klædedragt, Horsens By (Mølle, Kirke, Skole), forskellige Haandværk, Skov- og Markdyr (Ræv, Hare, Muldvarp, Egern, Flagermus, Pindsvin), Stær, Stork, Ugle, Svale og Spurv.

Religion (2 Timer, Frk. Therkelsen). Efter Balslevs Bibelhistorie: Fra Skabelsen til Lovgivningen paa Sinai. Nogle Salmer.

Geografi (2 Timer, Hjorth). Danmark (med Bilande) samt Norge og Sverrig er gennemgaaede efter Bohr og Hassager.

Regning (Frk. M. Gad). I Tavleregning er Addition, Subtraktion og Multiplikation med ubenævnte og ensbenævnte Tal indøvet efter Meiers Regnebog I, i Hovedregning de samme Regningsarter samt Division med smaa Tal til Dels efter Femmers Hovedregningsopgaver. Regningsarterne er altid i længere Tid indøvet i Hovedregning, før der tages fat paa Tavleregning.

Skrivning (4 Timer, Frk. I. Gad). Jørgensens Skrivebog: 1. og 2. Hæfte.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Timerne har været fælles med I. Klasse og er benyttede dels til ordnede Lege, dels til lettere fritstaaende Øvelser samt Øvelser i Ribbe, Bom og Tov; desuden har Eleverne haft Gang- og Løbeøvelser samt lettere Springøvelser. I Sommertiden er Gymnastiktimerne blevne benyttede til Lege i fri Luft.

Sang (1 Time, Ottosen). Timen har været fælles med III. Klasse.

I. Klasse.

Dansk og Skrivning (11 Timer, Frk. Therkelsen). Joachim Larsens ABC. Julie Heins Læsebog. Genfortælling og Samtale om det læste. Letfattelige Smaadigte. De smaa og store Bogstaver er indøvede efter Forskrift paa Tavlen. Afskrivning efter Bogen.

Anskuelsesundervisning (2 halve Timer, Frk. I. Gad). Forevisning af Genstande og Billeder. Samtaleemner: Aarstiderne, Husdyrene, Marken, Kornsorterne, Haven, Byen, Skoven osv.

Religion (2 halve Timer, Frk. I. Gad). Fortællinger af det gamle Testamente til Moses. Af det nye Testamente Jesu Fødsel og Barndom. 5 Salmer.

Regning (6 Timer, Frk. Pallesen). De fire Regningsarter er indøvede med Tallene fra 1—30, dels som Hovedregning dels som Tavleregning.

Gymnastik (3 Timer, Frk. Waagepetersen). Undervisningen har været fælles med II. Klasse.

Tegning og Sløjd.

Tegning (Frk. Waagepetersen). I II.—V. Klasse har Eleverne haft een Time Tegning ugentlig. Der tegnes i „Den ny Tegnebog“ af Stok, hvori findes Tegninger af f. Eks. Skibe, Dyr, Huse og lignende. Tegnebogen har 5 Hæfter.

Sløjd (Frk. Waagepetersen). Hver Klasse har haft 2 Timer ugentlig. I de første 5 Klasser har der kun været lavet Arbejder ved Hjælp af Sav, Hammer og Maalestok. VI. Klasse har desforuden brugt Høvl. Sløjdundervisningen drives efter Aksel Mikkelsens System.

Betalingen for Skolegang er fra 1.—5. Klasse $4\frac{1}{2}$, $5\frac{1}{2}$, 7, 8, 9, Kr. maanedlig. Endnu i Aar udstedes der som hidtil Regning for Juni og Juli Maaned paa een Gang. Derefter betales Skolepengene forud, saaledes at Skolepengene for August Maaned i Aar erlægges de første Dage efter Skolens Begyndelse i det nye Skoleaar, og herefter i de første Dage af Maaneden for den paagældende Maaned.

Fortegnelse over de Bøger, der skal bruges i Skoleaaret 1903—1904, vil senere blive tilstillet Eleverne.

Aarsprøven.

Den mundtlige (og til Dels den skriftlige) Prøve vil ses af det Skema, der tilstilles Eleverne samtidig med Programmet.

I I. Klasse afholdes der ikke Eksamen (ligesom i enkelte Fag i andre Klasser); i I. Klasse er Forældrene velkomne til at overvære **Undervisningen** de sidste Dage før Sommerferien.

Paa de Dage, en Klasse efter Skemaet ikke har Eksamen, møder dens Elever til **regelmæssig Skolegang**.

Mandag den 13de Juli Kl. 11 $\frac{1}{2}$ meddeles Udfaldet af Aarets Arbejde og Aarsprøven i **Forberedelsesskolen**, hvorefter Sommerferien begynder.

Onsdag den 19de August Kl. 12 begynder **Forberedelsesskolen** det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Aarsprøve og Afslutningen indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt enhver, der interesserer sig for Skolens Virksomhed.

Horsens, i Juni 1903.

C. Fledelius.